

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.
Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1907 október 8. d. u. 4 órákor. Számvizsgáló bizottság ülése.
" " 9. d. u. 3 1/2 órákor. Egyesületi tanács ülése.
" " 11. d. u. 5 órákor. Üzemi osztály számviteli bizottságának ülése.

Felhívás hazánk tejtermelő gazdáihoz.

A tejnagykereskedők folyó hó 1-től kezdve 5 fillérrel emelték fel a tej árát Budapesten és e lépésüket azzal okolják meg, hogy a termelők áremelése kényszerítette őket a tej megdrágítására. Mivel biztos tudomásunk van róla, hogy csak egyes termelők kapnak a tejért valamivel magasabb árt, de ezeknél is csak 1—2 fillért tesz ki az emelés, a legtöbb termelő pedig ma is a régi áron szállít, ennél fogva kétségtelennek látszik, hogy ennek az újabb áremelésnek nem a termelők az okai, sőt annak a termelők semmi hasznát sem látják. Nagyon szeretnénk erre vonatkozólag pontos adatokat szerezni, hogy azokra hivatkozva kimutathassuk a tejnagykereskedők állításainak tarthatatlanságát és ez okból ama kérelemmel fordulunk mindama tejtermelő gazdáinkhoz, akik Budapestre tejet szállítanak, sziveskedjenek velünk lehetőleg rövid időn belül közölni, hogy az általuk szállított tejért milyen árat kaptak eddig (ab istálló vagy Budapest állomás) s mekkorát kapnak most. Kérjük továbbá tejtermelő gazdáinkat, hogy beküldendő szives értesítésükben arra is kiterjeszkedjenek, mely mértékben emelkedtek legújabbban termelési költségeik, főképpen a mostani magasabb takarmányárak következtében.

Budapest, 1907 szeptember 30.

Rubinek Gyula
igazgató.

Az agrárprogrammról.

Irta: Mailáth József gróf.

Az agrárprogramhoz — mint az természetes — az összes sajtóorganumok hozzászóltak.

Behatóan-e vagy felületesen, közérdek vagy különleges felfogás szempontjából, rosszakaratból-e vagy félreértésből — az mindenesetre figyelembe veendő.

De egy bizonyos: az eszmék tisztulnak. Láthatjuk a felfogást, számolhatunk a kívánalmakkal, elválaszthatjuk a közérdektől a nagyon is előtérbe lépett magánérdekek akaratlan megnyilvánulásait. Így fog aztán kialakulni, tökélyesülni maga az a keret, melyben elfér aztán az összkiváncsolom; így fog szerezni programunk állandóságot, marandóságot... így lesz hosszú időn keresztül az együttes működésnek irányítója, harmonizálója... a cél biztosabb elérésére.

Magam is így képzeltem a dolgok folytatását. Azért, mikor az agrárprogram elveit (agrárpolitika), a szocialisták agrárprogramját, az adott idő és keretek közt kifejtettem, ezeket mondtam szóról-szóra:

— „természetes követelménynek válik, hogy *igyekezzünk legalább általános körvonalon, vázlatban* a mi programmpontjainkat is formulálni.”

Azt hiszem, ily világos, félre nem érthető kijelentés után föltételezi minden még oly szorszállhasogató hozzászólás is, hogy én már eleve vártam és szívesen fogadok az agrárprogramot kiegészítő, tökélyesítő olyan bírálatot, hozzászólást, mely úgy *tárgyi ismereténél, komolyságánál,*

igazságérzeténél, nyugodt, higgadt modoránál és hangjánál fogva erre méltán jogot tarthat. A lovagias ellenfél argumentumait, kifogásait is hasonló érülettel tekintem mindaddig, amíg a *tárgyilagosság terén* maradvá védi saját érdekeit.

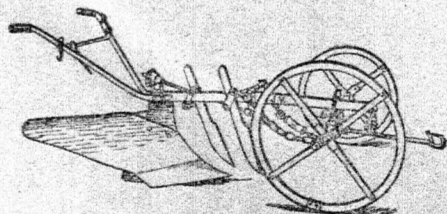
E szempontból talán méltán kifogásolhatom több ellenfél kirohanását. Így például a többek közt hallgatnom kellene az *OMKE—Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* hivatalos közlönyének az agrárprogrammal szemben hangoztatott megjegyzéseit is, ha abban egy sajnós *félreértést*, tehát tisztán *tárgyi* tévedést is nem látnék.

Már magában véve az a körülmény is igazságtalan, hogy az agrárprogram ki-lenczedik pontjából csak egyetlen, *szélhuzás keltésére* alkalmas alponot ragad ki s azt is hibás, nem hiteles szövegezéssel. Elhagyja a premisszákat, melyekre pedig a program nagy súlyt fektet.

„Az agrárprogram tartalmának egyik lényeges jegye a szervezkedés stb. stb. Teszi ezt a szövetkezetekkel, melyeknek nem céljok a kereskedelem, ipar fejlődésének megakasztása... Ellenkezőleg: a tisztességtelen verseny megszüntetése, a kereskedésnek és iparnak nemzetivé tétele, pártolása nem üres jelszavakkal, de *intenzív, összefogó munkássággal*...”

A szövetkezetek célja az agrárprogramban: a kereskedelem, az ipar megtisztulása, felvirágzása és kiemelése a mostani „*sok helyen*” található, erkölcsi alap nélkül való helyzetből.”

Azt hiszem, ez egészen más, mint ahogyan e pontot az OMKE. cizálja. Pe-

A föld jó megmunkálása a gazda jólétének alapja!

A legkiválóbb gyakorlati gazdák által vívmányának nyilvánított legújabb **JURENÁK-féle ekék**

elzárhatók, miáltal egyenlő mélységű szántás biztosítható. Munkaközben is bármely fekvésű talajon pillanat alatt le- vagy felállíthatók. A kétesorosozlyás eke munkaképessége kétszer annyi, mint más egyesorosozlyás ekéé. Járása oly biztos, hogy vezetni teljesen felesleges. Nehéz vagy könnyű talajra egyaránt használható.

Kizárólagos egyedélárúsító: **Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.**

Délvidéki gazdáink forduljanak ezirányban a kötelékünkben működő Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezetéhez Temesvár, Losonczy-tér 8.

dig az agrárprogramm hiteles szövege ez, amint arról bárki is meggyőződhetik a VIII. Országos Gazdakongresszus Pécselt kiadott, nyomtatott füzetéből, tehát hivatalos közleményéből. (L. a füzet 11. lapjának 9. pontját.)

Igy állván a dolog, nincs és nem lehet szó *semminemű inzultusról*. Előttünk lévén az elhallgatott előzmény és a kifogásolt, hivatalos szövegezés, láthatjuk, hogy az OMKE. vagy jóhiszemű tévedésből, vagy merész csavarással mintegy rá akarja fogni a programra, hogy az „*valóságos inzultus képez a magyar kereskedelem és ipar ellen*”; holott világos, hogy éppen a magyar kereskedelem és ipar érdekében összefogó, intenzív munkásságot, pártolást óhajt a program, hogy a **sok helyen** található, erkölcsi alap nélküli (tehát tisztességtelen verseny, hamis bukások, hamisítások, idegen, külföldi gyárak pártolása stb.) *helyzetből... a tisztelvtreméltó kereskedelmi osztálylyal karöltve, megtisztítsa és kiegészítse.*

Hát ez inzultus? Ki és kik ellen? A kereskedők és iparosok ellen, maga a nagy és tisztos testület ellen? Ki meri ezt állítani és fentartani, *aki ismeri a mai viszonyokat, a törvényhozásnak, ügyszólván kényszerhelyzetét, melylyel szintén ez álláspontra, e védelemre, e tisztító munkára kell vállalkoznia?*

Vagy az OMKE. egyáltalán nem ismeri ez álláspontokat? Vagy azokban a boldogító ábrándokban ringatja magát, hogy ott a kereskedelem mezején nincs szűkség ama tisztító, nemesítő és nagy nemzeti munkára, melyről az agrárprogramm emlékszik?

Am akkor az OMKE. megjegyzéseire, hangjához, harci modorához nincs szavam.

E helyreigazítással nem neki, de a nagyközönségnek tartozom és elsősorban a kereskedők és iparosok általam igen becsült gárdájának.

Az alföldi gazdálkodás kérdéséhez.

(Forster Géza emlékeztetének.)

Alföldi gazdálkodási viszonyainkat már a múlt század közepe óta nagy érdeklődéssel tanulmányozza és sokszor igazságtalanul kritizálja az intelligens magyar gazdaközönség. Általánosán kialakult közvélemény, hogy a rendkívül ingadozó és a föld termőképességéhez mérten aránylag csekély termésátlagok okozója a szélsőségekbe esapongó kontinentális klíma.

A szárazságra — állítólag — mindinkább hajló időjárás pedig a rohamos vízlecsapolás és az erdők hiányának következménye. Az orvosság ehhez képest a nagyméretű kanalizáció és a tömeges erdősítés. Ezek létesítésével, kapcsolatban a belterjesebb megműveléssel és a takarmánytermesztés gyarapításával fokozhatjuk és állandósíthatjuk az Alföld termelőképességét.

Ez a közfelfogás, amelynek sok tekintetben igaza van, de még igazában is túloz. A török hódoltság ideje alatt az Alföld elnéptelenedett s a gyér népesség még a török uralom megszűnése után is csak lassan gyarapodhatott a mocsár borította, mocsárlázas vidékeken. Feltörni való föld kevés akadt, a legelőknél pedig csak aránylag kevés pásztorember, a vizeken annál kevesebb halász és pákász éltskódhetett, küzdve az örökös hidegteleléssel. A nagy *Széchenyi* István gróf buzgalma megteremtette a tervszerű vízszabályozást, mely a keresztülvitel fonákosságai dacára óriási szűz termőterületet vont a mezőgazdasági termelés körébe, megsokszorozta az Alföld termelőképességét és a mocsarak kiszáritásával az egészségi viszonyok javulását és ezzel ismét a szinmagyarság rohamos szaporodását idézte elő. A Tiszaszabályozás tehát minden rendszertelensége és fonákosságai dacára honfoglalászerű kulturmissziót teljesített.

A rohamos vízlecsapolásnak természetesen hátrányai is voltak, aminők az állítólag szárazabbá vált klíma és a nyolczvanas évek árvízpusztításai, úgy hogy még csak a közelmúltban is a Tisza és mellékfolyóinak szabályozását okozták minden földi nyomorúságért. Hát ami a klíma megváltozását illeti, soha későbbi szárazság akkora inséget és jóságpusztulást az Alföldön nem okozott, mint az 1863-iki, holott akkor még volt mocsárterület bőségesen. A nyolczvanas évek gátszakadásai pedig igaz, hogy borzasztó pusztulást okoztak, de legalább volt miben pusztítani, míg a szabályozás előtt a Tisza és mellékfolyóinak csöndes hullámai egyszerűen elmoszartották alföldünk rengeteg és legjava termőterületeit. Ma azonban már az ármentesítés veszedelmén javarészt túl vagyunk. És ha ma a robogó vonatról végigtekintünk a rengeteg régi mocsárfenék buja tenyészetén, aligha kívánjuk vissza a régi pákász világ poézisét.

A tényállás tehát az, hogy az alföldi klíma csak olyan száraz, mint annakelőtte volt, de az óriási arányokban megsaporodott szántóföldet az alföldi gazdaközönség nem bírja kellőképpen megművelni. E körülmény okozza hogy az időjárás sokkal inkább érvényesíti hatását az alföldi, mint a magas kulturájú nyugati országrész termelésében. Bö esős időjárással az Alföld dönti a termést, a szárazság pedig nagyon is megviseli a tenyészetet. Legélénkebben illusztrálja ezt a legutóbbi három év termése. 1905 száraz időjárásában a Dunántul jó, a Tisza mellékén gyenge, az 1906-iki nedves esztendőben a nyugati részeken közepes, az Alföldön kitünő termés volt s az idén ismét megfordítva.

Az alföldi klíma tagadhatatlanul szélsőségsébb és hajlandóbb a szárazságra, mint a tul a dunai és a felvidéké. A klímát azonban az Alföldön sem a csatornázással, sem az erdősítéssel nem befolyásolhatjuk, mert ilyen arányú víz- és erdőterületek képzése egyszerűen lehetetlenség. A helyzetet tehát úgy kell vennünk, ahogy van és az adott viszonyokhoz, a lehetőséghez kell alkalmazkodnunk az alföldi gazdálkodás reformálásában.

E gyakorlati felfogás kezd érvényesülni és mindinkább tért foglalni a jelen évszázad mostani első deczíniumában. Ez új iránynak egyik első és leghathatósabb hirdetője *Cserhádi Sándor*, a m. kir. országos növénytermesztési kísérleti állomás nagydémü vezetője, aki lapunk hasábjain, az 1902. rendkívül jó termésű év 7-38 q. buzatermés-átlagából kiindulva fejtegette az alföldi termelés mizériáit. E fejtegetéseiben kimutatta, hogy ne a szántóföldek öntözésétől várjuk az alföldi termelési viszonyok javítását, mert hiszen a csatornázás ilyen mérvű keresztülvitelle nálunk képtelenség. Hanem igenis a jobb megművelés és ennek kapcsán a takarmány- és trágyatermelés gyarapításával kell törekednünk a növénytermesztés fokozására. Rámutatott a *csélszerű gazdálkodási gátló* körülményekre, aminők az alföldi tanyarendszer, a községek óriási határterülete, a mizerábilis közlekedési viszonyok és ezek elhárításával utalt a létező bajok radikális orvoslására.

E látszólag szerény méretű közlemény valószínű forradalmat szült a közvéleményben. Ugy a szakirodalomban, mint a gazdasági egyesületek ülésén egymást érték a szakértekezletek, közlemények, tanácskozások, amelyek kibővítették *Cserhádi* programját, de végeredményekben azt fogadták el kiindulási alapul.

Aki azonban az alföldi mezőgazdálkodás reformjának kérdését a leglelkesebben felkarolta, aki később e mozgalom fejlesztését a kellő irányokba terelte, az java férfi korában kizzenvedett igazgatónk, *Forster Géza* volt, aki az öt jellegző agilitással törekedett *Cserhádi* eszméinek gyakorlati megvalósítására.

Forster Géza indítványára határozta el az OMGE. igazgató-választmánya, hogy e kérdés szakszerű tanulmányozására hivatott szakértőket küld ki a legjellegzetesebb alföldi vidékekre. Amidőn pedig e kiváló szaktanulmányok az OMGE. kiadványaiban is megjelentek, akkor már mint reménytelen beteg, kórágából dik-tálta le e jelentések összegezését, az azokból levont tapasztalatokat, amely utolsó műve már, sajnos, csak halála után jelenhetett meg.

Forster Géza e legutolsó műve a „*Javaslatok az alföldi gazdálkodás javítására*” címen jelent meg. Miként előszavában előadja, e könyv megírására az alföldi mezőgazdálkodás hanyatlása fölötti aggodalom indította. Az alföldi gazdálkodás visszamaradásának főokozója nézete szerint is az alföldi nagy kiterjedésű határok s a vele járó tanyagazdaság. Felsorol 6

*) Mezzrendelhető a „*Patria*” nyomda könyvkereskedésében. Ára 2 kor.

Külön árjegyzékek mindenemű gazdasági gépekről!

Legtökéletesebb rendszerű

Gőzcséplő-készletek

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

ugyszintén **MAGÁNJÁRÓK** (utimozdonyok) eséplési, vontatási és szántási czélokra, (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.) Referenciák az ország minden vidékéről.

nagyobb alföldi várost, amelyek határa meghaladja számos kisebb német fejedelemség területét, amelyekben a gazda egy városi központból gazdálkodik, holott hasonló népesség mellett az ország nyugati vidékén akkora területen 50 és több község fekszik. A városban lakó gazda tehát sokszor 30—40, sőt 100 kilométer távolságból kénytelen birtokát megművelni, mert a rossz utak, az iskolák, orvos és hatóságok távolléte a városban lakásra kényszeríti. Ennek természetesen következménye a tanyákon az állattenyésztés és a trágyázás elhanyagolásával az egyoldalú gabonatermesztő gazdálkodás, mely a kello visszapotlás híján a földek termőképességének csökkenését okozza. Ez alaphibán a nagy kiterjedésű határok megfelelő benépesítésével, fiókközségek és tanyai központok alakításával és a célszerű tagosítás keresztülvitelével kellene segíteni. Mivel pedig a községek nem mindig hajlandók ez intézmények létesítésére, de sokszor a jelenlegi birtokviszonyok és egyéb körülmények is gátolják e cél megvalósítását, törvényhozási úton, a megfelelő kisajátítási és tagosítási törvények megalkotásával kellene az ily fiókközségek és tanyai központok létesítését előmozdítani és kötelezővé tenni. Az anyuközséggel jó utakkal összekötött tanyai központok és fiókközségekben a tanyai gazda is könnyebben fedezhetné szükségleteit, lebonyolíthatná üzleteit s miként azt Szeged város példája is bizonyítja, a népesség ilyen aránylagos szétosztása hatalmas arányokban fokozná a belterjes mezőgazdasági termelést.

A folyton nagyobb mérvben jelentkező aszálykárok és a szikes földek állandó terjedésének okát a szerző is a tulságba vitt árvízmentesítés és belvízvezetésben keresi.

A javarészt felszántott területek tulságosan kiszáradnak és e bajon, mely lassankint sivataggyá teszi az alföldi síkság partosabb részeit, az 1904—1905. évekből vett példák szerint már a gözeke-szántással sem lehet segíteni. A rendszeres öntözés keresztülvitele öntözésre berendezett csatornahálózatok útján képtelenség, mert nincs hozzáférő víz és a berendezés költségeit az ármentesítési és egyéb adóval agyonterhelt mezőgazdaság amúgy sem bírná meg. Első sorban tehát Felső-Magyarországon a völgyzárógátak építésével alkotott, másrészt a folyamok téli árvizéből az Alföld mély fekvésű laposainak elárasztásával létesítendő természetes és nagyméretű vízmedencékben kellene a nyári öntözésre szükséges vízmennyiséget elraktározni és csak azután keresztülvinni az öntöző csatornázást. A kolosszális technikai mű keresztülvitele persze horribilis költséget okozna, de csakis így volna lehetséges földözni az Alföld vízszükségletét és ezzel biztosítani a termőképesség fejlesztését.

Az Alföldön általános takarmányhiány pótlása céljából a lucerna és a csalamádé termesztése volna nagyobb mérvben felkarolandó, mert ezek bírják leginkább az alföldi szárazságot és biztosítják kiadó termésükkel a takarmány szükségletet. A legelőhiány pótlása végett pedig az alföldi gazdaközönség az erdélyi és bihari havasokban kibérleendő legelőkon nyaraltatná tenyész- és növedékmarháját. Őszkor

a főleg az erdélyi vásárokon eladtnék s a többi teletetésre hazaszállíthatnák.

A takarmánytermesztés és az állattenyésztés felkarolásával csökkentenék a trágyahiány, mely az alföldi gazdálkodás hanyatlásának fő- okozója. Szerinte inkább a bőséges trágyázással, mint a mély talajmunkálással lehet fokozni az alföldi növénytermesztést. Eppen azért fölötte kívánatos, hogy az alföldi gazdaságokban az emberi ürülék, a vágóhidak hulladéka és a városi hulladéktrágya a lehetőséghez mérten felhasználtassék.

A tüzelőanyag-hiány pótlására, mely szalma-termésének feltüzelésére kényszeríti az alföldi gazdát, a gyümölcsfatenyésztés felkarolásán, az utak és legelők befásításán kívül, mely a selymentenyésztés révén is gyarapítaná a nép keresetét, a horvátországi és erdélyi tűzifa-szállítás olcsóbbítását, a tőzegtelepek feltárását, a kendertermesztés felkarolását és a földalatti gázok kihasználását sürgeti.

További eszközök az alföldi gazdálkodás gyarapítására a középbirtokok és a paraszt mintagazdaságok gyarapítása, a szikes talajok kihasználása és termővé tétele, a gazdasági építkezés megkönnyítése. A legnagyobb jelentőségű tényezők egyike azonban a közlekedési eszközök fejlesztése, részben a meglévő utak bővítésével, de mert az Alföldön a kő és a kavics nagyon sokba kerül, főleg a határt körülvevő mezei vasutak létesítésével. Részletes költségvetéssel bemutatott vasuti terveze szerint azok fölötte leszállíthatók az Alföldön elviselhetlen fuvarozási költségeket, ami alapföltétele a belterjes gazdálkodás sikeres fejlesztésének. Végül a szövetkezeti tömeges termelés és értékesítés kiváló jelentőségét és módózatát írja elő, mint amelyek a magyar gazdaközönség termelésének megfelelő hasznosítását teszik lehetségessé.

Forster Géza tehát e művében meggyőző érveléssel támogatva előadta mindazon tennivalókat, amelyek keresztülvitelével az alföldi mezőgazdálkodás mai pangásából kiemelhető és föllendíthető. Tételeinek egy része ugyan ma még nyílt kérdés, amelyek a gyakorlati kivitelben még módosulni fognak, de annyi bizonyos, hogy az alföldi mezőgazdálkodás reformálásának programja az ő művében lefektetett alapelveken fog kialakulni. Ez utolsó műve egy a mezőgazdaság érdekeinek szentelt élet odaadó munkásságának méltó befejezése. Tanuljunk belőle!

M. T.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Észrevételek állatkiállítási rendszerünkhöz.

Ismét lezajlott egy országos állatkiállítás, mely a lapok híradásai szerint minden eddigi kiállítást tulszárnyalt, még az 1885. évi és a milleniumi sem véve ki. Ez mindenesetre örvendetes jele állattenyésztésünk haladásának, egyszersmind biztató arra nézve is, hogy országos állatkiállítások jövőben szintén és talán még sürűbben fognak nálunk rendeztetni. Hanem hogy nagyjelentőségű és tulajdonképpen ezé-

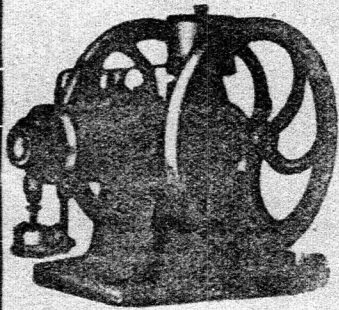
jüknek igazán megfelelhessenek és a nyugati államokéhoz hasonlóan népszerűvé váljanak, szerintem rendezésünk „rendszerének” fejlesztése is szükséges. Ezért talán ne elégedjünk meg csupán kiállításaink fényoldalainak kiemelésével, hanem mutassunk rá árnyoldalaikra is és tegyük szanalásukat minél kiterjedtebb eszmecsere tárgyává. Ennek természetesen leginkább csak a szaklapokban van helye és ezért bátorkodom észrevételeimet állatkiállításaink körül tapasztalható hiányokra vonatkozólag e helyütt megtenni. Félreértések kikerülése végett azonban mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy alábbi észrevételeim nem a kiállítási rendezések végrehajtása ellen irányulnak, mert mindazok, akik ezen szerfelett fáradságos és háládatlan tisztelet mugukra vállalták, a közönség osztatlan háláját és elismerését mindig kiérdemlik és ha ennek ellenére egyesek igényei nem mindig elégíthetők ki teljesen, az is csak abban rejlik, hogy a rendezéssel megbízottak egyenkint rendszeren tudnak terhelve teendőkkel. Ismétlem tehát, hogy nem a rendezőkre, hanem a rendezés nálunk meghonosult rendszerére vonatkoznak észrevételeim.

Általában véve az állatkiállítások erkölcsi és anyagi sikere bizonyos fokú reklámot igényel, amire nálunk alig fektetnek súlyt, pedig a vele járó költségek mellett is busásan kifizetné magát. Lótenyésztésünk és újabb időben különösen a nyugati marhafajok tenyésztése nálunk annyira előrehaladt, hogy a külföldön is hivatalosan a figyelembevétel és érdeklődés keltésére, valamint számosabb külföldi látogató és vevő idevonására. Ez azonban a szükséges reklám nélkül nem képzelhető.

A pécsi állatkiállítás különösen mellőzött minden reklámot, sőt előkészítése mondhatni kissé titokzatosnak látszott. Megnyitásaig úgy a napi, mint a szaklapokban alig-alig esett róla szó. Még a bejelentési határidő bezárásáról is éppen csak az utolsó órákban vehettük tudomást a közönség egyik-másik lapban megjelent apróbetűs közlemények útján. Felhívásokat a bejelentésre tudtommal egyáltalában nem bocsátottak ki. Az állatkiállítási tervezetet a tenyésztőkkel nem közölték. A közönség sem a bírálóbizottság névsoráról, sem a kiosztható díjakról még a kiállítás megnyitásakor sem informálódhatott. Pedig mindez, valamint a bejelentési határidő bezártáig bejelentett tenyészetek lapok utáni közlése úgy a kiállítókat, mint mindazokat, akik esetleg a kiállításon tenyészanyagot beszerezni szándékoztak, természetesen érdekelte volna.

Az állatoknak a kiállításokra való oda- és visszazállítását illetőleg állandóan sok a kívánnivaló. A m. ker. miniszterium, méltányolva az állatkiállítások jelentőségét, engedélyezi ugyan a kedvezményes szállítási díjszabás alkalmazását, sőt az állatok kísérőinek ingyen utazását is. Ez utóbbira vonatkozólag azonban az esetről-esetre kiadott rendeletnek egyik pontja azt mondja, hogy a kísérők ugyanabban a kocsiiban utaznak, amelyben az állatok, ami sertéskocsinál ki van

WOHANKA-féle nyersolaj-motorok és lokomobilok

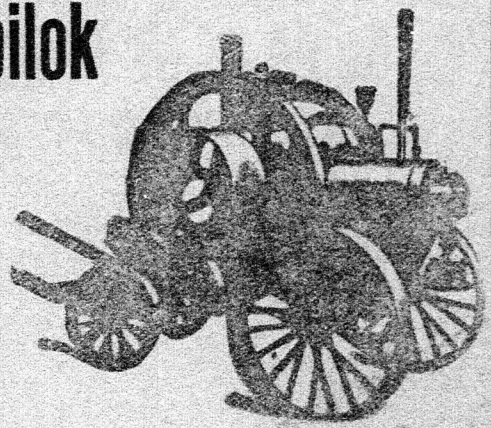

nem benzinnel hajtának, tehát a pénzügyről ellenőrzés, adómentes benzin kérvényezése etc. nem szükséges.

Üzemköltségek: a motor nagyságához képest óránként és lóerőnként 2¹/₄—1¹/₂ Allér SZAVATOSSÁG mellett. Rendkívül csendes és egyenletes járása, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek, sem gyújtósó, sem lámpa, tehát tüzveszély és robbanás kizárva.

Teljes malomberendezések és malomszükségletek. Hazai gyártmány. Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad. Hazai gyártmány.

Wohanka és Társa, Budapest, VI., Váci-körut 76.

zárva és az elszámolásnál állandóan félreértésekhez vezet. Hanem ettől eltekintve kívánatos volna, hogy a kiállításra való állatszállításához megrendelt kocsi berendezése a vasut részéről több gond fordítassék, mert szintén majdnem állandó kalamitás az, hogy a lovak szállításánál természetesen mikor azokat már vagonirozták, a kocsi rozoga berendezése miatt a hiányos, többnyire össze-vissza cserélt „mell- és „stráf“-fákat sok ügyel-bajjal, de az állatokat mindig megriasztó és nyugtalanító kalapálással ugyanahogy összetakolják, valamint hogy a sertés-kocsikban alkalmazott itatóvályuk kevés kivételével hasznavehetetlen állapotban szoktak lenni, minek folytán a sertéseket utközben itatni nem lehet. Felette kívánatos volna továbbá, hogy a kiállításokra és onnét vissza küldendő állatok megszakitás nélkül, lehetőleg a személyvonatokhoz csatolva szállíttassanak és hogy az átmenő állomásokon közvetlen továbbításuk ne éppen csak az illető vasuti közegek több vagy kevesebb jóakarától függjön, mert ennek folytán egyik-másik állatszallítvány gyakran tul-sokáig van utban, ami az állatokat annál inkább megviseli, mivel azonfelül kisérői gondozásuk, etetésük és itatásuknál, sőt az utra való takarmány és az itatóvedrek elhelyezésénél sokszor a fennálló szabályokat nem tudó alantasabb vasuti közegek — a vonatvezető kalauzok — személyeinek teljesen ki vannak szolgáltatva, nem is szólva azon módfelett kíméletlen, az állatok testi épségét mindannyiszor veszélyeztető, de kevés figyelemmel kikerülhető bánásmódról, amelyben minden tolatásnál részesülnek.

Nem lehet csodálkozni, ha a felsorolt kalamitások folytán sok tenyésztő vonakodik értékes állatait a kiállításra küldeni. Ellenben azt hiszem, ha mikor a kiállításra való állatszállításához a kedvezményes díjszabás alkalmazását kéri, egyúttal a felsorolt állapotok szanálását is kérelmeznék, az illető intéző körök bizonyára nem zárkoznának el a megfelelő rendeletek kiadása elől.

Attérek most állatkiállításaink rendszerének legkényesebb részére: bírálati rendszerünkre, amely, mi tagadás, szintén sok tenyésztőt visszatart attól, hogy a kiállításokon állataival versenyezzen, de amely a szakértő közönséget sem elégti ki és amelynek eredményeit a közönség gyakori zugolódása is kíséri. Vegyük p. o. a sertéskiállításokon nálunk szokásos bírálati rendszert. Midőn annak részbeni módosítását részemről is kívánatosnak vélem és észrevételeimet arra is kiterjesztem, tesztem ezt abban a meggyőződésben, hogy nem vonom vele magamra a gyanút, mintha az elégedetlenség vagy elkeseredés szólana belőlem. Hiszen erre nincs okom.

1. Mert távol áll tőlem a saját tenyészetemet jobbnak, vagy díjazásra érdemesebbnek tartani, mint sok más hazabeli tenyészetet.

2. Mert tenyészetem szintén a díjazottak között van, amennyiben már 12 I. díjat nyert.

3. Mert körülbelül ennek hőszónhetem, hogy tenyészetem éventi szaporulatát, kevés néhány darab kivételével, mint tenyészanyagot értékesíthetem.

Hanem mielőtt mindennek daczára bírálati

rendszerünk általam is kívánatosnak vélt módosításának részleteibe becsátkoznám, rá akarok még mutatni azon sajátosság és sajnos jelenségre is, hogy éppen a sertéstenyésztés, mely mezőgazdaságunknak egyik legfontosabb és legjövődelműbb ága, tekintetük állatkiállításaink mostohagyermekének. A díjazásoknál a sertések részére jóval kevesebb és kisebb díjakat szoktak kitűzni, mint a többi állatok részére. Az emsék gyakran nem is díjaztatnak és a zsüri azokat többnyire figyelembe sem veszi, holott a többi állatoknál mindkét nem külön-külön bírálat tárgyát képezi és díjaztatik. Jellemző, hogy még a kiállítási katalógusokban is a sertéseknek van a legutolsó szerepük. (!?)

A kiállítási tervezetek szerint rendszeren az abszolút értékű egyedek díjazandók, amint ez a többi állatoknál tényleg uzusban is van. Ellenben a sertéseknél az apaállatok csak „en bloc” bírálatnak meg, azaz a legkiválóbb egyedek összehasonlítása nélkül, ami a champion-díj megítélését kizárja, holott ilyen a szervezetek értelmében az abszolút értékű egyedeké.

A kiosztandó díjak rendszeren: tiszteletdíjak, arany-, ezüst-, bronzérmek, vagy pénzdíjak és oklevelek. Szükségesnek vélném a közönség tájékoztatása céljából a kiállítási programokban a kitűzött díjak rangfokozatának precizizozását. Nézetem szerint a tiszteletdíjak csak mint champion-díjak használandók fel és utánuk következzenek, mint I., II., III. díjak az arany-, ezüst- és bronzérmek, vagy esetleg pénzdíjak sorrendjük szerint. Az oklevelek szintén rangfokozat szerint, mint állami dísz-, kiállítási dísz-, arany-, ezüst-, bronz-, dícsérő, vagy elismerő oklevelek lennének kiosztandók és pedig a fentebb felsorolt díjak hiányában önállóan mint azoknak helyettesítői, avagy ellenkező esetben azok mellett is. Azonban nem tartom célszerűnek az okleveleket összevegyíteni az érmekekkel, vagyis azokat az érmekek közé beszurni, mert ez egyfelől az érmekek természetes és érthető sorrendjét bolygatja meg, másfelől pedig nem egyezik a díszoklevél értelmével sem, mivel éppen nem válik díszre egy tenyésztőnek sem, ha esetleg 3-ik vagy 4-ik helyre kerül a díjazásnál tenyésztetve.

A bírálatoknál a pointirozási rendszer alkalmazásának, bármennyire is elismerem annak elméleti helyességét, a gyakorlatban nem vagyok híve, különösen ott, ahol a zsüri sok tagból áll, mert ezen rendszer, amint nálunk alkalmazzák, gyakran nagy nézeteltérésekhez és még nagyobb tévedésekhez vezet. Ezért a minden évben több helyen nagyszabású országos állatkiállításokat rendező Angolországban, az állatkiállítások hazájában elfogadott bírálati rendszert tartanám leginkább követhetőnek. Ott az aleoportok bírálati csupán két zsüritagra van bízva, akik — amire ugyan ritkán kerül a sor — csak az esetben választanak egy harmadik döntő zsüritagot, ha nézetük nem egyezik, máskülönbben egymást figyelmeztetve a megbírálandó állatok jó vagy rossz tulajdonságaira, ketten határozzák meg a díjazás sorrendjét, azaz, hogy melyik állatnak vagy tenyészetnek melyik díj ítélendő oda. Természetesen ezen rendszernek első feltétele az, hogy

az illető két zsüritagnak szakértelméhez és objektivitásához kétség ne férhessen és hogy náluk a bárhonnét és bárniből eredhető szuggerálásra való reagálás kizárt legyen.

Kívánatosnak tartanám még azt is, hogy a bírálatok eredménye, ha nem is a díjak megítélése alkalmával, — amennyiben ez gyakorlatilag nehézségekbe ütközhetik, — de legalább a kiállítások után és pedig az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapjában, a „Köztelek”-ben motiváltassék és pedig azért, mivel a kiállításoknak instruktív célja is lévén, a bírálatok motiválása sok tenyésztőt nemcsak hogy érdekelné, hanem egyszersmind utmutatásul is szolgálna a tenyészanyag beszerzésénél és általában véve a közönség nem is vindikál magának feltétlen szakértelmet és önálló bíráló tehetőséget, de többnyire a zsüri ítélete után indul. Ennek azonban csak akkor lehet értéke, ha a tenyésztők a díjazások motiválásának útján megtudják, hogy melyek voltaképpen azon tulajdonságok, amelyekért a zsüri az illető tenyészteket díjazza, mert csak akkor tudják meg azt is, hogy a saját tenyészetük speciális hiányosságainak kijavítása végett honnét fedezzék leginkább a tenyészanyagszükségletet.

Lehet, — hiszen tanulni sohasem szegyen — hogy magam is rászorulok maholnap afféle utbaigazításra, mert 33 éven át a hazai kondortenyésztésem szelekciójánál az apaállatok külemére nézve mindig szem előtt tartottam, hogy azoknak jó fej- és nyakállása, széles, nem élesen kiálló homlokuk és ennek folytán nem egymáshoz közel álló szemük, nem hosszú orruk, lehetőleg hosszú öblös és mély törzsük, a kanjelleghől öket ki nem vetkőztető, de azért aránylag mégis elég egyenes és széles faruk, ne a kis körmükön álló lábuk és végre a tipikus mangaliczafajt jellemző göndör, lehetőleg sörtementes szőrzetük legyen. A díjazásoknál volt azonban alkalmam egyszer-mászor tapasztalni, hogy mindezekre éppen nem fektettek nagy súlyt és hogy olyan tenyészetek, amelyekben a felsorolt általam eddig feltétlenül kívánatosnak vélt tulajdonságok többé-kevésbbé képviselve voltak, olyan tenyészettekkel szemben, amelyekben azok többé-kevésbbé hiányoztak, vagy legalább kisebb mértékben voltak csak találhatóak, háttérbe szorultak, úgy, hogy azon díjazások eredménye folytán — bár egy kissé későn (?) — bennem azon gyanu keletkezett, vajjon nem rossz nyomon járok-e tenyészanyagom kiválasztásánál és a fentebb felsorolt tulajdonságoknál nem fontosabb-e az imponáló nagy testtömeg, ha az mindjárt a nem mindig pontosan konstataált korra, a magas lábakra és az olyan sok mindenfélélt eltakaró tultápláltságra vezető és vissza?

Ha a zsüri bírálatának részletes motiválása bármilyen okból nem közölhető, akkor kívánatos volna legalább az, hogy véleményét egyik-másik a sok kiváló szakértőnk közül a kiállításon bemutatott tenyészetekről a gazdaközönség tájékoztatása céljából a szaklapokban közölné, mint ahogy azt a juhtenyésztés kiváló szakértője: Rodiczky Jenő dr. a pécsi juhkiállításról két szaklapban is megtette.

Wertheimstein Alfréd.

LOHERE- és LUCZERNAMAGÉRT

100 kilónkint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál,

ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs.

Gazdák, kik legkevesebb 30 métermázsa magtermést várnak, sziveskedjenek erről lentjelzett czéget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét lábán megtekintheti. A kiknek földjén még mutatkozik aranka, azok irtsák minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételi többlet busásan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ÖDÖN

os. és kir. udv. magkereskedése.

BUDAPEST.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: **Kerpely Kálmán.**

Néhány megjegyzés a dohány bevéltási áráról.

Égy gazdaság a folyó évben a következő eredménnyel adta át dohánytermését:

1. Tiszai dohányból:	
I. osztályu	31674 kg.
II. "	17125 "
III. "	12324 "
Kihányás	667 "
Levonás romlásra	41 "
Összesen	61831 kg.
2. Kerti dohányból:	
a) Középfinom I. osztályu	80 kg.
II. "	855 "
III. "	743 "
Kihányás	20 "
b) Közönséges I. osztályu	44 "
II. "	128 "
Összesen	1870 kg.

A bevéltásnál a kétféle dohány minősítésének eredménye százalékban kifejezve a következő: Tiszai dohánynál I. o. 51'23%, II. o. 27'70%, III. o. 19'93%, kihányás 1'08%, levonás 0'06% = 100%.

Kerti dohánynál középfinom I. o. 4'28%, II. o. 45'72%, III. o. 39'73%, kihányás 1'08%, közönséges I. o. 2'35%, II. o. 6'84% = 100%.

A kerti dohánynak 90'81%-a 1698 kg. súlyban középfinomnak minősített, 9'19%-a 172 kg. súlyban közönségesnek.

A tiszai dohány 47 kat. hold 200 □-öl területen termesztett s így átlagos termése holdanként 13'12 mázsa. Az egész 61831 kg. termés a kincstár a fuvarpótlék visszatérítésével és a termelési engedély illetékének (holdanként 4 korona) levonásával 26158'28 koronát fizetett. A tiszai dohány ennek alapján katasztrális holdanként 555'04 korona nyers jövedelmet adott, átlagos bevéltási ára mázsánként 42'30 K.

A kerti dohány 4'100 kat. holdat foglalt el. Kat. holdanként tehát 4'60 mázsa termést adott. A gazdaság 869'89 koronát kapott ezen dohányért a kincstártól s ezerszerint 1 kat. hold termése után 214'12 korona a nyers jövedelem. Az átlagos bevéltási ár 46'51 korona.

A kétféle dohány felsorolt adatainak összehasonlításánál szembevetünk, hogy a kerti dohány 852 mázsával termelt holdanként kevesebbet, mint a tiszai s ennek következtében — dacára a magasabb bevéltási árának — kat. holdanként az utána származott nyers jövedelem 340'94 koronával kevesebb. A kerti levelekkel beültetett teljes területre számítva ezen esőkkenést, kitűnik, hogy a gazdaság nyers bevétele 1385'00 koronával lett kisebb. A földbér, talajelőkészítés, ültetés, művelés, betakarítás stb. költségei pedig mind a két dohánynál egyenlők, sőt a kerti dohány leszedett leveleivel több a munka.

A kerti dohánynak kat. holdanként 11'93 mázsát kellett volna teremnie, hogy a jelzett átlagos bevéltási ár mellett meghozza azt a nyers jövedelmet holdanként, amelyet a tiszai

dohány adott. Ezt a termésmennyiséget nem lehet előállítani, bármily okzerű művelésben részesül is a kerti levél, a legkedvezőbb időjárás stb. körülmények mellett sem. A bevéltási árának kell tehát módosulnia. A kerti dohány mázsáját a tárgyalt esetben 120'67 koronával kellett volna a kincstárnak bevéltania s így 4'60 mázsa átlagos termés mellett 1 kat. hold után 555'08 korona a bruttó bevétel. Ebben az évben azonban az I. o. finom kerti és I. o. debrői levelek bevéltási ára volt a legmagasabb, 110 korona összegben s így számolásnak megjárja a 120'67 koronás ár, azonban azt a valóságban nem kapja meg a gazda.

A gazdaság a kerti leveleket szabadban szárította, a tiszai dohányt pedig pajtában s emiatt a kerti leveleket az erős szél megszagatta. Azt vélem, hogy az I. o. kedvezőtlen százaléknak ez a körülmény a főoka.

Föltéve azt, — amint hogy úgy is van — hogyha pajtában szárították volna a kerti leveleket, akkor az eredmény jóval kedvezőbb lett volna, számítást tesztek a bevéltási ár és bruttó jövedelem módosulására nézve. A kerti levelek termésénél I., II., III. osztály és a kihányás százalékát ugyanolyannak véve föl, mint amilyen a tiszai dohánynál tényleg volt, a számolás eredménye következő:

Középfinom leveleknél:

I. osztályu	51'—% = 866 kg. á 80 kor. = 692'80 K.
II. "	27'—% = 458 " á 55 " = 251'90 "
III. "	20'92% = 354 " á 35 " = 123'90 "
Kihányás	1'08% = 20 " á 12 " = 2'40 "
Összesen	1071'— K.

Közönségesnél:

I. osztályu	50% = 86 kg. á 52 kor. = 44'72 kor.
II. "	100% = 86 " á 36 " = 30'96 "
Együtt	1146'68 kor.
Levonva a termelési engedély illetékét	18'— kor.
Marad	1130'68 kor.
Hozzáadva a fuv.-díj visszatérítést	20'23 kor.
Összes nyers bevétel a kerti levelek után	1150'91 kor.

Ez esetben kat. holdanként 283'30 korona a nyers jövedelem, vagyis már csak 271'74 koronával kevesebb mint a tiszainál, a tényleges holdankénti hozamnál pedig 69'18 koronával több. Átlagos bevéltási ára mázsánként 61'54 korona, amely a ténylegesnél 15'07 koronával nagyobb.

A különbség a kétféle dohány után nyert jövedelem között még így, a föltevés alapján eszközölt számítás után is tekintélyes. A gazdának pedig ma nincs annyi sok fölösleges pénze, hogy 1000 vagy 2000 korona elmaradott bevételre ügyet se vessen. Bizony, könnyen helyet tud annak találni a pénztárcájában!

A kincstár vidékenként megkívánja egyik-másik gazdától, hogy az ott általában termesztett dohányon kívül még másfajta dohányt is termeljen. A gazda akarva, nem akarva, belemegy az ügybe s az eredmény olyan, mint a letárgyalt esetben: alapos károsodás.

Szerény nézetem a tárgyaltak alapján az, hogy a kincstár az így termesztett dohány bevéltásánál tanusítson annyi figyelmet a termelővel szemben, miszerint a kísérlet tárgyát képező dohányért legalább megközelítőleg annyi pénz-

összeget kapjon holdanként a gazda, amennyit a nagyobb mennyiségben termesztett dohányért kapott holdanként. Mert a kincstárnak nem lehet célja a gazda és dohányos kertész megkárosítása!

Szafián Lajos.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

A baromfiak vedlése.

A természet igen bölcsen, a hidegebb időszak beálltával, az állatokat sűrűbb és melegebb szőr vagy tollruházattal látja el. A nyári tollazatnak levetését és a téli tollruhának felöltését a baromfiaknál is vedlésnek nevezik. A vedlés idejének tartama, amelylyel itt foglalkozni akarunk, az egyes madaraknál igen különféle, mivel egyike-másika a vedlés által annyira elgyengül, hogy az egész idő alatt gyengélkedik, sőt egyes képességeitől meg is esz fosztva és bátortalanul, a legnagyobb csendben meghuzza magát valamely elrejtett helyen. Más szárnyasoknál ismét a vedlés folyamata oly hosszú időt vesz igénybe, hogy az oly lassan halad, miszerint azt az illető állat jóformán észre sem veszi.

A szenvedőkhöz főleg a nőnemű és öreg állatok soroltatnak, amit legjobban azon körülmény bizonyít, hogy vedlés alatt a keltetés és a fiatalok felnevelése szünetel. Ezen állatok igen sokat szenvednek, mivel a régi tollak kihullása és az újak növése kellemetlen viszkelegtséget okoznak nekik és a hűvös, esős vagy szeles őszi napokon tollatlan testrészeik igen érzékenyek. Amilyen kellemetlen ezen vedlés az állatokra nézve, éppen olyan fontos is azokra.

Az eleségkeresés, a tojásrakás, a kotlás és a keltetési láz által a tollazat nagymértékben el lesz használva azáltal, hogy a tollcsévék kiszáradnak és elvesztik rugalmasságukat. A nap-sugarak, nedvesség, por és az eleség hiánya meg ismét nagyban befolyásolják a tollazat színezetét. Azonnal a keltetési időszak befejezésével megkezdődik a vedlés és amint az már az előbb említve lett, egyes madaraknál gyorsabb, másoknál ismét lassabb lefolyású. A vedlés gyorsaságával arányosan nőnek azután az új tollak.

A fiatal csibék, melyek első tollruhájukat tavasszal kapták és jó tápdus takarmányozás mellett tartattak, összel fognak vedleni először. Igen gyakori eset, hogy fiatal csibék, amelyek első vedlésük előtt színhibásak voltak, ezen vedlésük után idegen színű tollaikat teljesen elveszítik, így pl. a sárga orpington-csibék első vedlésük után igen sokszor fehér, sőt fekete tollaikat is elvesztik. Idősebb állatoknál ismét az szokott előfordulni, hogy tollazatuk színe világosabb lesz, vagy pedig a tenyésztők bosszúságára színhibás fehér tollakat kapnak; ilyen esetekkel ugyancsak a sárga orpingtonoknál találkozhatunk.

A tenyésztő érdekében áll, hogy baromfi-állománya minél rövidebb idő alatt a vedlésen tulessék, hogy a tél azokat már teljesen kifejlesztett sűrű tollruhában találja, mivel így azok a tél viszontagságait könnyen ki fogják állani és mihamarább megkezdik a tojásrakást. Azon

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ARJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Alfréd.

RT
nál,

éselőknek
rsabban,
DÖM
ese.

esetben, ha az ős kezdező és verőfényes, akkor a vedlés is simán fog lefolyni, mivel ilyen időjárás mellett a baromfiak még a szabadban kint járhatnak, hol azután a fehérjetartalmu fiatal fűvön kívül gilisztákat, csigákat stb. találhatnak, ezen anyagok meg igen jó hatással vannak az új tollak képződésére. Azonban ha kora őszszel beáll a hűvös esős időjárás, akkor sokan a gyengébb csibék közül nem fognak áttelelni; sokszor lehet azt tapasztalni, hogy egyike-másika csontvázra lesoványodik és egy szép napon jobblétre szenderül. Ilyenkor a ter-

és mégis a szabad természet előnyeit élvezhetik. Ezen kaparóhelyek aljazata (talaja) mindenkori száraz lesz és ennél fogva igen jó porfürdőt nyújt a baromfiak részére, amely által azok testüket az élősdiektől tisztán tarthatják és a régi tollaiktól a gyakori fürdés folytán könnyebben megszabadulhatnak. A baromfiól ajtaja mindig nyitva tartandó, hogy tyukjaik tetszésük szerint a kaparóhelyre járassanak. Végül, hogy ezen helyiségeknek az élősdiektől menteknek kell lenniök, az magától értetődik.

már régen keltenek. Ezzel ellenkezőleg alapos tenyész kiválasztás után és jó etetés mellett a baromfiállomány aránylag igen gyorsan fog a vedlésen tulesni. Magától értetődik, hogy a vedlési időszak alatt az állat takarmányának jelentékeny része a tollképződésre használtatik.

A vedlési időszak alatt nyújtott takarmánynak főleg zsirban dusnak kell lennie, mivel a zsir hőképző anyag, már pedig a hiányos tollruhával bíró állatoknak a hidegebb őszi időjárás alkalmával nagy szükségük van melegre. Evégből a legalkalmasabb reggel meleg lágy eleséget velük etetni, ez álljon fele részben árpavagy zabdarából, vagy tengerlisztből és fele részben főtt burgonyából, kevés sóval, ha lehetséges úgy akkor keverjünk még bele egy kis vagdalt husmaradékot is. A szemes eleségek közül nyújtunk nekik főleg tengerit és pedig lehetőleg az esteli etetés alkalmával, mivel a tengeriben lévő zsir hőképző anyag és így azok a hosszú éjszakák alatt kellő meleget fognak tudni magukba szedni. Ebben az időszakban még igen jó eleség: a napraforgómag, kendermag, lenmag, tatárka és más olajtartalmu takarmányneműek.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a madarak tollai foszforsavas mészből állanak, a vedlési időszak alatt szükséges lesz a baromfiakkal olyan takarmányokat is etetni, amelyek ezen anyagból is állanak, így pl. csontlisztet, aprózott csontot, halat, halhulladékot, hallisztet, porczót. A foszforsavas mészen kívül szén-savas meszet is tartalmaznak a tollak, ezt azonban az által pótolhatjuk baromfiainknál, ha apróra törött tojáshéjat is adagolunk velük. Tanácsos továbbá a baromfiak ivóvizébe rozsdás szőget is tenni, mivel ezen időszakban az állatok nagy hajlandósággal bírnak a hasmenésre, a vas pedig igen jó hatással van az ellen. Zöldtakarmány-féléket szintén tanácsos nekik nyújtani, úgy mint salátát, parajt, kelleveleket stb., ezeket azonban nagy mennyiségben ne adagoljuk, hanem az egyes etetések között adjuk nekik.

Aki a fentieket megszívleli és azt be is tartja, az köszönetképpen az ős végén, legkésőbb azonban a tél elején már friss tojásokat fog tyukjaitól kapni. *Bászel Elek.*

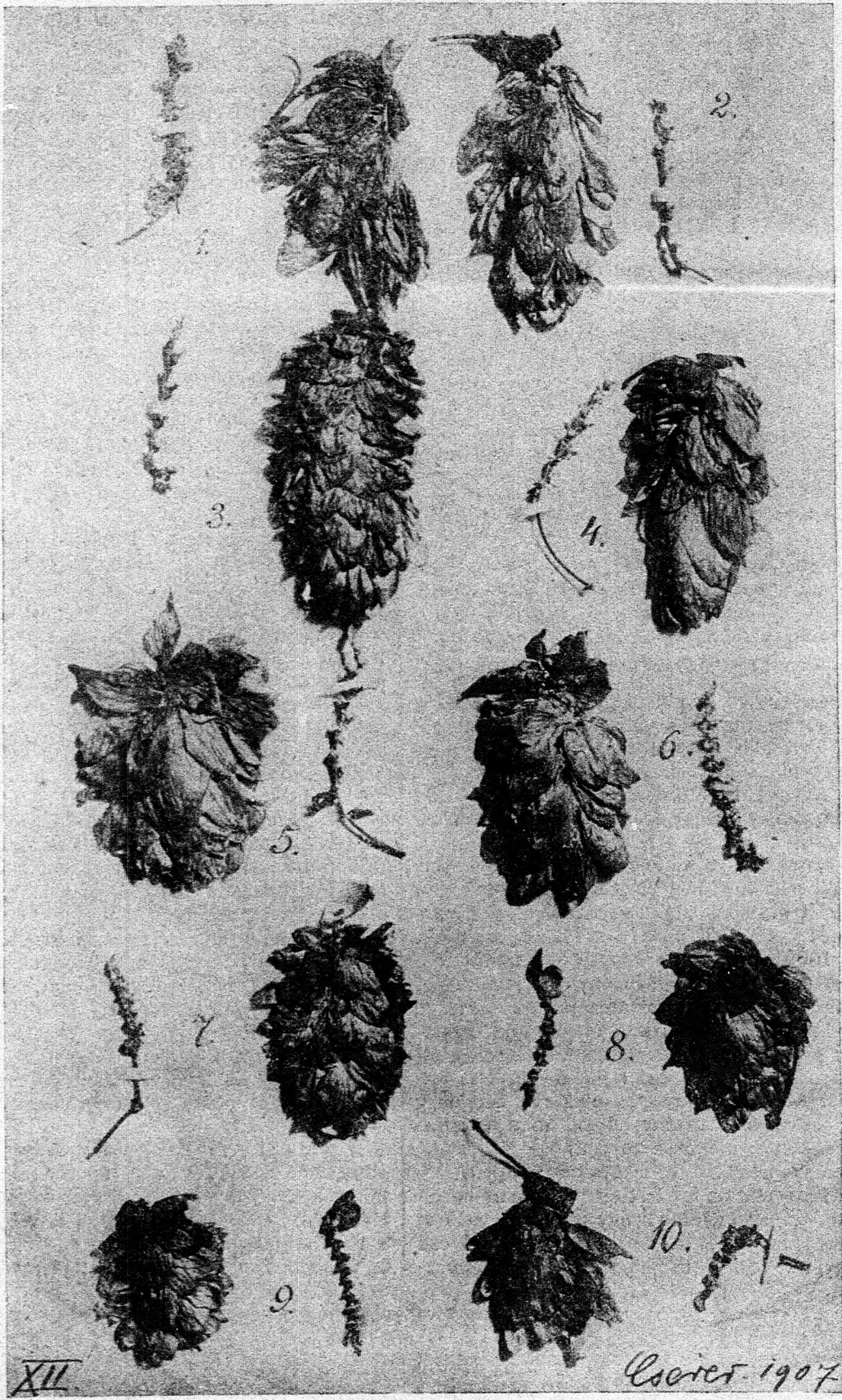
A komlótohoz becsléséről.

I.

Vége felé jár a komlószedés és szárítás ennek megtörténtével garmadába öntetik a száraz komlótermést, hogy „kifujhassa” magát — mielőtt zsákba kerülne. S ha ilyenformán kész a komló, várjuk a vevőt, sörgyárost vagy komlókereskedőt s ha ilyenek nem jönnek, úgy a komlópiacra küldjük a termést, sajnos a magyar komlót legtöbbször külföldi komlópiacra, mert itthon se hazai komlókereskedelmünk nincs s (mint általában tudva van) a hazai (de cseh származásu) sörfőzőmesterek nem szívesen veszik komlónkat: így hát a távoli bizonytalan saazi vagy nürnbergi piacra vagyunk utalva.

Vasutra előkészítvén a gazda komlótermését, bizonyára eltűnődik azon, vajjon milyen értékű az ő komlója, mire becsülhetik a külföldön? Arra is kíváncsi legyen, hogy *mi ára lesz* termésének, de a fentebbiek szerint az is érdekelheti, hogy a komlóértékskalában melyik fokozatba helyezhető az idej termés?

A komlóbecslés használatosabb alakja a *gyakorlati becslés*, midőn bizonyos empirikus fogások alapján határozzák meg az értékszámot; ilyen irányban a komlókereskedelem értekel. Ha a komlótohoz növénybonczatani asztalon szét-szedjük s egyes részeit morfológiai és biológiai alapokról szemléljük: előáll a *növénytan alapon való becslés*. Legtudományosabb azonban a *vegyszeres vizsgálatok* alapján eszközölt becslés, de ekkor a kutatót a tohoz morfológiája már nem érdekli, csak a *komlóliszt* (lupulin) tartalmát vizsgálja, illetve annak alkotórészeit (komlóolaj, szurok, keseranyag, csersav alkaloida stb.)

130. ábra. Főbb komlótohozformák. (1. vadkomló, 2. bodollai-würtembergi, 3. magyargorbói-spalti, 4. petrőczi-bácskai, 5. algyógyi-golding, 6. ilyefalvi-spalti, 7. bacsmdarasi-saazi, 8. békés-csabai saazi, 9. Bihar-Tóti-nagylányi, 10. raffnai-saazi.

mészet bölcsesége eszközi a tenyész kiválasztást, amiért is gondos tenyésztő a természetnek ezen játékát megelőzi és a gyenge csibéket és az elaggott tyukokat és kakasokat a vedlés beállta előtt fogja meg konyhájában értékesíteni. Nedves őszszel igen jól bevállanak a három oldalról védett kaparóhelyek, mivel ezek alatt a baromfiak az esőtől és szélétől védve vannak

Gondatlan baromfitenyésztők takarékosági szempontból a tojásrakás szünete alatt állományukat rosszabbal etetik, ezen időszak meg éppen a vedlési idővel összeesik. Az ilyen takarékoság azután úgy bosszulja meg magát, hogy állományuk vedlése egészen tavaszig elhúzódik és tyukjaik csak akkor fognak tojni, amidőn a szabad természet vadon élő madarai

elemzi terület szemm toboz minden komló appar tudták határo egésze is a jellege hason ismeri hiába nem l stb., r kon, v téke az utá ez a k De tisztán követk sörgyá gálták már n gyártá lisztet sörlebe lupulin a tobo rabiliál vegyile Az e rel leg értékfo behely milyen követk Tehát A töm Enn tárgy s font azaz je tartott borosh A t Rendre sága, fejtelle tapinta avagy az alm tiszta-e penész tohoz zöldes), ha bar ha söté és ha végül tépve annak-Mindez dések.

kezőleg ala-
etetés mel-
igen gyorsan
tetődik, hogy
akarmányának
használatik.
takarmány-
nie, mivel a
hiányos toll-
ebb őszi idő-
van melege.
meleg lágy
érésben árpa-
szitból és fele-
sóval, ha le-
még bele egy
szemes elesé-
eg tengerit és
es alkalmával,
épző anyag és
kellő meleget
Ebben az idő-
napraforgómag,
s más olajtar-

re, hogy a ma-
ból állanak, a
lesz a barom-
etetni, amelyek
pl. csontlisztet,
adékat, hallisz-
ezen kívül szén-
ollak, ezt azon-
omfainknál, ha
dagolunk velük.
ívóvizébe roz-
időszakban az
birnak a has-
hatással van az
zintén tanácsos
át, parajt, kél-
nagy mennyi-
egyes etetések

és azt be is
ősz végén, leg-
már friss tojás-
Bázel Elek.

léséről.

és és szárítás
ha öntetik a szá-
nassa" magát —
ilyenformán kész
rost vagy komló-
n jönnének, ugy-
ermést, sajnos a
ldi komlópiacra,
kereskedelmünk
van) a hazai (de
erek nem szívesen
ávóli bizonyítalan
vagyunk utalva.
a komlótermését,
on milyen értékű
tik a külföldön?
mi ára lesz ter-
rint az is érdek-
ban melyik foko-
és?

abb alakja a gya-
empirikus fogá-
az értékszámot;
delem értékel. Ha
ni asztalon szét-
logiai és biolo-
áll a növénytan
nyosabb azonban
szközölt becslés,
norfológiája már
(lupulin) tartal-
tórészeit (komló-
av alkaloida stb.)

elemzi, ezen irány azonban a gazda működési területén kívül áll, mert a lupulintartalmat csak szemmel nézi, hogy mennyi van a széthasított tobozban. Nem mulaszthatom el azonban — minden tendencia nélkül — felemlíteni, a komlókémikusok felfogását, hogy bár nagy apparátussal és igen pontos módszerekkel szét tudták szedni, a lupulint mindenképp mégis határozottan nem tudják értékskálázni, pl. az egészen külön fajtákat sem, mert a komlónak is a sörgyártásban az u. n. imponderabilis jellegek adják meg az értékét. Közel van a hasonlat pl. a dohánynál, bornál! A kémia ismeri a tokaji bor minden alkotórészét s mégis hiába öntik azokat össze a legtudósabb alapon, nem lesz meg az a zamata (bukéja), ize, tüze stb., mint amely a hegyaljai trachitos málladékon, verőfényes oldalon, a kapás ember verejtéke nyomán támad a fűtben: ezek termik az utánozhatatlan imponderabilitásokat s így van ez a komlónál, dohánynál és sok másnál is!

De legjobban E. Grosz* fejtette ki, hogy tisztán lupulin vizsgálatokból tévesen lehet következtetni, hogy mit ér egy komlóminta a sörgyártásban, mert a tobozt magát nem vizsgálták chemice! Ugy jöttek reá erre, hogy már nagyon sokfelé akként alkalmazták a sörgyártásban a komlót, hogy a tobozokból a lisztet kiszitálták s csak ezt keverték bele a sörlebe s azt tapasztalták, hogy a tisztán lupulinnal főzött sör gyengébb volt, mint amelyet a tobozzal főztek. Ez is igazolja az imponderabilitás elméletét, azaz a tobozt is meg kell vegyileg vizsgálni.

Az első helyen említett gyakorlati módszerrel leghamarább jut el a gazda oly komlóértékskálához, amelyekbe a vizsgált komlót behelyezheti. Először is nagy segítség, hogy milyen fajta típus van előtte; akkor már következtethet jobb, gyengébb tulajdonságokra. Tehát előtte van a vizsgálandó toboztermés. A tömeg.

Ennek egyenletes színűnek kell lenni, idegen tárgy (levél, szár) a haszontalan részét teszik s fontos, hogy a tömeg illata kellemes legyen, azaz jellegzetes komlószag. Mert a rossz helyen tartott komlótömeg-halmaz átveszi pl. a káposzta, boroshordó stb. szagát.

A tömegbe markolva kis mintát veszünk. Rendre vizsgáljuk a tobozokat: milyen a nagysága, formája a toboznak, egyenletesen fejlődtek-e a tobozok, (mert lehetnek benne igen fejletlenek, igen nagyok is); tömötte-e a toboz tapintata, ugyanez a zsíros-e? Illatos-e a toboz avagy szagos? (Mondják, hogy az igazi komlóillat az alma- és rezedailatok keverékéből áll!), tiszta-e a toboz, mert lehet benne lombos, penészes vagy bogárrágott, jég- és szélvert toboz is. Rendes-e a toboz színe (homályos zöldes), mert ha sárgás, ugy korán szedetett, ha barna, ugy idősebb mintával van dolgunk, ha sötétsárga, ugy a zsákban fülledt a termék és ha rókaveres, ugy a tőkén tulszáradt. S végül hosszában (a tengely irányában) kettétéve a tobozt, nézzük, sok-e abban a lupulin, annak színe arany-sárga-e s szaga aromás-e? Mindezek gyakorlati komlótoboz vizsgálati kérdések. Egyszerűek és mégis csak ugy lehet

* Emanuel Grosz: Der Hopfen, Wien 1899.

sikerrel alkalmazni, ha előzőleg (éveken keresztül, sokféle mintán) gyakorolhatjuk, mint ez módjában van a sörgyárosnak és komlókereskedőnek.

Külföldi komlókiállításokon és bírálatokon is ez a módszer járja, persze pointezéssel, jegyzőkönyvvel, amidőn minden egyes fenti kérdésnek 5 pontja van s a végén, amely komlóminta legtöbb pontot kapta, azt tekintik a legfinomabb komlónak. Az 1903-iki segesvári komlókiállítás is kipróbáltuk ezen módszert, szabályozva azzal, hogy minden komlóminta egyforma zsákban volt, tehát a bírálók esetleg saját mintájukat nem ismerhették fel. S a bírálat nem csalódott a point-rendszerrel, mert a legtöbb értékszámot nyert minták tényleg jeles kertekből kerültek! Tehát ezen gyakorlati módszer jól alkalmazható pl. kiállítási (tömeges) mintáknál, de ismétlem nagy gyakorlat kell hozzá.

Ezen módszerbe ott kapcsolódik bele a növény-tani analitikai módszer, amidőn a lupulin-vizsgálat okából a tobozt szétcszedtük. Előbb azonban az általános benyomás szerzése okából a vizsgáló gazda is figyelembe veszi a következő alaktani jeleket.

A toboz formája, a vad komló zilált, szétálló (formátlan) alakjától kezdve a műveleti komló

vonala lejjebb csuszlik, tehát két egyenlő részre osztja a tengelyvonalat.

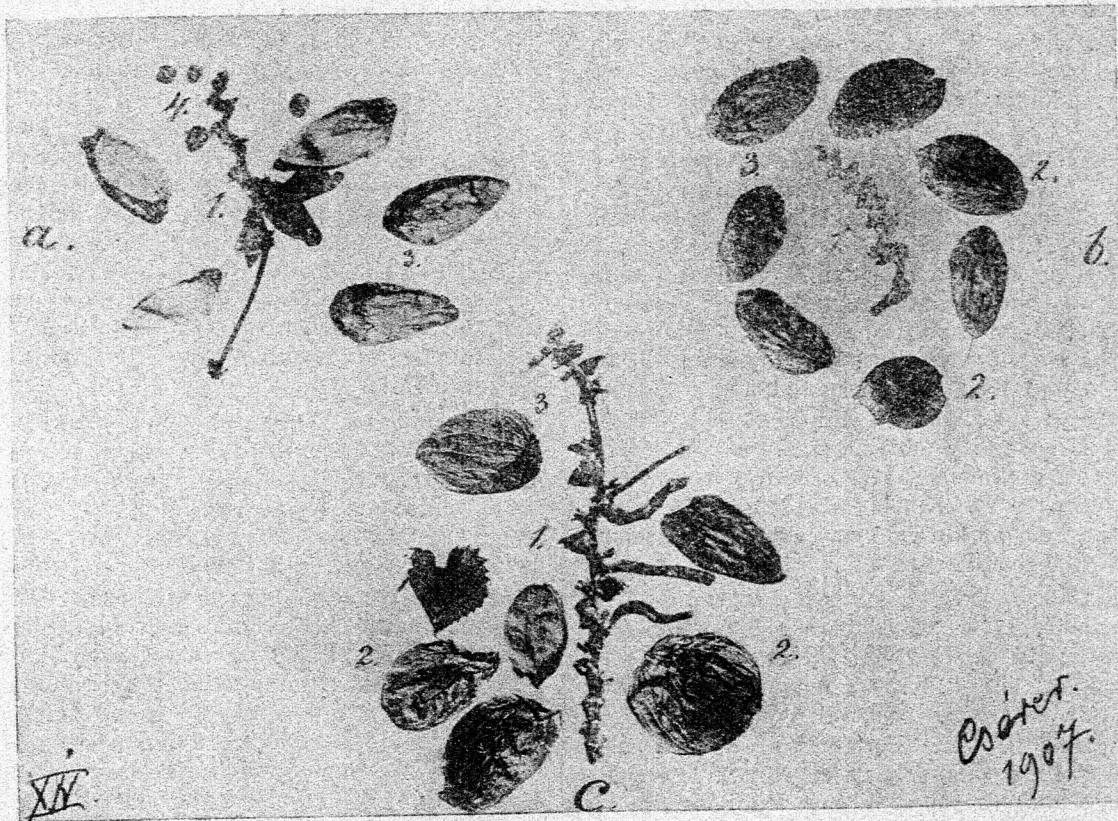
e) A hosszú (kúposan) hegyesedő alak, a tengely vonal kétakkora, mint az alapvonal.

f) A hosszú hengeres alak, ennek diagrammja már a görög keresztzhez hasonlatos, mert a tengelyvonalat két alapvonal metszi. Ide sorolhatjuk a hosszú hasábos alakot is, mert ha a tobozt a csucs felől (szembe) tekintjük, négy hasábszerű élet különböztethetünk meg. Összesen tehát négy szabályos s két szabálytalan formája van a toboznak, mert fejletlen, eltorzult, kétvégű tobozok csak kivételeknek tekinthetők. A diagramm-elmélet szerint tehát a tobozformát a miliméter méretek szabják meg.

Cserey Lajos.

Székely kiállítás Sepsi-Szt-Györgyön.

Vasárnap nyílt meg az Erdélyi Gazdasági Egyesület, a székely vármegyék gazdasági egyesületeinek, valamint a földmiv. min. székelyföldi kirendeltségének közreműködésével Sepsi-Szent-Györgyön rendezett székely gazdasági és ipari kiállítás. Ez a kiállítás, amelyhez hasonló nagyszabású kiállítás az erdélyi részeken eddig még nem volt, hivatva volt bemutatni a székely-

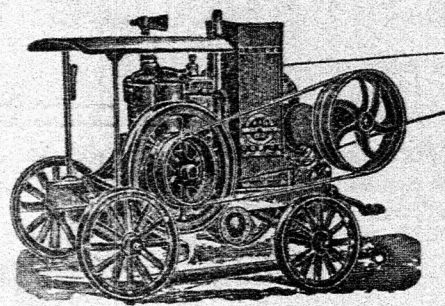
131. ábra. Toboztengelyek és pikkelyek. a) vadkomló, b) nemes saazi, c) elvadt (lombos) toboz. (Mellékelések 1. toboz-tengelyalakok, 2. toboz-murvak, 3. tobozpikkelyek.)

eltorzult, ellombosodott, tulfejlődött alakjaig a következő jellegzetes alakok vannak:

a) a gömbölyű (diószzerű) alakkal bíró toboz, melynek ha a szárától a csucsig s a közepen balról jobbra egyenes vonalakat húzunk, egy kereszt formát, a diagrammot kapjuk, még pedig az első esetben egyenlő szárú keresztet.

b) A második (tojásdad) formánál már a hegy felé csuszosodik a toboz, a diagramm vízszintes

ségnek gazdasági termelésében rejlő erejét és azokat az alapokat, amelyeknek fejlesztésével az ország legszélsőbb délkeleti határán a magyarországnak védőbástyáját képező székelység gazdasági megerősítése fejleszthető, másrészt pedig képet nyújtani azokról az eredményekről, amelyeket a Darányi földművelésügyi miniszter által felállított székelyföldi népsegítő kirendeltség eddigi öt évre terjedő működése alatt a

OBERURSELI MÓTORGYÁR RÉSZV.-TÁRSASÁG OBERURSEL

Iroda és raktár: Bécs, VI/2., Gumpendorferstrasse 72/H.

MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

LEGLÖCSÖBB HAJTÓERŐ A „GNOM“ BENZIN-PETROLIN-MÓTOR

3000-nél több üzembem ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Okl. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Magyar levelezés. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitra megye); gróf Esterházy László uradalmától, Sároed (Fehérmegye).

székelység gazdasági megerősítése, szociális szervezése és kulturális fejlesztése terén elért. Fontos dolog ennek tudomásul vétele az egész magyar közönség előtt, mert a román-ság által körülvett székelység fennállása és megerősítése egyetlen védőbástya a román-ság azon nagyszabású árhulláma ellen, amely a Kárpátokon túl önálló államot alkotva, hatalmas fejlődésével a magyarországi román-ság ideálját képezi és a magyarországi román-ság igazító nemzetiségi vezetői folytán a hazai román-ság törekvéseinek célját képezi és amely áthatva a Kárpátok magas hegyláncolatain, a hazai román-ságot érzelmi közösségébe vonja és ezzel egyidejűleg az ottani csekélyszámu magyarságot elnyeléssel fenyegeti. Ezért mindaz a munka és mindazon eredmény, amely a székelység megerősödésében megnyilvánul, nemcsak a székely vármegyék népének jólétét jelenti, hanem jelenti egyúttal a magyar-ság megerősödését és jelenti a román-ság tér-hódításával szemben a magyar nemzeti eszme ellentállásának lehetőségét is. A mostani székely kiállítás tehát, amely a székelység gazdasági, szociális és kulturális fejlődését mutatta be, nem pusztán helyi érdekű ünnepségképpen jelentkezik, hanem a magyarság megerősödésének és ellentálló képessége növekedésének is örvendetes jelenségét képezi.

A kiállítás az ott bemutatott gazdasági és ipari tárgyival szemmeláthatólag igazolja Darányi földművelésügyi miniszternek már minisztersége első idejében a székelység érdekeinek felkarolására irányuló törekvése helyességét és ebből folyólag a Székelyföld gazdasági fejlesztésére létesített székelyföldi kirendeltségnek szükségességét. Mert valjuk be őszintén, hogy az erdélyi és kivált a székelyföldi gazdasági viszonyok a hátramaradottságnak olyan szomorú jelenségeit mutatják, amelyeknek általános és alapos megváltoztatása nagy munkát s az állami hatalomnak és a magánosoknak nagy áldozatkészséget vesz igénybe. Eppen ezért a székelyföldi kirendeltség működésének a kiállításon bemutatott eredményei kétszeresen örvendetesek, mert ezek csak aránylag rövid idő alatt és a szükséghez mérten valóban csak nagyon csekély eszközökkel állították elő.

A földművelésügyi minisztérium székelyföldi kirendeltségének működése a kiállítás tanúsága szerint a székelység gazdasági termelésének minden ágára kiterjesztette a maga jövedő gondoskodását. Állattenyésztés, növénytermesztés, legelőjavítás, gyümölcstermesztés, a háziiparok fejlesztése a kirendeltségnek egyaránt gondoskodása tárgyát képezték és a kiállításon bemutatott állatok és termények mutatják, hogy a kirendeltség működése fennállásának rövid ideje alatt is tiszteletreméltó eredményeket ért el. De mindezeknél az eredményeknél fontosabbnak és mélyrehatóbbnak tartjuk a kirendeltségnek azt a működését és törekvését, amelylyel a Székelyföld népét gazdasági és szociális szervezetekbe tömöríteni igyekszik, hogy ezen autonóm szervezetei útján maga a legszélesebb körű közönség tudjon a maga gazdasági és kulturális fejlődésének érdekében együttesen közreműködni. A kirendeltség több mint 700 falusi gazdakört szervezett, amelyekben a székelyföldi

kisgazdák nemcsak gazdasági kulturájukat fejlesztik, hanem egyúttal a közös értékesítésnek és a gazdasági és háztartási cikkek közös beszerzésére előnyös munkát végeznek. A kirendeltség segítségével több száz hitel-, fogyasztási, tej- és állatbiztosító szövetkezet alakult és előkészületben van a gabonarakár- szövetkezetek szervezése is. Ezek a szövetkezetek, míg egyrészt az elharapódzott pénz- és áruuzsora káros hatásai ellen vannak hivatva megvédeni a székely népet, addig másrészt különösen az értékesítő szövetkezetek olyan új jövedelmi forrásokat nyitottak a székelységnek, amelyeket addig egyáltalában nem ismert. A tejszövetkezetek útján ma már évenként több száz ezer liter tejet értékesítenek, amely vaj alakjában ma már a világpiacra kerül, a kisgazdák Erdélyben eddig nem ismert új jövedelmi forrását nyitotta meg. És az a kapcsolat, amelyet a kirendeltség az élelmiszerek értékesítése érdekében a székelyföldi szövetkezetek és a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete között létesített, az élelmiszerek értékesítésére új jövedelmi forrásokat nyitott a Székelyföldön. Így p. o. a tojástermelés, a juhturó értékesítése, a szopósbárányok jobb és nagyobb mértékű forgalombahozatala, a gyümölcsök különösen a mustalmának a világpiacra való eljuttatása a kirendeltség működésének alig néhány éve alatt a székelység részére már is milliókra menő új jövedelemforrásokat biztosított.

A kirendeltségnek ez a működése amellől, hogy a székely gazdanépet gazdasági előadások tartásával és gazdasági népiratok terjesztésével a jobb gazdálkodásra oktatja, hogy továbbá a czélszerű és jobb gépek megismertetésével és terjesztésével a gazdálkodás helyesebb alapjait ismerteti meg a székelységgel, a jobb gazdasági rendszer meghonosodásával kiszámíthatatlan, de már is szemmelátható jó eredményeket idézett elő.

Mindezekről a sepsiszentgyörgyi kiállítás hü és megnyugtató képet ad. Es ez a kép nemcsak a székelységnek válik dicséretére, mert ennek gazdasági fogékonyságát mutatja, amely megnyugtatóan szolgál arra, hogy az őt körülvevő nemzetiségek felett birt kulturális felsőbbéget megtartván és fejlesztvén, a nemzetiségek hódításának ellentállani a jövőben még nagyobb mértékben képes lesz, hanem egyúttal a legszebb dicséretét képezi azoknak a férfiaknak, akik a székelyföldi kirendeltség munkáját vezetik és végzik. Balogh Vilmos államtitkár, aki maga is székely léte az első vezetője volt a székelyföldi segítő akciónak, Kazy József miniszteri tanácsos, a székelyföldi akció jelenlegi vezetője, Kocs Mihály miniszteri titkár, a marosvásárhelyi székelyföldi kirendeltség főnöke és a székelyföldi kirendeltség többi összes tisztviselői valóban elévülhetetlen érdemeket szereztek maguknak és eredményes működésükért nemcsak a székelységnek, hanem az egész nemzetnek háliját méltán megérdemlik.

A székely kiállítás az egész erdélyrészi magyarságnak ünnepévé vált. Darányi Ignác minisztert, akit Mezőssy Béla és Balogh Vilmos államtitkárok, Kazy József és Péchy József miniszteri tanácsosok és jóformán az összes

székelyföldi országos képviselők, továbbá Szilassy Zoltán az OMGE. képviselőjében kísérték le a székely kiállításra, a székelység legoda-adóbb szeretetével és ünnepélyes lelkesedésével fogadta. Azok a szónoklatok, amelyek a székelység részéről a minisztert ünnepelték, valamint azok a válaszok, amelyeket a miniszter és az államtitkárok az ünnepség folyamán az üdvözlőtekre elmondottak, ékesen igazolják azt a bizalmat egyrészt, melyet a székelység Darányi miniszter működése iránt tanusít, másrészt azt a részletekig menő gondosságot, amelyet a miniszter és tisztviselői a székelység anyagi és kulturális fejlesztése iránt tanusítanak. Nem csökkentik ezt a bizalmat és a kormány gondoskodásának értékét azok a természetesen felhangzott panaszok, amelyeket a székely nép vezetői ezen alkalommal előterjesztettek, sőt inkább csak megerősítik, mert jelét képezik annak a feltétlen ragaszkodás öszinteségének, amelyet a miniszter az egész ország s különösen a Székelyföld gazdaközönsége részéről méltán megérdemelt.

A székelyföldi kiállítás Sepsiszentgyörgy városának közepénél elterülő hatalmas Szabadság-téren és az azzal szomszédos Potsaparkban volt elhelyezve, amely köröskörül bekerítve volt és a tér közepén nyíló kaputól jobbra és balra épült csarnokokba voltak elhelyezve a mezőgazdasági és ipari termények, míg a teret három oldalról körülvevő kerítéshez épített fedett istállóknak a székely vármegyék által kiállított állatok foglaltak helyet. A tér közepét a szabadban elhelyezett gazdasági gépek foglalták el, a Potsaparkban pedig külön ketreczekben voltak elhelyezve a baromfiállítási, valamint a sertések és a juhok kiállításai.

A kiállítás fedett csarnokában vannak elhelyezve a gazdasági termények, amelyek között különösen feltűnnek a gyönyörű gyümölcsök, amelyek a Székelyföld minden részéből kiállítva vannak. Ezek mellett rendkívül érdekes a székelyföldi kirendeltségnek csoportos kiállításában összefoglalt tejszövetkezetek kiállításai. Az 52 tejszövetkezet valamennyijének fényképe mellett ki van állítva az általuk készített vaj és sajt, valamint a működésükre vonatkozó adatok. Érdekes a dévai Transylvania konzervgyár kiállításai, amely mutatja, hogy az erdélyrészi gyümölcsök, mint konzervkészítmény a világpiac számára is alkalmasok. A háromszéki megyei fiúárva ház érdekes kiállításban mutatja be növendékeinek működését. Ezt az intézetet Háromszék vármegye közönsége tartja fenn, évenként 1% pótdótot áldozván erre a célra. Ezen összegből az 50 holdas gazdaságban 60 növendéket tartanak teljesen ingyen s azokat a gazdasági pályára kiképezik.

Különös figyelmet érdemel a kirendeltség által szervezett gazdakörök és szövetkezetek buza, rozs, árpa és kukorica csoportja. Nagyon szép a gyümölcskiállítás, amely az egész Székelyföld gyümölcstermesztését bemutatja. Látni lehet ebből, hogy a Székelyföldön megterem és szépen kifejlik a világpiacra keresett mindenféle nemesfajú alma. A nép kellő szakértelem híján, sajnos, keveset tud termelni s nem érti még kellőképpen az értékesítés módját. A kirendeltség

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országzserte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hasznos anyagból gyártunk oxidószert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazdaság minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmasva. — Ezévi újdonságainkról értesülhetnek ingyen árjegyzéket kérvén. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgönyezim: Kalmár-rostagyár.

ezen a bajon is iparkodik segíteni, amennyiben a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetével karöltve szervezte a gyümölcsértékesítést, amelynek révén ma már évenként több száz vagon mustalma az azelőttihez képest háromszoros áron kerül egyenesen a külföldi fogyasztó piacokra. Kiemelkedő rész a pavilonban a kirendeltség által alapított tejszövetkezetek kiállítása és a gidófalvi szövetkezeti múmalom kollekcziója. Itt láthatók a kirendeltség működését feltüntető fényképek, javított legelők, czemen-istállók, juhászat, importált tenyészállatok, tejszövetkezetek munka közben, vajkészítés, a homoródszentpáli szövetkezet hizlalója. A mindenféle eredeti székelysajtól, turóból bőven van a kiállításon. Elismerést érdemel az algyógyi és csikszeredai földmivessziskolák mindenféle terménycsoportja, valamint több birtokos hasonlóan szép kiállítása. A takarmánynövények gyűjteménye is igen szép, akad 60—70 kilós takarmánytők és 12—15 kilós répa akárhány. Ebben a pavilonban van a botfalvi cukorgyár kiállítása is, a pavillon déli végén pedig a hüvelyes vetemények gyűjteménye.

Egy egészen különálló sátorban foglal helyet a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének kiállítása. A szövetkezetet ugyanis a földmivelésügyi miniszter megbízta, hogy a székelyföldi kirendeltséggel kapcsolatosan a székelyföldi gazdasági termények értékesítését szervezze és vezesse és hogy az ott alakult szövetkezeteket gazdasági cikkekkel ellássa. A szövetkezet kiállítása elsősorban az oktatásra törekedett, ezért szép kollekczióban bemutatta a finom táblaalma okszerű csomagolásának különböző módjait, a tojás csomagolást, a vasuton szállított mustalma csomagolását, továbbá a méhészeti eszközöket és terményeket, a szövetkezet által Erdélyben is forgalomba hozott borokat, a marosvásárhelyi szövetkezeti juhturó gyár készítményit, valamint a szövetkezet által képviselt Kühne-gyár gazdasági gépeit — a Kalmár Zs. és Társa hódmezővásárhelyi rostagyár készítményeit és az Alfa Separator-társaság tejgazdasági gépeit. Ezt a kiállítást kiegészítik még a szövetkezet működésére és az elért eredményekre vonatkozó statisztikai adatok táblázatai.

A kiállítás legérdekesebb és főrészt képezi az állatok kiállítása. Körülbelül 400 darab szarvasmarha és 200 darab ló volt kiállítva legnagyobb részét kiscsárdáké, azok után az állatok után nevelve, amelyeket a kirendeltség utján szereztek be. Ez a kiállítás Erdély állattenyésztésének az átalakulását mutatja, amennyiben az eddigi tenyészített fehér magyar marhának apadását és a pirosarka hegyi fajtáknak szaporodását jelenti. Valóban ha valahol, úgy éppen a Székelyföld a legalkalmasabb arra, hogy a nyugati tejtermelő kultur marhafajták terjesztésének, mert hiszen Magyarországnak alig van egy más olyan vidéke, amely a takarmánytermelésre és a legelőtartásra olyan alkalmas volna, mint éppen Erdélynek székely vármegyéi, aminek folytán a kirendeltségnek az a törekvése, hogy a kiscsarda kezére is a tejet termelő és így nagyobb és biztosabb jövedelmet hajtó, bár valamivel kényesebb marhát juttasson, teljes mértékben indokolt. És ha a kirendeltség működése folytán a nyugati fajták nagyobb mértékben elterjednek és a nagyobb jövedelmezőség folytán a székely kiscsardák a nyugati marhák tenyésztését szélesebb körben felkarolják, a tenyésztésre és tartásra pedig nagyobb gondot

fognak fordítani, úgy Erdélynek székelyföldi részei képezhetik már a nem is nagyon távol jövőben azt a helyet, ahonnan a hegyi legelőkön felnevelt egészséges, szívós, jóttermelő és fajtisza állatokat a külföld helyett Magyarország egyébe gazdaságai beszerezhetik.

Hogy ez mennyire terjedőben van, mutatja különösen a székelyföldi kirendeltség által szervezett gazdakörök tagjai által kiállított állatok, amelyek valamennyije kiscsardák tulajdonát képezik. Ugyanez áll a sertéskiállításra nézve is. Érdekesen tapasztalható itt, hogy a székelyföldi kirendeltség közreműködése által a külterjes viszonyok között tenyésztett hazai kondorsertést az angol hussertés — különösen a yorkshire — fokozatosan miként szorítja ki és valóban ott, ahol a sertésenyésztés a kiscsardák kezében van, az angol hussertésen kívül alig van egy másik fajta, amelyik alkalmasabb volna tenyésztésre, mert ez a fajta az, amelyik a kiscsarda által mintegy családtag kezeltetvén, jóformán a hulladékokon nevelkedik fel és nagy szaporaságával és kiváló értékesítésével a kiscsardáknak aránytalanul nagy jövedelmet képes biztosítani. A juhkiállításban örvendetesen tapasztaltuk az erdélyi ruzska juh javítására irányult törekvéseket és érdeklődéssel szemléltük azoknak a kísérleteknek az eredményét, amelyek az asztrachán prémet szolgáltató karakul juhok tenyésztésével történtek. A lókiállítás nem nyújtott valami örvendetes képet. Bár igaz, hogy a székelyföldi viszonyok között a nagytestű és nehéz lovak tenyésztésének nem sok értelme van, mégis azt gondoljuk, hogy a kiállított havasi lovak testének nagyságára és csontozatának erősítésére szintén törekedni kellene.

A baromfiállítás anyaga a kirendeltségnek ez irányban kifejtett működését szintén jól mutatja be, amennyiben látható, hogy az erdélyi baromfianyag javítására a jól bevált kulturfajták különösen az orpingtonok, az emdeni ludak és pekingsi kacskák mind nagyobb mértékben eredményesen használtak fel. A kiállításnak gépkészítési részénél a kiválóbb gazdasági gépgyárak, mint Kühne, Magyar Allamvasutak gépgyára, Kalmár és Társa, Alfa Separator és a többi voltak kiállítva. A kiállítás ezen részénél azonban méltán emelhetjük azt a kifogást, hogy a rendező-bizottság előtérbe helyezte a külföldi gyártmányok kereskedőinek kiállítását és ezáltal a hazai gépgyárak kiállítását háttérbe szorította.

A kiállításnak többi része, mely különösen a háziipari készítményeket és az iskolák növénydekeinek a munkálatait foglalta magában és amely az erdélyi varottas és szóttesek gyűjteményéből állott, a Mikó-kollégium termeiben volt kiállítva. Ezeknek, mint kevésbé gazdasági vonatkozású tárgyakkal ismertetését ehelyütt mellőzhetők tartom.

A sepsiszentgyörgyi székely kiállítás egyszerűségében és igénytelenségében is teljes mértékben hű képet adott a székelyföldi gazdasági viszonyokról és a kormány székelyföldi népsegítő működésének eredményéről, melyek örvendetes megnyugtatót adnak aziránt, hogy a földmivelésügyi miniszter ezen kezdeményezése valóban hasznos tétre irányul és hogy a képzés működésének végrehajtására hivatott állami közegek feladatuk magaslátán állanak, amelyet hivatalos kötelességüket jóval túlhaladó buzgalommal és lelkesedéssel végzik és a magyarság megerősítésének hazafias munkáját sikeres eredményekkel folytatják.

A szerb állatcsempészet.

A Szerbiával megszakadt kereskedelmi szerződés következtében hónapok óta határozatlan áll fenn a szomszéd állammal szemben s a szerb élőállatbehozatal a gazdák osztatlan örömeire azóta szünetel. Hozzá tehetjük azonban, hogy csak elvben és papiroson, mert a valóságban ezidőszerint is elég szép számmal kerül szerb szarvasmarha a budapesti és bécsi piacra — boszniai marha címén. A szerb és bosnyák szarvasmarha között külföldön van ugyan bizonyos hasonlatosság, de eltekintve attól, hogy az előbbi jóval erősebb és nagyobb, külföldön a szerb szarvasmarha annyira jellegzetes, hogy az első pillanatra felismerhető s hozzáértők még azt is megállapítani képesek, hogy az egyes egyedek Szerbia mely részéből valók.

Ebből folyólag tehát kétségtelenül megállapítható, hogy a felhajtott bosnyák állatok közül melyik szerb eredetű s a hatóság előtt a szerb állatcsempészet illetve a szerb eredetű állatoknak a budapesti, illetve bécsi piacra való felhajtása éppen nem képez titkot. Különösen nagymérvű volt a csempésztett szerb állatok felhajtása szeptember hó folyamán, amikor a bosnyák állatok körülbelül ötven százaléka szerb eredetű szarvasmarhából állott. A legutóbbi — október 3-iki vásáron is — jelentékeny számú ily állatot láttunk, habár a csempésztett állatok felhozatala valamivel csökkent az előző havi vásárokkal szemben. Csökkent pedig állítólag azért, mert a bosnyák felhajtók tudomást szereztek arról, hogy az itteni hatóság a legéberebb figyelemmel kíséri a csempészeket, a marhaleveleket a legszigorúbban megvizsgálja és a csempészeket tetten érni igyekszik, ami ugyan igen derék, de egyáltalán hiábavaló igyekezet, mert a csempészeknek gondjuk van arra, hogy a marhalevelek kifogástalan rendben legyenek s a csempésztett szerb állatok bosnyák provenienciájára igazolva legyen. A helybeli bizományosok is megszüntették az előlegadást a bosnyák állatkereskedők részére, tartván az elkobzás veszélyétől s ezzel ők is hozzájárultak a csempésztett szerb állatok felhajtásának csökkentéséhez.

Mindennek dacára még ma is elég nagy számú szerb szarvasmarha jön fel a budapesti piacra, aminek pedig elejét kell venni. Ennek egyedüli módja, hogy a bosnyák hatóságok egyrészt a csempésztett állatok ellenőrzésére szoríttassanak, másrészt, hogy a marhalevelek kiállítása megfelelő módon megnehezíttessék és a legkisebb visszaélés is szigorúan megtoroltassék. A bosnyák községi előjárások ugyanis bármely jelentkezőnek kiállítják a kért járatot abban az esetben, ha az illető két tanúval igazolja, hogy az az állat, melyre a marhalevelet kiállítani kéri, az ő nevelése.

Hogy ily hamis tanúk feles számmal akadnak, az természetes és így a Drinán Szerbiából Boszniába átesempésztett állatokra szabályszerű marhalevelet kiállítatni nehézségbe éppen nem ütközik. A csempésztett állatokat azután a bosnyák állatkereskedő összevásárolja, a szabályszerűen kiállított marhalevelel igazolja a tulajdonjogát, illetve azt, hogy a nyilvánvalólag Szerbiából csempésztett állat bolgár származású s akadálytalanul felhozhatja a csempésztett állatokat a budapesti illetve bécsi piacokra. Hiába konstatálják itt az állatok külleme után ítélve azok szerb származását; a szabályszerűen kiállított marhalevelel az állatok bosnyák

HEUCKE A. Hausneidorfli gőzeke-gyár
kötő rendszerű **gőzeke-készleteit**
szállítja a magyarországi vezérképvislet:
Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t., Komáromban.

származását igazolja s hatóságaink ilykép semmitsem tehetnek a visszaélés megtorlására.

Miután itt a legszemérmelenebb visszaélés nyilvánvaló, annak megszüntetését kell követelnünk. Kormányunknak módjában áll a bosnyák kormányzat révén a marhalevelek szállítását szigorítani s elejét venni, hogy azok evidenter csempészett szerb állatok részére a bosnyák származást igazoló marhaleveleket kiállíthassanak. Ha pedig az ez irányú intézkedés célra nem vezetne, az esetben vagy határozat rendelendő el a bosnyák állatbehozatal ellen, vagy elrendelendő, hogy mindazon Boszniából érkező állatok, melyek szerb származása külemileg kétséget kizáró módon megállapítható, a határ-állomásokon áthozhatók ne legyenek, illetve visszaküldessenek.

Reméljük hogy akkor, amikor az egész gazdaság egyértelműleg foglal állást a szerb élőállatbehozatal ellen s amikor épp most az összes gazdasági egyesületek tiltakozásukat fejezték ki a kormány előtt a szerb kereskedelmi szerződés olyatén megújítása ellen, hogy az élőállatbehozatal ismét megengedtesse: — kormányunk módot fog találni a nagymérvű szerb állatcsempészet teljes megszüntetésére. Reméljük ezt annál inkább, mert az osztrák agráriusok is erélyesen állástfoglaltak a csempészet ellen és állatvizsgálat életbevitelét kívánják Boszniával szemben.

Munkásügyek. Szociálista mozgalmak.

A tömegsztrájk. Az október 10-iki munkaszünet, illetőleg tömegsztrájk érdekében lázas tevékenységet fejt ki a nemzetközi szociáldemokrata párt. Eddig 100 vidéki városban tartottak gyűlést és az ezeken résztvevő munkásság a tömegsztrájkhoz való csatlakozását mondta ki.

Érdekes és társadalmi állapotainkra szomorúan jellemző, hogy a terézvárosi demokrata párt is a tömegsztrájkhoz csatlakozott. Mindennél a világban, ahol a szociáldemokrata párt a termelés megbénításával próbálkozott terrorizálni, a polgárság teljes erővel szállt szembe e veszedelmes próbálkozással és Belgiumban is, Németországban is a polgárság erélyes fellépése akadályozta meg a szociáldemokrata párt ez irányban tett kísérleteit. Nálunk az u. n. polgári demokrata párt az első alkalmat ragadja meg, hogy a szociálista pártnak kedvezzen és a termelés megbénítását elősegítse.

Azt egyáltalán nem csudáljuk, hogy a hatalmi önkény bukott emberei a szociálisták védőszármái alá bujnak és a radikális polgári párt cégére alatt a társadalmi béke megzavarására törnek, hiszen az ő lelketlen és nemzetellenes politikájuk növesztette nagyra a szociálisták szarvát. Az október 10-iki tüntetés céljaira azonban alaposan rávilágít a radikális párt állásfoglalása, mely megkísérli a demagógiával ugyanazt, ami nem sikerült vezéreinek a hatalmi erőszakkal.

Az eddigi jelenségek szerint az októberi tömegtüntetés nagyarányú lesz. Sok vidéki városban valóságos terrorizmus folyik a szervezettlen és a sztrájkra nem hajló munkások ellen

és így féltő, hogy összehúzóerők lesznek. A fővárosban teljes a bizonytalanság. A párt a tüntetés tervét titokban tartja és még nem tudni, hogy felvonul-e a törvényhozás elé. Egyes szakmákban a munkások még ingadoznak és nem határoztak még a felett, hogy csatlakoznak-e sztrájkhoz. Így a villamos munkások állásfoglalásáról semmi hír, továbbá nem tudni, hogy a vízvezeték, világítás munkásságának mi az álláspontja.

A magyar államvasut munkásságának megtartására jelentős az a rendelet, melyet Marx János elnökhelyettes bocsátott ki. Figyelmezteti az alkalmazottakat a most törvényerőre emelkedett „Vasuti Szolgálati Rendtartás”-ra, melylyel összeütközik minden munkabeszüntetés. A „Vasuti Szolgálati Rendtartás” 3. §-a szerint ugyanis: „mind az állandó, mind az ideiglenes személyzet tagjai a büntető törvények alkalmazása szempontjából ugyanazon elbánásban részesítendők, mintha *közhivatalnokok* volnának”. E szakasz értelmében tehát — írja a rendelet — alkalmazottainknak és munkásainknak, a törvénybe ütköző büntető cselekmények elkövetése esetén számolniuk kell a büntető törvény és eljárás legszigorubb alkalmazásával. Az új rendtartás 29. §-a szerint pedig az alkalmazottak nem lehetnek olyan egyesületek tagjai, tehát nem vehetnek részt olyan mozgalmakban sem, melyeknek törekvései *haza-,* illetőleg *nemzetellenesek* vagy amelyeknek törekvései a vasuti szolgálat érdekeivel össze nem egyeztetetők. Ide tartozik a tömeges munkabeszüntetésben való részvétel is. Azt hisszük, e rendelet kedvező hatással lesz a vasut alkalmazottaira és nem ugranak be a szociálista izgatásba, mely saját és családjuk létét veszélyezteti.

Nem bizonyos, hogy a kereskedelmi alkalmazottak és a kávéházi és vendéglőszemélyzet részt vesz-e a tömegsztrájkban, mert ezeknél nem annyira a személyzet hajlik a sztrájkra, mint inkább a kereskedők és kávéások helyiségeiket, kirakataikat féltik. Megállapítható azonban már ma is, hogy a sztrájkba a munkásság nagy részét nem a meggyőződés, hanem a szociálista terror szorítja. Érdekes különben a nemzetközi testvérpártjának: az ujjászervező szociálista pártnak az állásfoglalása az október 10-iki sztrájkban. Szerintük az egész sztrájknak semmi értelme nincs és felesleges károkat okoz a munkásságnak. Az egész nem mondható egyébnek, mint a nemzetközi szociálista párt vezéreinek nagyon is megkopott és megtépelt népszerűségének az összefofozására való kísérletnek.

Osztrák szociálisták nagygyűlése. A német nyelvű osztrák szociálisták most tartják pártjuk nagygyűlését. A pártvezetőség jelentésében figyelemreméltó részlet, hogy a munkásság egy nagy része, mikor az általános választójog napirenden volt, mindenáron egy 3 napos tömegsztrájkot akart rendezni, de a pártvezetőség ezt ellenezte és meggyőztette. A pártvezetőség azért ellenezte a tömegsztrájkot, mert ez kihívta volna a polgárság gyűlöletét és így nem hogy előmozdította volna, hanem még hátráltatta volna a választóreformot. Akkoriban sokan gyávaással vádolták a vezetőséget, de ime az események a vezetőség mérsékletes

eljárását igazolták és az általános választójog meglelt minden tömegsztrájk nélkül.

A nagygyűlésen a párt elhatározta, hogy a parlament elé kerülő kiegyezést erős bírálattal alá veszik és erélyesen megőrzik és megőrvák Ausztria gazdasági és politikai érdekeit. Továbbá kimondták, hogy a szociáldemokrácia nem küzd a katonaság ellen, hanem a besorozott munkások helyzetének javítása érdekében. A párt végül elhatározta, hogy a tartomány- és községi általános választójogért nagyobb mozgalmat indít.

Ime az osztrák szociálisták nem csináltak tömegsztrájkot és mégis megvalósult az általános választójog. Ők a tömegsztrájk helyett most majd a két ország kiegyezése körül indítanak harcot és védelembe veszik hazájuk érdekeit: Ausztriát.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	1975
Az agrárprogramról	1975
Az alföldi gazdálkodás kérdéséhez	1976
A komlótozob becsüléséről	1980
Székely kiállítás Sepsí-Szt-Györgyön	1981
A szerb állatcsempészet	1983
Munkásügyek. Szociálista mozgalmak	1984

Állattenyésztés.

Észrevételek állatkiállítási rendszerünkhez ... 1977

Növénytermesztés.

Szerény megjegyzés a dohány beváltási áráról ... 1979

Baromfitenyésztés.

A baromfiak vedlése ... 1979

Vegyések ... 1984

Gépbemutató. — Mozgalom a szerb élőállatbehozatal ellen. — A londoni magyar kiállítás. — Mozgalom takarmánykivitel tilalom érdekében. — A XXXVII. luxuslövésár eredménye. — Megjutalmazott gazdasági cseléd ... 1985

Kereskedelem, tőzsde ... 1986

Szerkesztői üzenetek ... 1989

Gépbemutató.

A Nógrádvármegyei Gazd. Egyesület szept. 26-án gépbemutatót tartott mintegy 120—130 birtokos jelenlétében. Bemutatásra került:

1. Az *Első Magyar Gazdasági Gépgyár* magánjáró gőzekeje. A gép 36 lóerejű volt s húzott 7 vasu ekét. Mély szántást végezni nem birt; középkötött agyagtalajon, egészen sikon 8—10 cm-re vetőszántást, valamint tarlóhántást azonban elég jól végzett. Ha 15—16 cm-re vitetett le az eke, már nem bírta a gép húzni, ugyszintén egy homokos területen is elült a gép. Körülbelül 7—8 fokos lejtőnek felfelé volt aztán a próba megtéve, de itt is elült a gép. Általánosan mondhatjuk, hogy ezen gép csakis sekély szántáshoz való s 7 vasu ekével 9—10 magyar holdat felszánt naponta. A gép ára 15,500 K.; az üzemeltetésekre nézve azonban a gyár kiküldöttje — Hönig Samu — felvilágosítást adni nem tudott.

A géphez kell egy fűtő, egy gépész s 2 ekevezető, ezenkívül egy fogat a vízfordáshoz; ha tehát ezen személyzet s fogat költségeihez hozzáadjuk az amortizációt s holdankint körülbelül 70—80 kg. porosz szén árát, akkor meglehetősen drágán szántunk vele.

2. Új szerkezetű *szortológépeket* mutatott be a *Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár*, mely különösen ives csoroszlyájával s alul- vagy felülvető szerkezetével tűnt ki. Az ives csoroszlya azért jó

HALDEK

magnykereskedése, József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója, BUDAPEST

HALDEK

ajánl kitünő minőségben és jutányos árban
biborheremagot, őszi bükkönyt, szöszös
bükkönyt, őszi borsót, Szent-Jánosnapi
rozsot, őszi árpát

vesz a legmagasabb napi árban
nyulszapuka-, baltaczim-, csomós ebir-,
mustár-, fehér here-, lóhere-, luczerna-
magot és nyári repczét

mert gazos vagy trágyás földben nem torlódik össze, hanem átsiklik rajta s a magot mindig betakarja; a mag nagysága szerint pedig alul vagy felül vethetünk vele, aminek fölönye az, hogy nem zuzza a vetőmagot. Könnyű járása, erős szerkezete s egyszerű kezelése miatt ezen vetőgép minden gazda osztatlan tetszésével s meglegedésével találkozott.

3. **Czementtégla-készítő gépeket** mutatott be *Büschitz* Mór komáromi lakos. A jelenlegi munkásviszonyok és magas tégláraak mellett egy ily gép a gazdára nagy fontossággal bír, mert akinek a gazdaságában homok vagy kavics van, télen át béréseivel készíthet magának a nyári építkezéshez igen jó téglát. A keveréshez 8 rész homok vagy kavics és 1 rész czement kell s a téglát kiállítja a versenyen a legjobb árut téglával. 2 ember egy nap 8—900 téglát készít.

A gép ára 300 K. s örökös számszám. Minden építkező gazdának melegen ajánlható.

Végül megtekintették a közelben bérszántást végező *Kemna J.* breslauer gépgyárában készült s *Herczmanszky és Márkus dr.* gőzszántó vállalatának két géprendszerű gőzekéjét. A drótkötél hossza 400 m. volt s ezen hosszú utat az eke 3 percz alatt tette meg 14 hüvelyk mély munkát mellett (8" barázdámélység, 6" altalajporhanyítás). Nehéz kötött talajon, ezen nagyon mély művelés mellett a gép játszi könnyűséggel dolgozott s úgy a gép, mint az eke munkája felett a gazdák általános meglegedésüket nyilvánították. A gyárat *Treis Béla* gépészmérnök képviselte s egy gőzke-garnitúrára mindjárt megrendelést is kapott, a gőzszántó vállalkozókkal pedig 700 hold újabb bérszántást kötöttek. Ezzel fejezték ki a jó gép és jó munka iránt elismerésüket.

Mozgalom a szerb élőállatbehozatal ellen.

A gazdasági egyesületeknek az OMGE. kezdeményezésére megindult mozgalma a szerb élőállatbehozatal engedélyezése ellen egyre nagyobb arányokat ölt és élénk tanúságot tesz arról, hogy az egész magyar társadalom állásfoglalása azonos az OMGE. nek e kérdésben a földművelésügyi miniszterhez intézett felterjesztésével s hogy a lapunkban e tárgyról megjelent fejtegetések a magyar gazdaközönség osztatlan fellegésének adtak kifejezést. Legújában a Pozsonymegyei és a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület csatlakozott mozgalmunkhoz és intézett *Darányi Ignác* földm. miniszterhez távirati felterjesztést a szerb élőállatbehozatal engedélyezése, mint állattenyésztésünk szempontjából káros és állategészségünkre veszedelmes intézkedés ellen. Midőn e mozgalom terjedéséről örömmel adunk hírt, nem mulasztjuk el kifejezést adni ama reményünknek, hogy a magyar gazdaközönség egységes állásfoglalásának nemcsak az állategészségügyi határzár fentartása lesz az eredménye, hanem egyszersmind az is, hogy az állatbehozatali tilalom tényleges végrehajtása szigorubbán fog ellenőriztetni. Az egyre vakmerőbbé váló állatcsempészést ugyanis minden behozatali tilalmat illuzóriussá tesz s éppen lapunk mai számának más helyén foglalkozunk vele, hogy legújában is mily mennyiségű, kétségtelenül szerb eredetű marhát sikerült a bécsi és budapesti vásárokról Bosznia keresztül hecsempészni. Lapunk zártakor értesültünk róla félhivatalos forrásból, hogy ennek a csempészetenek a legerélyesebb eszközökkel való megakadályozása *Darányi Ignác* és *Auersperg Lipót* gróf földművelésügyi miniszterek között beható megbeszélés tárgyát képezte s hogy a magyar és osztrák kormány már meg is tette a szükséges lépéseket, melyek érdekében különben egyesületünk is sürgősen felírt a kormányhoz. Mezőgazdaságunk érdekében a legerélyesebben követeljük a szerb élőállatbehozatal tilalmának nemesek elvben és papiron, hanem tényleg és a legnagyobb szigorúsággal való fentartását.

A londoni magyar kiállítás. Előző számunkban beszámoltunk azon kételyekről és nehézségekről, amelyek a londoni magyar kiállítás létrehozatalát megnehezítik. Most örömmel jelentjük, hogy ez akadályok javarészt elhárultak, amennyiben miként azt a végrehajtó bizottság október hó 1-én megtartott ülésében *Molnár Akos* ügyvezető igazgató bejelentette, a magyar

kormány a kiállítási akciót erkölcsi támogatásába vette. A bizottság a kiállítás céljaira nem kért állami szubvenziót sőt a londoni *Earls Court* kiállítási telep igazgatósága a telepterületét ingyen boesátja a kiállítás rendelkezésére. *Molnár Akos* bemutatta *Kossuth* Ferencz kereskedelmi és *Apponyi Albert* gróf közoktatásügyi miniszterek leiratait, amelyekben erkölcsi támogatásukat megígérik. A kiállítási bizottság tehát eddigi működését befejezte és a rendezés további teendőit most már a kormány részéről megbízott kiállítási rendező végveszi át. Ezek után reméljük, hogy hazánk mezőgazdasági és ipari teendői lehető nagy mértékben fognak részt venni a magyar termelést bemutató londoni kiállításon! A londoni magyar kiállítás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik Londonban is. Egy csütörtökön érkezett távirat szerint ugyanis *Sir William Treloar* lordmajor és *Sir John Bell*, aki novemberben veszi át a lordmajori méltóságot Treloartól, hajlandók tagságot vállalni abban a bizottságban, amelynek célja, hogy az *Earls Court* ban rendezendő magyar ipari, művészeti és mezőgazdasági kiállítás sikerét biztosítsa. Ebben a bizottságban résztvesznek továbbá *Nordhampton* marquis, *Newport* vikomte, lord *Loval*, lord *Kelvin*, lord *Burton*, lord *Luryan*, lord *Cranbrook*, *Malmesbury*, *Donoughmore*, *Asburnhams*, *Besborough*, *Drogheda* és sok más nobilitás.

Mozgalom takarmánykivitel tilalom érdekében. Nemesek nálunk, hanem Ausztriában is egyre erősödő mozgalom mutatkozik mezőgazdasági körökben egyes takarmánytermékek kivitelének eltiltása érdekében. A múlt hó végén a sziléziai tartománygyűlés tett ily értelemben felterjesztést az osztrák kormányhoz, a napokban pedig az alsó-ausztriai tartománygyűlés kérelmezte a korpá, takarmányliszt, széna és szalma kivitelének eltiltását. Ezen intézkedés szükségességét a takarmányárak nagymérvű, erőtakarmányoknál 25—40%-os, szálastakarmányoknál 50—80%-os emelkedésével, a rossz természettel, valamint azzal okolják meg, hogy korpából és takarmánylisztből Németország felé, szénából pedig az ottani rossz szénatermés folytán Bolgárország felé igen jelentékeny mennyiség kerül kivételre s így az a veszély fenyeget, hogy télire nagyon megcsappannak az amugy is szűkös belföldi takarmánykészletek s az árak még tovább emelkednek. Hogy ez állattenyésztésünkre nagy kárral járna, az magától értetődik és ha a fenyegető takarmányhiányt elhárítani nem sikerülne, el kellene készülnünk virágzó állatállományunknak jelentékeny csökkenésére. E veszélyt minden eszközzel meg kell előzünk s éppen ezért tett az OMGE. is felterjesztést a földművelésügyi miniszterhez a rendelkezésre álló takarmánykészletek és a takarmánykivitel gondos szemmel tartása és esetleges korlátozása érdekében, továbbá a kereskedelemügyi miniszterhez oly célból, hogy abrak-takarmányokra 20%-os szállítási kedvezményt engedélyezzen és abrak-takarmányoknak nagymérvű külföldi vitelét — mikor itthon oly nagy szükség volna rájuk — tarifális és egyéb intézkedéssel a legerélyesebben meggátolja.

A XXXVII. luxuslövésár eredménye. A Tattersallban 1907. szeptember 28-tól október 2-ig rendezett XXXVII. luxuslövésárra felhajtott 490 db ló, eladatott 172 db = 35,2% 1224 K. egységárban. Legmagasabb ár 3000 K., legalacsonyabb 350 K. volt. Külföldre 67 db lovat vittek. Bécs, Lipse és Bukarestbe került a nagyobb része.

Megjutalmazott gazdasági eseléd. *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter *Radar* András magyarpécskai gazdasági eselédet 100 korona jutalomban és elismerő oklevélben részesítette. Az ünnepélyes átadást folyó hó 29-én a pécskai gazdakör közgyűlésén nagyszámu közönség előtt a hatóság képviselőjében *Boksan* Szevér, a járás szolgabírája teljesítette, nagyhatásu beszéd kíséretében; az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőjében *Kemény* Szilárd titkár jelent meg.

Lapunk mai számában csatolva van Faragó Béla, cs. és kir. udvari szállító Zalaegerszeg prospektusa, melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Fakult bőrkabátok sötét színekre tartósan festhetők *Haitenberger Béla* ruhafestőgyárában, Kassa. 8718/6

NYILTTÉR.

≡ Szuperfoszfátot ≡

Stassfurti kainitot
Stassfurti kálitrágyasót

40% kálitartalommal, továbbá
»»» mindennemű egyéb «««

műtrágyafélélet

»»»»» azonkívül «««««

≡ Rézgáliczot ≡

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

"HUNGARIA" műtrágya, kén- és vegyi ipar részv. társ.
BUDAPEST, V. ker., Fürdő-utca 8. sz.

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga a káli, amelynek hiánya teljes termések elérését lehetetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, heréknek és réteknek, úgy az árpának és szőlőnek. Különösen szegények káliiban a homok- és tőzegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a phosphorsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését.

A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os kálisó bír jelentőséggel, miután abban a tiszta káliit vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A kálitrágyák alkalmazásáról a

Kálsyndikátus mezőgazdasági tájékoztató irodája

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

Aki SZABADALMAT akar szerezn, az forduljon találmányára TÖRÖK LÁSZLÓ — okleveles gépészmérnök — HITES SZABADALMI ÜGYVIVŐHÖZ — (KIR. TÖRVÉNYSZÉKI HITES SZAKÉRTŐ) BUDAPEST, VII., Rákóczi-(Kerepesi)-ut 30. szám. Telefon 87—02. 8546 Telefon 87—02.

MEZEI EGEREK. A Fuchsolt-labdacsok feltétlenül hatásosak, méregmentesek, olcsóbbak mint bármely méreg-anyag. 1 kg. (10.000 labdac) 3 K., 10 kg. 25 K., 50 kg. 100 K. Ajánlják a cs. kir. Földművelésügyi Minisztérium, Országos Földművelési tanács és a hatóságok.

"FUCHSOLT" vegyszereti laboratorium, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38. 8895

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

A BUDAPESTI GYAPJU-AUKCZIÓKRA,

melyek idei második sorozata f. évi október hó 9-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezelvényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

HELLER M. S TÁRSA
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

Termésjelentések.

(1907 október 3.)

Arad. A kukoriczatorés és krumpliczedés már mindenütt befejeztetett. A szárazság még mindig tart s emiatt szántani, vetni nem lehet.

Debreczen. Az időjárás enyhe nappal, hűvös éjjel. Tengeritörés folyamatban. Szüret megkezdődött.

Győr. Az időjárás igen szép, volt néhány kisebb eső is. A tengeritörés befejezéséhez közeledik, az eredmény igen kielégítő. A burgonyát szedik, a vetések folynak.

Losonez. Az idő borus, néha esik, az őszi vetések kezdődnek.

Léva. Az időjárás meleg, száraz, eső volna kívánatos, az őszi vetés folyamatban van, a szüret megkezdődött, az ubor minőségileg igen jó, de mennyiségileg nagyon kevés.

Miskolc. Szép, kellemes szüreti idő, nyirkos, esős napokkal váltakozik.

Nagybecskerek. Az idő az egész héten át kellemes száraz volt. A kukoriczatorással már majdnem teljesen elkészültek, körülbelül 11-12 mm-ra lehet számítani.

Nagykanizsa. Pár órai csöndes eső volt, a vetést könnyebben végezhetik. A kukoriczatedés folyamatban van. A szüret nagy részben elvégződött.

Nyitra. Az időjárás esős és igen enyhe. A tengeritörés, burgonyaszedés, vetés és a többi mezei munkálatok serényen folynak. A szüret e hét elején megkezdődött, a must jó minőségű s a terméshozam is igen szép.

Nagyszentmiklós. A tengeri behordása befejezést nyert, most a szár hordása folynak. Állandó szárazság mellett az őszi munkálatokra és vetésre kedvezőtlen időnk van.

Nyiregyháza. Mindezeidig állandó szárazság a homokvetésekben máris kárt látszott okozni, mert ezek megnyurgultak. A kötöttebb talajon felünk a féregrágósktól. A jökori fagy a szőlőkben nagy kárt okozott, mivel beérlelését teljesen meggátolta. Ezért a szüret máris javában folyik, félve a következő esőtől. Ma okt. 2-án permetez az eső.

Sopron. Az időjárás szép, daczára a nagy szárazságnak, az őszi vetés folyik. A burgonyát szedik, jól fizet. A szüretet helyenkint megkezdették, jó termés van a szőlőben.

Szatmár. A szárazság még egyre tart, szántás, vetés lehetetlen, a legelők teljesen le vannak égve, úgy, hogy a jószág istállóig szorult. Tengeritörés vége felé jár. Maglóheréket csépelik, a hozam közepesnél jobb.

Temesvár. Az időjárás szép és meleg.

Versez. Esők most sincs, a gazdák az őszi vetés alá nem szánhatnak. A kukorica behordása végét járja.

Zenta. Folyton tartó szárazság következtében az őszi munkálatok nagyon rosszul haladnak. Igen szükséges már az eső.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonasztyályaának tudósítása a „Köztelek“ részére.)

Napijelentés a gabonatözsdekről.

1907 október 3.

Az októberi határidő elkövetkeztén, a buzaüzlet felénkült. Je-entős felmondások (kb. 300,000 mm.) komoly átvétőkre találtak. Árak emelkedtek, a múlt heti 21-70-ről az októberi buza 23 koronáig javult.

A mai készáruüzlet 30 fillér áremelkedéssel folyt le 30,000 mm. forgalom mellett.

Rozs 20 fillérrel szilárdult. Arpa és tengeri változatlan. Zab árértékben javult, 18-16-20 K. értékesíthető.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79 k. 23 K. 20 f., 400 mm. 78-5 k. 22 K. 30 f., 700 mm. 78-5 k. 23 K. 30 f., 300 mm. 78 k. 23 K. 20 f., 400 mm. 78 k. 23 K. 30 f., 500 mm. 78 k. 23 K. 30 f., 200 mm. 78 k. 23 K. 40 f., 100 mm. 78 k. 23 K. 100 mm. 77-5 k. 23 K. 10 f., 1000 mm. 77-4 k. 23 K. 20 f., 100 mm. 77-3 k. 23 K., 1000 mm. 77 k. 22 K. 90 f., 200 mm. 76-5 k. 23 K. 10 f., 200 mm. 76 k. 22 K. 80 f., 200 mm. 75 k. 22 K. 90 f., 100 mm. 75 k. 22 K. 60 f.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 77 k. 22 K. 60 f. Bácskai: 10-0 mm. 76-5 k. 22 K. 90 f.

Pestvidéki: 4-0 mm. 78-5 k. 23 K. 05 f., 1000 mm. 78 k. 23 K. 10 f., 200 mm. 76-5 k. 22 K. 50 f., 500 mm. 76-5 k. 22 K. 85 f., 200 mm. 76 k. 22 K. 70 f.

Fejérmegyei: 200 mm. 78-5 k. 22 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 22 K. 80 f., 400 mm. 78 k. 23 K. 85 f., 500 mm. 77-5 k. 22 K. 50 f., 300 mm. 78 k. 22 K. 90 f., 1600 mm. 76-5 k. 23 K. 15 f.

Kalocsai: 1950 mm. 76-5 k. 23 K. 10 f., 1500 mm. 76 k. 22 K. 85 f.

Páldai: 1800 mm. 76-5 k. 23 K. 25 f., 200 mm. 76 k. 23 K. 25 f.

Tolnai: 1000 mm. 75 k. 22 K. 40 f.

Rozs: 300 mm. 19 K. 30 f., 100 mm. 19 K. 20 f., 350 mm. 19 K. 10 f. kp. par.

Arpa: 100 mm. 15 K. 50 f., 500 mm. 15 K. 40 f. kp. f.

Zab: 200 mm. 15 K. 25 f., 200 mm. 15 K. 80 f. kp. f.

Határtelek.

(Déli zárlat.)

Buza októberre	23- K.
" 1908 áprilisra	24-30 "
Rozs októberre	19-70 "
" 1908 áprilisra	21-10 "
Zab októberre	15-74 "
" 1908 áprilisra	16-90 "
Tengeri 1908 májusra	13-78 "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1907. október hó 4-én. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek“ részére.)

Felhozott a szokott községekből 147 szekér réti széna, 55 szekér muhar, 23 szekér zsupszalma, 8 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 2 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 200 szák szecska.

A forgalom élénk.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 700-840, muhar 780-840, zsupszalma 580-660, alomszalma 580-600, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbüköny 720-760, lóhere —, zöld luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska 640-660. Összes kocsiszám 237. Összes súly 284,400 kg.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek“ részére.)

Lóheremag: A cséplésre az időjárás rendkívül kedvező, ami azt idézte elő, hogy az árak jóval korábban készülnek el, mint más évekből. Ezáltal természetesen a kínálat nagyobb lett, amiből külföldön tévesen azon következtetést vonják, hogy hazánk termése lényegesen nagyobb, mint amennyire számították. Ezen tévhitnek tulajdoníthatjuk, hogy a magyarországi tömeges kínálat lanyhulást okozott s az árak 2-3 koronával 100 kilogrammonként csökkentek.

Luczernamag irányzata szilárd. Külföld, főleg Hamburg nagyobb bevásárlásokat eszközölt, ami némi áremelkedést idézett elő. Franciaország termése még nem készült el, megbízható jelentések szerint a kilátások igen kedvezők.

Baltaczinmag szép világos színű áru igen keresett s ezért 32-33 korona érhető el. Gyengébb minőségű, főleg vérféjű csahairt tartalmazó áru iránt nincs kellő érdeklődés s ily minőséget csakis 3-4 koronával olcsóbban lehet elhelyezni.

Az árak a következők nyersáruért 100 kilónként:

Lóheremag nagyaránkás	120-132
" arankamentesítésre alkalmas	134-144
Luczernamag szép sárga színű	112-120
" kereskedelmi áru	100-110
Baltaczin	32-33
Biborheremag	40-44
Mák	75-77
Büköny	17-25-17-50

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten is szilárd irányzat uralkodott és ugyszólván áruhiány volt azonnali szállításra érezhető.

Elkelt finomított szesz adózva nagyban 162-163-K., adózatlanul 63-64-K.

Részteszesz adózva 160-50 koronáig, adózatlanul 61 K-ig nagyban.

Denaturált szesz élénk vételkedv mellett, hordóval együtt 52-53 K-ig kelt kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz prompt szállításra 58 K-ig későbbi és új termelési időszakban szállítva 56-57 K-ig volt ajánva élénk vételkedv mellett.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 59-60-K. Bécsi jegyzés ——— K. kontingens nyersszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	—	—
Finomított szesz adózva	162-163	—
" adózatlan	63-64	—
Részteszesz adózva	160-50	61-62
" adózatlan	61-62	—
Nyersszesz adózva	60-61	—
Denaturált szesz	52-53	—

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Gazdasági áruhiányokról és az árakról.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége áruhiányokról és az árakról jelentése a „Köztelek“ részére.)

Zsiradékok. A zsiradéküzletben a lefolyt héten nem mutatkozott változás. Az irányzat a hét második felében valamivel nyugodtabb volt ugyan, a nélkül azonban, hogy az árak változtak volna. A szükséglet kielégítő. A forgalom rendes mederben morgott.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb, kocsirakományok vételénél, nehéz minőségű	132-133 K.
Könnyebb minőségű	130-131 "
I. r. perzselt (paraszt) szalonna	120-131 "
I. r. pestvárosi disznózsír, nagy hordókban	156-157 "

100 kg.-ként, minden levonás nélkül.

Fa- és erdőtermékek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége heti jelentése.)

Az üzlet csendes mederben folyik, a napi szükségletei kész anyagban szilárd áron veszik, nagyobb kőtések későbbi szállításokra nem fordultak elő, de itt is nem a vevőkön, hanem az eladókon muli: és okosan cselekszik, ha nem sietnek eladni, mert bár a mai árak, az általános és az összes európai fatermelő államainak áraival összehangban vannak, a fogyasztási viszonyok olyanok, hogy az általános depresszió daczára sem fog kisbebedni, legrosszabb esetben a fogyasztás nem fog emelkedni; de hogy a kitermelés lesz-e akkora, hogy a szükségletet fedezni lehessen, az a jövő titka. Ez attól függ, meddig tart a pénzühiány és milyen mérvet fog ölteni, mert a fakitermeléshez pénz, sok pénz kell és ha pénz nincsen, akkor kitermelés sem lehet; ennek következményei áruhiány és áremelkedés.

Most tehát attól függ minden, lesz-e pénz vagy nem? ha nem lesz, akkor új kitermelések nem keletkeznek és az árak áru hiányában emelkedni fognak, de ha megjavulnak és a pénzühiányok az árak színvonalára nem, vagy csak igen csekély mértékben szállhat lejjebb, mert az, mint azt nagy kivételünk beigazolta, égszeregen alapon nyugszik. A szorosabb értelemben vett fakereskedés elég jól megy, mert szükséglet mindig van.

Árakban változás nem állott be.

Erdőeladások. A nasikai kir. járásbirtokos kerületében, több erdőbirtokos község erdeinek fatömegei közül eladatott a Podgorac erdőrész 23,000 koronáért, a Stipanovci erdőrész 26,000 koronáért. Ellenben a 203,954 koronára becsült Moticnia és a 4,486 koronára becsült Razbojiste erdőrészekre, melyeknek árverését ugyanakkor kíséreltek meg, ajánlat nem tétetett.

Ugyancsak sikertelen maradt a Schönborn-féle uradalomtól a kincstár részére megvett „Hathegység“ 1,527,887 koronára becsült fatömegeinek és a csikszentléleki urbéreszek 82,100 koronára becsült fatömegeinek eladása.

Eladattak még, Majláth József gróf hitbizományának fatömege 46,020 koronáért. Pusztadörbgyen, Hadik Barkóczy gróf hitbizományi uradalom 2,280 drb tölgyfája 36,570 koronáért Palócson, Szepesremete város jegyenefenyőfája 27,521 koronáért és a Gáti urbéreszek 481 k. h. erdeje 302,560 koronáért.

Lulza gözmalom r.-t. jelentése a „Köztelek“ részére Budapest, 1907. október 3-án. Netto-árak 50 kg.-ként. Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, számkostul. Köztelek-ség nélkül.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K.:	17:30	16:90	16:50	16:40	16:20	15:60	15:30	14:30
	7 1/2	7 3/4	8	Korpa:		F.	G.	
	13:30	11:80	9:10	Ár korona:		6:30	6:40	
	Rozsliszták:							
	II	II/I	I	WR	II	II/b	III	IV
K.:	16:10	15:70	15:30	14:90	14:30	13:30	12:30	10:50
	KK							
	8-							

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1907 október 4 én.

Piacz	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás 100 db	Husárak												
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben				Élősúly mm. koronákban								
											marha-hus	borjúhus	sertéshus	birkahus	marha-hus	borjúhus	sertéshus						
						100 kilogrammonként										I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	20.60	16.60	14.00	13.60	12.60	5.50	6.00	320	—	5.50	160	144	200	160	180	160	130	80	65	100	80	120	90
Baja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Békés-Csaba	21.00	—	14.00	14.00	10.60	6.00	6.00	200	180	4.50	144	136	200	180	144	—	120	80	70	100	80	96	80
Debreczen	20.60	17.60	13.80	16.00	10.00	—	4.40	320	240	6.00	160	144	200	144	176	152	112	76	66	92	—	—	—
Eszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Győr	21.40	18.60	16.60	16.00	—	4.30	4.20	260	240	6.00	156	144	180	160	160	140	104	88	76	94	86	104	92
Kaposvár	21.70	16.00	18.00	14.40	13.60	2.00	2.10	280	240	5.00	182	153	190	180	150	145	100	80	74	110	100	108	—
Kassa	20.80	19.00	14.80	16.00	14.00	3.60	4.00	250	—	6.00	160	152	160	150	150	140	120	86	80	90	88	90	86
Léva	20.40	16.80	16.60	16.40	13.20	5.00	5.00	240	200	6.50	138	128	180	160	144	136	112	86	76	96	84	110	96
Losoncz	22.00	19.40	17.00	17.00	15.20	5.00	6.00	180	140	6.00	136	128	160	152	144	136	88	70	64	100	92	136	128
Miskolcz	20.80	18.00	15.00	16.40	14.00	—	3.80	240	200	6.00	144	136	160	152	168	160	112	80	72	106	100	128	120
Nagybecskerek	18.50	16.00	13.40	13.20	12.40	5.00	5.00	272	200	5.50	136	132	160	144	144	128	104	70	66	88	80	96	92
Nagykanizsa	20.40	18.00	16.00	16.00	14.00	4.00	4.50	280	240	5.00	160	124	160	140	156	140	112	84	66	80	66	107	94
Nagyszében	22.00	18.00	13.50	15.00	14.00	3.00	4.00	272	220	6.00	160	136	130	120	136	128	120	74	60	—	—	86	80
Nagyszentmiklós	21.00	16.00	13.20	14.00	13.00	3.00	3.00	240	220	5.20	152	136	152	—	144	—	100	90	80	100	—	80	72
Nagyvárad	21.00	17.20	14.20	14.80	13.20	6.00	6.00	280	220	6.00	144	136	200	180	160	152	104	84	66	—	—	120	116
Nyiregyháza	20.00	17.80	15.00	14.60	13.00	4.40	4.60	200	—	7.00	144	136	168	152	144	136	—	80	72	88	80	130	120
Nyitra	20.40	18.50	18.00	16.00	16.20	4.00	4.60	280	180	6.60	128	120	160	140	152	144	112	80	76	100	90	104	88
Pancsova	20.00	—	12.40	14.00	13.00	8.00	10.00	280	240	6.00	136	128	160	140	142	136	100	76	72	84	80	100	96
Pápa	20.90	18.20	16.40	16.00	15.20	3.60	3.20	190	160	5.00	120	—	160	140	130	110	96	76	70	80	76	90	86
S.-A.-Ujhely	20.60	18.00	14.80	15.60	14.00	4.40	5.20	280	220	6.00	136	128	160	152	160	112	112	—	—	97	94	102	98
Sopron	20.20	19.20	16.40	15.80	—	4.00	4.00	260	220	7.00	180	140	250	180	200	160	—	98	70	110	92	118	98
Szatmár	21.00	18.20	14.80	15.20	13.00	4.80	5.20	230	220	6.00	152	144	184	180	152	144	112	—	—	—	—	—	—
Szentés	21.00	—	14.00	15.00	12.00	4.00	5.00	380	280	5.00	128	—	160	—	150	—	96	66	72	80	—	130	—
Szolnok	20.40	—	13.50	14.80	13.40	3.60	4.20	320	280	—	160	146	200	160	180	160	130	72	68	80	76	96	86
Temesvár	20.40	18.00	13.40	13.50	10.60	—	5.80	—	—	5.00	190	—	200	—	180	—	—	90	—	100	—	90	—
Uj-Arad	20.40	16.60	14.00	13.60	12.60	5.00	5.50	300	—	5.00	136	178	160	152	144	128	112	75	60	90	70	110	85
Versecz	21.00	18.00	14.00	14.00	12.60	5.00	6.00	240	—	6.00	148	—	180	—	140	—	110	82	78	110	—	104	—
Zenta	20.60	17.80	13.40	14.00	12.40	5.00	5.00	250	230	6.00	128	126	160	150	140	136	100	76	68	100	96	110	106
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Nemzetközi gabonapiacz 1907 október 2-től 1907 október 5-ig.

Kelet		Budapest	Liverpool	Wion	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessa	Határidő	Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
		Effektív árak											Határidős árak				
Buza	4	21.90	21.01	21.40	23.20	29.09	22.62	20.08	17.56	20.28	20.52	Október	22.80	21.61	26.00	23.62	—
	1	22.60	20.93	24.40	23.30	27.73	22.78	19.40	17.56	19.65	19.97	Nov.	24.10 ³	21.84 ¹	26.52 ¹	23.06 ^{1a}	18.68 ¹
													Szept.	23.24 ³	21.01 ¹	—	22.96 ^{1a}
Rozs	4	19.40	—	20.30	20.70	27.73	17.58	—	—	—	18.31	Október	19.50	—	24.16	18.14 ^{1a}	—
	1	19.00	—	20.10	20.70	25.07	17.66	—	—	—	18.02	Nov.	20.90 ³	—	28.80 ¹	17.66	—
												Szept.	20.24 ³	—	24.30	17.66	—
Zab	4	16.20	—	17.30	16.40	23.60	—	—	—	—	—	Október	15.72	—	20.58	—	—
	1	16.30	—	17.30	16.40	23.01	—	—	—	—	—	Nov.	16.88 ³	—	20.86 ¹	—	—
												Szept.	16.46 ³	—	20.40	—	—
Tengeri	4	13.60	15.23	15.00	16.50	19.17	—	13.86 ¹	11.92	12.82	—	Október	—	15.23	18.46	—	—
	1	13.60	15.23	14.90	16.60	19.17	—	13.86 ¹	12.40	12.24	—	Nov.	13.72 ¹	15.15 ¹	—	—	—
												Szept.	13.58 ¹	15.23	18.12	—	12.40
Árpa	4	15.80	—	21.00	19.50	24.19	—	—	—	—	—	Jegyzet: 1) decemberre, 2) 1908 márczius.					
	1	15.75	—	21.00	19.50	24.19	—	—	—	—	—	3) 1908 április, 4) 1908 májusra. 1a nov.—február.					

Szivattyuk és Mérlegek különleges gyár **Garvenswerke,**
 WIEN, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Liszt, ériemény és erőtakarmanyok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze erőtakarmany-oztalyának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malomok átlagos buzáliszt jegyzési 100 kgr.-ként Budapestén, elegysuly tisztasulyként, szákosztal.

Table with 8 columns (Szám: 0-7) and 2 rows of data for flour prices.

Rozlisztárak:

Table with 6 columns (Szám: O, O/L, I, WR, II, II/B, III) and 2 rows of data for rye flour prices.

A többi erőtakarmanyárak a következők voltak Budapestén szákkal, teljes waggonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Table listing various types of flour and their prices, including fine flour, rye flour, and bran.

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásárosarnokban.

Magyar Gazdák Vásárosarnok Ellátó Szövetkeze jelentése. 1907 október 4-én.

A hozatal állandóan kisebb mennyiségre szorítkozik, melyivel élénk kereslet áll szemben s így az árak szűkekednek. Az érdeklődés különösen érett, száraz szőlő iránt nagy, melyből csak kisebb tételek érkeznek.

Mai árak:

Husneműek: vidéki marhahús hátulja 90-150 K., eleje 80-130 kor., vidéki és helybeli borjú borbén, hosszán mérve, súlylevonás nélkül 0-90-1- K., helybeli borjúhús 1-20-1-40 K., sertéshús ezalonnával 1-10-1-40 K., lehuzott sertés 1-1-1-36 K., szalonna friss 1-40-1-48 K., szalonna sózott 1-32-1-48 korona, szalonna füstölt 1-40-1-50 K., olvasztani való 1-40-1-44 K., hárj 1-50-1-56 K., sertészsír 1-40-1-26 korona kilogrammonként. Füstölt-hús (vidéki) kg.-ja 1-40-1-80 K., hazai sonka 1-4-2-2- korona, szalámi magyar 3-80-4-40 K., szalámi nyári 1-20-1-40 K., bányai párja - - - K.-ig.

Vad: szarvas 0-70-0-90 K., vaddisznó 0-80-0-90 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 2-40-3-20 K., nyul sülődő 1-50-1-80 K., fogoly 1-1-20 K., taczán 2-40-3 K., erdei szalonna 0-0- K., fenyvesmadár - - - fill., vad rucza - - - K. drb.-ként, dámvad 0-80-0-90 K. kg.-ként, fúrj 0-0-0- K. drb.-ként.

Baromfifélék: élős rántani való csirke 1-20-2- K., sőtini való 2-40 K., liba fiatal 5-7- K., kacsa sovány 3-4- K., kacsa hizott 4-6- K., lud hizott 10-16- K., tyúk 2-40-3-60 K., pulyka 0-0- K., élős sovány liba - - - K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1-30-1-50 K., hizott rucza 1-30-1-60 korona, hizott pulyka 0-0- K., levestyúk 1-40-2- kor., pulyka sovány 0-0- K. kg.-ként. Poulard 1-60-3-20 K., gyöngytyúk - - - K. darabonként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) L 2-00-2-20 K., II 1-30-1-80 K., főzővaj (köpült) 1-30-1-60 K., tehénturó 6-24 fill. kg.-ként.

A vaj ára ismét visszaesett, mert a kereslet lanyha. Zöldsejtelék: burgonya (vaggonáru) sárga 4-80-5-60 kor., róza 5-5-60 K., fehér 3-4- kor., kifli 8-10- K., sárgarépa köteg szerint - K., petrezselyem köteg szerint - K., vöröshagyma makói 9-12 K., vöröshagyma közönséges hazai 6-8- K., fokhagyma - - - K., káposzta 0-0- K. 100 kg.-ként. Burgonya új - - - K., kalarábs 0-0- K., 100 db. spárga sárga K., közep 0-0- K., levesspárga 0-0- K. kg.-ként.

Zöldbab, hüvelyes - - - kor., kifejtett 0-0- kor., zöldborsó hüvelyes - - - K., kifejtett 0-0- korona, paradicsom - - - K. 100 kg.-ként. Uborka salátának való 0-0- K., ecetbe 0-0- K., savanyítani - - - K. 100 drb.-ként.

Gyümölcsfélék: cseresznye és meggy - - - fillér, sárga dinnye 0-0- K. kg.-ként. Alma: elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 24-36, másodrendű 16-20, harmadrendű apró

áru - - - K., körte első 36-60, másodrendű 24-30 K. mm.-ként. Dió I. - - - K., dió II. - - - K. 100 kg.-ként. Szőlő oporto 0-24-0-32 K., vegyes 0-0-0- K., Chasselas 0-36-0-44 K., szagos 0-50-0-70 K. kilója. Vegyesárak: Bor és szesz italokai minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 110-120 fill. kg.-ként. (A szövetkezet - mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője - minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsíz - - - fillér kg.-ként. Gomba szárított - - - K., szappan - - - L, lencse (erdélyi) 50-60 K., bab apró 16-20 K., nagy-szemű 16-20 K., lencse - - - K. 100 kg.-ként. Tojás: bácskai 84-85 korona, erdélyi apróbb áru - - - K. eredeti ládánként (1440 drb.).

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1907 október 3.

Table with 2 columns: Főlhajtattott (Jobb minőségű hátsó, Könnyű kocsi, etc.) and Árak (16 drb, 40, 10, etc.).

Eladatlan maradt - - - 281 drb

Irányzat: közép

Budapesti szarómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1907 október 3.

Table with 2 columns: Főlhözött (Magyarországból élő borjú, Magyar élő borjú, etc.) and Árak (431 drb, 92-100, etc.).

Eladatlan maradt 181 drb élő borjú, - drb rugott borjú, - drb élő bányai, - drb leszurt bányai. Irányzat: lanyhább, az árak 4 fillérral csökkentek kg.-ként.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1907. szeptember 30-án.

Felhajtattott:

Table with 2 columns: Magyarországból, Szerbiából, etc. and Árak (4009 drb, 4009 drb, etc.).

Eladatlan maradt - - - drb juh - drb kecske

Á r a k:

(kilogrammonként élőszulyban, korona értékben).

Table with 2 columns: Hízott tüdő, Feljavított juhok, etc. and Árak (49-54 fill., 45-48, etc.).

Irányzat: lanyha volt, az árak 2-9 fillérral hanyatlottak.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1907 október 3.

Table with 2 columns: Főlhajtás összege, Minőség szerint (Uj felhajtás, Másodrendű, etc.), Árak (3094 drb, 221 drb, etc.).

Eladatlan maradt 430

Származási hely szerint: Magyar eredeti 932 drb, Magyar tarka 1368, Bivaly - - - , Horvátors. marhák 295, Boszniai marhák 499, Összeg - 3094

Nem szerint: Bika - - - 259 drb, Ökr - - - 2061, Tehén - - - 774, Novendék-bivaly - - - , Összeg - 3094 drb

Á r a k

(100 kilogr.-kint élőszulyban minden levonás nélkül fillérekben.)

Table with 4 columns: 1907. szeptember 26., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Rows include Magyar hizott ökr, Tarka hizott ökr, etc.

Irányzat: a felhajtás 905 drbkal több, mint a múlt héten, az irányzat lanyha, az árak elsőrendűeknél 1-2 K.-val, a középminőségűeknél 2-3 K.-val, a gyengénel 3-4 K.-val hanyatlottak mm.-ként. A jövő heti vásár f. hó 9-én fog megtartatni.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár.

1907 október 3.

Table with 5 columns: Heti főlhajtás összege, Értékett waggon, Értékett összesen darab, Sártakó-vágóhúza elszállított, Eladatlan maradt. Rows include szept. 27-től okt. 3-ig, 155, 6130, 5864, 648

Napi árak fillérben

Table with 7 columns: N a p, Öreg ne-héz páronként, Páronként 280-360 kg. fejtli, Páronként 220-360 kg., Könnyű 280 kg., Husos fajta. Rows include 1) szept. 27. okt. 3., 2) szept. 27. okt. 3.

1) Az árak élőszulyban levonás nélkül értendők. 2) Az árak élőszulyban páronként 45 kg. élétsúly és 40% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: közepes, az árak 2-4 fillérral csökkentek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkeze kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élét 40% levonással vevő javára értendők.)

Table with 2 columns: Öreg nehéz (páronként 400 kg. fejtli), Öreg közép, Fiala nehéz, etc. and Árak (300-400, 320 kg. fejtli suly, etc.).

Irányzat: esendes.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos (VIII. ker., Bérkocsis-utca 12., a „Köztelek” részére.)

1907. szeptember 25.

Table with 3 columns: Sertésvészen átment, Sertésvészen át nem ment, etc. and Árak (60-100, 100-120, etc.).

Árak élőszulyban kilogrammonként 40% engedmény. Irányzat: változatlan.

Bécsi juhvásár.

1907. október 3.

Table with 3 columns: Főlhajtás, Árak, fillér. Rows include Magyarországból 4551, Galicziából, Osztrak tartományokból, etc.

(Az árak kg.-ként fillérekben, élőszulyban fogyasztási adó nélkül értendők.) Irányzat: a vasúti passzív rezisztencia következtében a vevők nem mernek venni, mert nem tudják, hogy a juhokat elszállíthatják-e.

Bécsi szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1907. október 3

Table with columns for 'Fölhozatal', 'Ár', and 'Minőség szerint'. Lists various types of wool and their prices.

Irányzat: igen lanya, prima borju 5-10 fillér, összes többi minőség 10-20 fillérrel olcsóbb.

Bécsi sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1907. október 1.

Table with columns for 'Fölhajtás', 'Szarmazás szerint', and 'Minőség szerint'. Lists pig breeds and their prices.

Árak: (kilogrammonként élő súlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Table listing prices for different types of meat (Előrendű nehéz magyar, Könnyű és szedett magyar, etc.).

Irányzat: lanya, zairsertés 3-4 fillér, hussertés 2-4 fillérrel olcsóbb.

Ingatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Table listing real estate auctions with columns for date, location, and price.

Szerkesztői üzenetek.

B. B. E. A tüztől szenvedett fákat a legjobb lesz, ha a levelek el nem égtek, csak megsültek és a rendes időben le nem hullának...

Sch. H. Terézmajor (Galgóc mellett). A különféle abraktakarmányokra, u. m. korpára, olajpogácsára, tengerire, szárazmosókra stb. azelőtt engedélyezett jelentékeny szállítási díjkezdményeket 1906. január 1-ével megszüntették...

O. K. Az 1907. évi XVII. t. c. cikk rendelkezései a magánosok által fontartott iskolákra nem kötelezők.

V. K. Nemes-Kosztolány. Erdei vagy mezei munkások, ha legalább is tizen utaznak együtt, továbbá szerződ-

telett cselédek is, ha ugyanennyien vannak, fél harmad osztályú menetdíjat fizetnek...

U. S. Békés. A répa és széna gazdasági árának megállapításánál legjobb azok előállítására kiindulni...

M. E. Marosillye. A bányatörvény 17. §-a nem zárja ki a kincstári területen való kutatást, amde az 1861. évi országbírói értekezlet által javaslatba hozott és részben még ma is érvényben levő ideiglenes törvénykezési szabályok VII. részének 1. §. c) pontja értelmében...

S. A. Nagy-Kálló. A hármastörvény 17. §-a a következő forgó értendő: 1. ugar, 2. őszi, 3. tavaszi gabona és ha a fekete ugar zöld ugarak használatát, akkor abba szalastakarmányfélék vehetők...

L. B. Ivád. Felmondásra nem nyújt jogot a kérdéses körülmény, az illető cseléd azonban hasonló esetben köteles más hasonló szolgálatot teljesíteni...

M. A. Borosjenő. A m. kir. államasutak igazgatóságának azon átirata, mely szerint a kedvezményes díjtétel a tenyészállatokra csak azon esetben alkalmazható, ha annak alkalmazása fuvarlevéllel kifejezetten kérték...

L. K. Budapest. Tessék közvetlenül azon megyei gazdasági egyesülethez fordulni felvilágosításért, ahol a mintagazdaságot berendezni óhajja.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság a szab. oszt. - magy. államvasút-társaság részlelt mezőgazdasági gépgyárának vezérigénynöke

Mezőgazdák különös figyelmébe! EGYETEMES ACZELBÉK!

Tiszta aczélananyag saját házműveinkből

Előterjesztett tégelyaczel-csúfaj. Pánczélczel-kormánylemez. Magasított aczélcúfaj. Porvédő kerek. Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Magyarországon a legelő rangú magyar gyártmányú aczél-gerendelyek még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzék, mivel ez az összes tulajdonviszonyokat terjedelmesebben ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmesebb, szakosított és minden gazdaság számára szükséges felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldeték.

Megrendeléseket elfogad a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület értékesítő osztálya, Veszprém.

Rövidíró levélcím: „AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycím: „AGRARIA” Budapest.

!! Gondoskodjunk idejében téli takarmányról !!

ASVÁNYI-FÉLE „AGRARIA” KUKORICZASZÁRTÉPŐ-GÉP

Kukoriczaszár mint takarmány

Zombolyázás és veremelési eljárásról készítséggel szolgálunk felvilágosítással.

Fontos figyelmeztetés! Az asványi-féle kukoriczaszártepő gépet csak az asványi-féle szártepő géppel lehet használni...

Levélcím: „AGRARIA” Budapest, Váci-ut 2.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használtmag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-**ZSÁK**kazal-
repcze-
behordási-
rostaalj-
waggon-**PONYVA**„HUNGÁRIA“ kettős kézi köve-
kötelek favéggel, Szőlőkötöző
fonal kötelek, zsákzsinegek, ló-
pokrécok, csomagoló vásznak**NAGEL ADOLF**zsák- és ponyvagyár, kölcsön-
intézet. Vétel, eladás és eszerelés.

BUDAPEST, Arany-János-utca 10.

Sürgűnyozim: NAGELA BUDAPEST • Vidéki telefon: 35-92.

MELOCCO PÉTER

cementáru-gyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, VI., Dévai-utca 21.

ELVÁLLAL mindennemű gazdasági építkezést, cze-
mentbetonból és vasbetonból u. m.: istállókat,
magtárakat, vizeztartányokat, átereszeket,
tej-, vaj-, sajt-gazdasági épületeket stb. stb. Kélt-
ségvetést, terveket ingyen készítünk. Ajánlunk továbbá cze-
mentbetonból és vasbetonból: Marha- és ló-jászlikat, itató-
és seriés-vályukat, ló-etető kagylókat és kut-
kagylókat. Nagyobb munkákat a helyszínen készítjük.

1906-ban a következő nagyobb gazdasági munkálatokat létesítettük vasbetonból:

Frigyes főherceg 5 fősége bélyei uradalomban: Vizeztartányok és vasbetonföd-
mek istálló felett m²-ként 15-00 kg. idegen terhelésre, magtárhelyiség
széljaira.Lózaef főherceg 5 fősége biackai birtokán: Vasbetonfödémek m²-ként 650 kg.
idegen terhelésre; vályuk és vizeztartányok.Németország Metternich Sándor hercegnő herceghalmi és sársápi birtokán:
Vasbetonfödémek istálló felett 13-00 kg. m² idegen terhelésre és szarvas-
marha vályuk.Magyaróvári gazdasági akadémiánál: Vasbetonfödémek m²-ként 600 kg. idegen
terhelésre; vályuk és vizeztartányok.

Németország gróf Wittgen Frigyes ur szász birtokán: Vasbeton szarvasmarha-vályuk.

Németország gróf Eitz R. vukovári birtokán: Vasbetonfödémek 10-00 kg. m²
idegen terhelésre és vályuk.

Nagyságos Tükör Paula urnő daruvári birtokán: Vasbeton-boltozat.

Németország Berg báró Kapuvár: Istálló-vályuk stb. stb. 5825

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTCZA 10. SZÁM.

Alakult 1900.

BIZTOSÍTÉKI ALAP:

Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.340— kor.

Tartalékok 764.760-16 "

Összesen: 2.735.104-16 kor.

1901 évi felesleg 90.340— kor.

1902. " " 58.782-28 "

1903. " " 108.331-73 "

1904. " " 72.438-23 "

1905. " " 81.730-60 "

1906. " " 39.243-65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember
életére különféle módokat szerint.Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az
1901. évi üzletfelelősegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosított volt
tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzlet felelősege köz-
gyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évi üzlet felelősege köz-
gyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár
ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben
a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az
1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosítá-
sukat 5% engedményben részesültek.Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetíté-
sével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készségesen
szolgálnak.

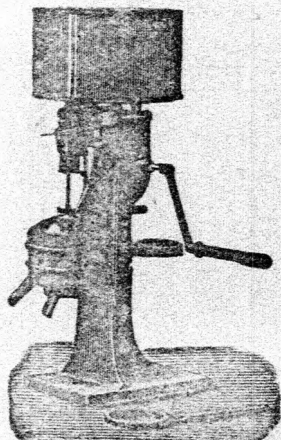
Az igazgatóság.

**Jutalmazó mellékipar
gazdák számára**Homokból és cze-
mentből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homok-
tégelákat, cze-
ment-födémeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezé-
seket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Festette egyszerű gyártás**
kispróbát gépeinkkel és formáinkkal. Kívánatra ingyen
küldjük 282-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítá-
st minden géphez adunk. Üzemberendezéshez oktatót küldünk, kívá-
natra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.**MARKRANSTADT bei Leipzig**

Homokvizsgálat, — próbafeldolgozás, — minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében270 munkas
95 szabadalom stb.**Eredeti „MELOTTE“ tejcentrifugák**

a világ legrégibb és legjobb tejfölözögépei

Játszi könnyű kezelés. Legcsekélyebb kopás. Leg-
elesebb lefűtés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan
és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint
125.000 darab van napi használatban az egész világon.
Óránkénti munkaképesség 125—500 liter kézihajtásra.

Magyarországi képviselő

GEITTNER és RAUSCH
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 8.**DRÖSSLER KÁROLY**

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. • Gyár: Pozsony.

Magánjáratokat, gőzmozgonyokat, cséplőgépeket, úgy gőz-
mozgonyokhoz, mint benzinkomobilokhoz, szalma-
kazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonyakiemelő-gé-
peket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a leg-
tökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és
fizetési feltételek mellett.

Ajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.

Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Hydraulikus sajtókAranyérem
Szeged 1899.
Aranyérem
Epezi 1899.
Aranyérem
Pezsony 1902.
hydraulikus
sajtói.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra

a nagy üzem számára, 2 ki-
tolható kosárral vagy 1 kosárral.Mar igen tete-
mes számban üzembe
helyeztetett.Gyártanak és
szállítanak jótállá-
s mellett mint külön-
legességet a legújabb
szerkezetben.**MAYFARTH PH. és Tsa, Bécs, III.**

Különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések idejében kéretnek.

ELADÓ

törzsjuhászat.

Merino précoce, kiváló nagytestű husjuhok, 300 db anya megfelelő kosokkal, 250 db bárány, 500 db ürü és juhászati berendezés eladók Pajzs Gyula gazdaságában, Heves. 6637

Magyar királyi államasutak.
203.323 907. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

A magyar királyi államasutak igazgatósága az 1908. évi január hó 1-től december hó 31-ig esetleg a következő két évben, tehát az 1910. év végeig évenként szükséges: 3000 métermázsas csepű, 3000 métermázsas jutafonal és 400 métermázsas tisztított kender szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóság jogában álland a fenti mennyiségektől 25%-a erejéig többet, vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető egyes anyagokra és kisebb mennyiségekre is; egy vagy három évre is.

Az ívenként egy koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lezárandók és czég pecsétjével lepecsételendők és legkésőbb 1907. évi október hó 22-én déli 12 óráig a magyar királyi államasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál nyújtandók be, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénzképen az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-a legkésőbb 1907. évi október hó 21-én déli 12 óráig a magyar királyi államasutak budapesti főpénztáránál teendő le.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási feltételek; a csepű szállítására vonatkozó 40322/92. sz., a jutafonalak szállítására vonatkozó 94633/92. számú és a tisztított kender szállítására vonatkozó 40322/92. sz. különleges feltételek.

A pályázat és szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál és valamennyi illetékesnél megszereshető.

Az anyag- és leltárbeszerzési szakosztály ezen ajánlati felhívást ingyen adja ki, esetleg postán is megküldi.

Budapest, 1907. évi szeptember hónapban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Haa-palota)

(Azelőtt: Ferenoz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti parisi ládákban. Üvegvágó gyémántok legolcsóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben, fémzárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

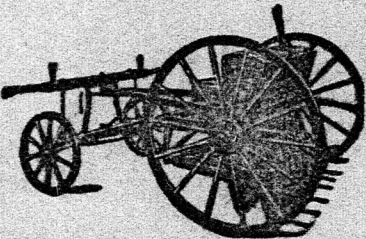
HONI IPARI

A kelezési érdélyrezi országos mezőgazdasági kiállításon I. díjjal, aranyéremmel kitüntetve. — A nagyváradi mezőgazdasági kiállításon előmerő oklevél utjazatokért!

Szabadalmazott

„Losonczi Drill“

tolókeresek sorvetőgép, munkaközben beállítható, alul és fölül vető szerkezettel, szabadalm. magbeboronálóval.

Első Losonczi Mezőgazdasági Gőpgyár

BASCH és TARJÁN mérnökök LOSONCZ

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgőpgyár.

Gazdasági könyvvel
nyomtatványokat
levélpapírokat
borítékokat és egyéb

nyomdai munkákat

jutányosan és csinos
kivitelben készít

“PÁTRIA”
IROD. VÁLLALAT
ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST
IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ.

Költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Grand Prix, párisi világkiállítás 1900.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udv. száll., kerületi gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára 2 K 80 f

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállókban, ugy a polgári, mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénóság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

Kwizda-féle Restitutions-fluid

csak a mellékelt védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerertárában, Budapest, Király-utca 12. sz., Andrássy-ut 26. szám.

KWIZDA szabadalma.

Bokavető szalagok gummból. Pneumatic bokavető szalaglégpárnával szürke, fekete, barna és fehér színben és 4 nagyságban állítatik elő és pedig bal és jobb lábára.

A bokára, a-b-ig mérve, melynek kerülete

20-22 cm.	megfelel az 1. sz.
22-24 "	" " 2. sz.
24-27 "	" " 3. sz.
27-30 "	" " 4. sz.

A szabad. bokavetőők árai:

Szürke színben, darabonként:

1. sz. K. 5.50. 2. sz. K. 5.90.

3. sz. K. 6.40. 4. sz. K. 7.30.

Fekete, barna vagy fehérszínben, drbként:

1. sz. K. 5.90. 2. sz. K. 6.40.

3. sz. K. 6.80. 4. sz. K. 7.70.

Raktár Budapeston: Wessely István, Váci-utca, Glasz József, Koronaherceg-utca 9. Hezyl és Sifausay, Museum-út. Dulca A., Egyetem-utca. F. eud A. és Fla., Koronaherceg-utca. Kutscher Silvester, Kerepesi-ut. Obrich L., VI., Teréz körút 6. Huzela M., IV., Váci-utca. Keleti J., IV., Koronaherceg-utca. Waczula A., VII., Károly-körút.

Valódi csak ezen védjeggyel ellátott.

Gőzeke acetylen-lámpák

éjjeli gőzszántáshoz!

Nagy időmegtakarítás! ■ Nappali világítás!

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Elismerő levelek.

Szives megkeresésére van szerencsénk értesíteni, hogy gőzekénkhez Öntől vásárolt acetylen-lámpák jól beváltak.

Szászberek, 1906. márczius 1-én.
Szászbereki uradalom.

Ezennel készséggel elismerjük, hogy a gőzeke garnitúránkhoz szállított acetylen-lámpák teljesen megfelelnek a kitűzött czélnak.

Debreczen, 1906. február 28.
Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete.

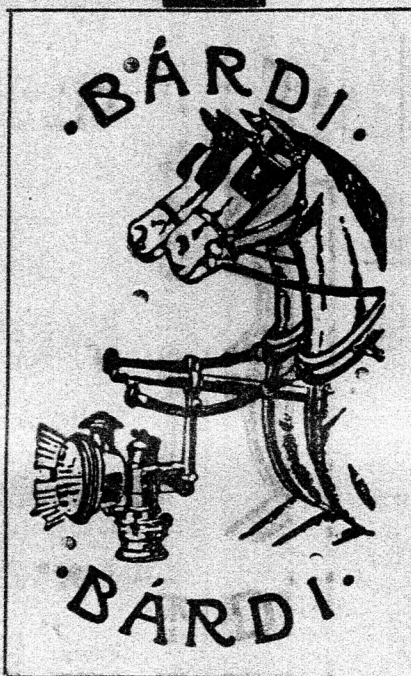
B. soraira válaszólag készséggel kinyilatkoztatjuk, hogy az Ön által szállított acetylen gőzeke-lámpa-készlettel egy használhatóság, mint czél-szerűség tekintetében teljesen meg vagyunk elégedve.

Macs, 1906. márczius 5.
Macsi uradalom

Mult hó 27-én kelt b. levelére válaszólv, szives tudomására adjuk, hogy gőzekéinkhez szállított acetylen-lámpákkal egy használhatóság, mint gondos, szolid szerkezetük következtében teljesen meg voltunk elégedve.

Az ekén eleinte faklyát és kézilámpákat használtunk, de később ezeket is acetylen-lámpával cseréltük ki.

Rudna, 1906. márczius 1.
Polakovits Máttyás bérgazdasága.

Következő uradalmakban már használatban:

Derekegyházi uradalom, Derekegyháza.

Dréher Antal uradalma, Martonvásár.

Hercz Kálmán Fia, S.-A.-Ujhely.

Gróf Károlyi Imre uradalma, Csongrád-Mágocs.

Lederer Arthur és Károly uradalma Csóka.

Macsi uradalom, Macs.

Nagybecskereki Gőzeke-Szövetkezet, Nagybecskerek.

Polakovits Máttyás uradalma, Rudna.

Gróf Szirmay György központi uradalma, Szerencs.

Gróf Sztáray Sándor uradalma, Nagymihály.

Lovag Schoeller uradalma, Léva.

Schwarz Jakab uradalma, Okány.

Springer-féle uradalom, Felső-Jattó, utolsó posta Tornócz.

Schillinger E. J., Hódmezővásárhely.

Szászbereki uradalom, Szászberek.

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Debreczen.

Vésztői uradalom, Vésztő.

Weinberger Bence uradalma, Varannó-Csemernye.

Dr. BERNOLÁK KÁROLY
szepesharaszti gazdasága előjegyzést elfogad:

1907 őszén szállítandó

friz kosokra és juhokra

Árajánlatot levélben küld

folyó év szeptember hó elején szállítandó **hatsoros HEINRICH-féle rozsra**, mely 1905-ben 21-szeres, 1906-ban 18-szoros termést adott. A rozs ára: 100 kg.-kint brutto netto helyett ab Markusfalu állomás 30 korona. — Rendelésnél feltételek előlegként beküldendő.

Megrendelések **Dr. BERNOLÁK KÁROLY, HARASZT, Szepes megye** címre kértnek. 6592

Szalmapréseket

gőzpréseket és lópréseket használt, de teljes munkaképes állapotban megvételre vagy kölcsönbe keres **Mülhofer Dezső, Temesvár-Gyárvaros.** 6719

MEGJELENT

a most szentesített

Uj cseléd-törvény

A gazda és gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvény.

Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta: **Dr. Vantsó Gyula**

A végrehajtási rendeletekkel bővített kiadás. **Ára 2 korona 10 fillér.**

Megrendelésnél sziveskedjék postautalványon **2 korona 20 fillért** előre beküldeni, hogy a törvényt azonnal **bérmertve** megküldhessük

Avégrehajtási rendeleteket külön is szállítjuk **65 fill.** előleges beküldése ellenében

"Pátria" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedés
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

RÉPASZELETET

bármely állásra a legolcsóbb napi áron szállít a
MEZŐGAZDASÁGI ÁRUHITELBANK
Budapest, V. ker., Báthory-utcza 5. sz.

Magyar királyi államvasutak.
206331/1907.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1908. évi január hó 1-től december hó 31-ig, esetleg a következő két évben, tehát az 1910. év végéig évenként szükséges 1000 métermázsa gyapotfonal csapágyakhoz, 800 kilogramm gyapotfonal kenőbelekhez szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóság jogában álland a fenti mennyiségekből 25% erejéig többet vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető egyes anyagokra és kisebb mennyiségekre is, egy vagy három évre is.

Az ajánlatok ivenkint egy koronás okmánybéllyel ellátva lezárandók és czég pecsétjével lepecsételendők és legkésőbb 1907. évi október hó 25-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál nyújtandók be.

Bánatpénzkeppen az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-a legkésőbb 1907. évi október hó 24-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál teendő le.

A szállításra nézve mérvadóak és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási feltételek és az ajánlati felhívásban foglalt minőségi feltételek.

A pályázat és szállításra vonatkozó egyéb részletes módoszatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál és valamennyi üzletvezetőségénél megszerezhető.

Az anyag- és leltárbeszerzési szakosztály ezen ajánlati felhívást ingyen adja ki, esetleg kívánatra postán is megküldi.

Budapest, 1907 szeptember hóban.
(Utánnymás nem díjaztaték.)

Az igazgatóság.

A műtrágyázási Idény beálltával ajánlom a legkitűnőbbnek elismert

eredeti WESTFÁLIA műtrágya-
szórógépeket,

melyekkel mindenféle műtrágya, akár száraz, akár nedves, tetszésszerűtlen mennyiségben legegyszerűsebben vethető el.

PROPPER SAMU

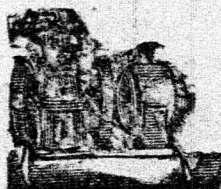
gazdasági gépraktár Budapest, V., Váci-körút 52. sz.

6613

= Eredeti importált =

„Ardenni“, „Brabanti“ és „Shire“ fedező méneket állít ki az **R. S. Menzeles** importáló czég a „Budapesti Tattersallban“ folyó hó 10., 11. és 12-én rendezendő ménlokiállítás és vásáron.

6721

Villanyvilágítás önálló teleppel

kastélyok, gazdasági épületek, gyárak, szállodák számára saját rendszerünk szerint. Kombinálható vízvezetékekkel és gazdasági üzemmel. Számos elsőrangú referenczia.

Kimerítő ismertetéssel, árajánlattal szolgál **SIGNER F. és R.** mérnöki és elektro-technikai vállalat :: Budapest V., Kálmán-utcza 15. TELEFON 63-01.

!Már megjelent! A NÉP BARÁTJA

napptár

1908-ik évfolyama

a tavalyi évfolyamhoz hasonló
tartalommal és sokszínű boríté-
tkban. :: ::

Bolti ára 50 fillér.

**Tizenkét darabot :: ::
:: :: 5 koronáért küldünk.**

**Sziveskedjék meg rendelni és
cselédsege között szétosztani.**

**"PÁTRIA" részv.-társ. gazda-
sági szakkönyvkereskedése**

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Sziveskedjék kivágni és levelezőlapra ragasztva beküldeni

A "PÁTRIA" gazd. szakkönyvkereskedésétől

Budapest,
IX., Üllői-ut 25. szám

Megrendelek utánvétellel példány
„A nép barátja“ naptára 1908-ik
évfolyamát.

Hely

aláírás.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatát tűzi ki a belterjesebb és az eddigéi hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okoszerű gazdasági berendezés alapjait szolgáló üzemtervet. Elvállalja a gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemének ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezésénél, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdaság számvitelének felülvizsgálását vagy állandó ellenőrzését. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Kévi zárlatokat és jövedelmességét számításokat elkészít.

Tanácsot ad a birtokbérbeadásnál, valamint mindennemű mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben.

Gazdasági ügyekben jogi tanácsot ad és vitás ügyekben választott szakbíróként is elvállalja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági birtokbérbeadásokat végzetet.

A nála bejelentett eladó és bérbeadó birtokokat törzskönyvileg nyilvántartja.

Gazdálkodást és egyéb képzettebb gazd. személyzetet keresket nyilvántart.

Nyilvántartásra bejelentetett:

Eladó birtok:

- 200 m. hold** Zalában, a Tisza partján, emeletes 14 szobás kastélyival, aranyas kerttel, gyönyörű kilátással. Kitérő utak, vasutállomás 10 perc. Füvésztelnek igen alkalmas. 1193
- 643 m. hold** Zalában, egészséges helyen, vasutállomás a birtokon szeszygyárral, téglavetéssel, csementagyártással, iparvágány a mértéggel, urilakkal. Bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zatharozky, Törje. 1638
- 197 m. h.** piliscsabai vonalon, fővárostól 39 km.-re, 4 község között, orvos, gyógytár Nyergesujfalu, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csűrökkel, magtárakkal, 2 nagy pinczéssel, 5 szobás lakás üveges zárt verandával. 1638
- 1407 m. hold** Somogyban, vasutállomástól 8 km.-re, szeszygyárral és gőzmalommal. 5808
- 200 m. h.** sík fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g. épületekkel. 5849
- 270 m. hold** Sárosmegyében, melyből 310 hold erdő, urilakkal és 5 h. diszkerttel, kövesut mentén. 3743
- 100 k. hold** körüli I. o. bácskai föld, 15 percznyire a vasutállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 8 percznyire, urilak és gyümölcsösökkel. 5851
- 500 m. hold** Szatmár megyében, vasutállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 4129
- 1015 k. hold** Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészszben avagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 4130
- 606 kat. hold** Érmelléken, vasutal 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohánnyengedéllyel, kellő lak- és gazdasági épületekkel. 4201
- 211 magy. hold** I. oszt. szántóföld (kerti talaj) Temesvártól 2 km.-re, országút mellett, 10 szobás lakóházzal, 150 drb marhára való istállóval, tejgazdaságra kiválóan alkalmas. Esetleg bérbeadó. 4201
- 1035 m. hold** Békés megyében 4 h. kerttel, 35 kat. hold dohánnyengedéllyel, vasutállomástól 3 1/2—5 km., kellő gazdasági épületekkel. 4201
- 400 m. h.** J.-N.-K.-Szolnok megyében, várostól 5 km. kellő gazdasági épületekkel és lakóházzal. 4701
- 250 m. hold,** Budapesttől fővonalon gyorsal 1/2 óra, vasutállomástól műuton 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. hold erdőilletőséggel. 4756

Birtokvétele:

megvételre keresetlik:

- 300 m. h. birtok** 30—40 km.-nyire a fővárostól. 455
- 400—800 m. holdas** jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családoknak való tágas és egészséges lakással, aranyas kerttel.
- Miscbb birtok,** szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasutállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon.
- 400—1000 holdas** birtok, melynek nagy része vágható erdő. 2916
- 1000 holdig** cserébe fővárosi házáért, egy tulnyomóan erdőből álló, Honf., Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 357
- 400 holdas** birtok Abauj megye déli részén. 3378
- 2—300 h. birtok,** jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950
- 200 holdas** birtok urilakkal, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982
- 10—15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén.

Bérbeadó birtok:

350—550 m. h. Pusztatúrpásztón (vasut, posta, telefon) lakóházzal és gazdasági épületekkel bérbeadó 8—10 évre. 4701

Birtokbérlet:

4—600 holdas bérlet, piacához közel, vasut mellett. 4475

keresetlik:

Ezekon kívül nyilvántartjuk a visszavándorlók letelepítésére alkalmas eladó vagy bérbeadó birtokokat.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket

Az OMGE. üzemosztálya.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1907—1908. évre.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényes nyári menetrenddel szemben a következők lényegesebb változásokat tartalmazza:

A Budapest keleti p. u.—brück—királyi-hidai vonalon a bicskéről este 7 órakor Budapest keleti pályaudvarra induló személyvonat forgalmon kívül helyeztetik.

Kamaraerdő megállóhelyen az összes személyvonatok megállása megszüntetettik.

A Budapest nyugoti p. u. esztergomi, buda-császár-fürdő—óbudai és almásfüzitő—esztergomi vonalakon Dorogról—Budapest nyugoti p. u.-ra reggel 5 óra 50 perczkor érkező új hajnali és Budapest nyugoti p. u.-ról este 8 óra 55 perczkor Esztergomba induló új esti vonat helyeztetik forgalomba.

A Dorogról—Budapest nyugoti p. u.-ra reggel 7 óra 25 perczkor érkező vonat Esztergomból kiindulól fog közlekedni és onnan reggel 5 óra 8 perczkor fog indulni.

Az Esztergomról—Budapest nyugoti p. u.-ra délelőtt 8 óra 35 perczkor érkező vonat később fog közlekedni s Budapest nyugoti p. u.-ra délelőtt 10 óra 10 perczkor fog érkezni. E vonat Kenyérmezőmajor állomáson csatlakozást nyer Almás-Füzitő felől. Ugyaníntén a Budapest nyugoti p. u.-ról reggel 6 óra 30 perczkor induló vonat Kenyérmezőmajoron az Esztergomról délelőtt 8 óra 19 perczkor Almás-Füzitőre közlekedő új vonat az Almás-Füzitőről délután 4 óra 10 perczkor Esztergomra közlekedő új vonat pedig Kenyérmezőmajoron Budapest felé fog csatlakozást találni.

Az Almás-Füzitő—Esztergom között forgalomba helyezett két új vonat, azonkívül Almás-Füzitőn Győr és Budapest felé is nyer csatlakozást.

A Budapest nyugoti p. u.-ról délelőtt 9 óra 5 perczkor Piliscsabára és a Piliscsabáról este 8 óra 55 perczkor Budapest nyugoti p. u.-ra induló ünnep- és vasárnapi vonat megszüntetettik, a délutáni, illetve esti budapest—piliscsabai ünnep- és vasárnapi vonat azonban bezárólag november hó 17-ig forgalomban marad.

A Budapest nyugoti p. u. esztergomi vonal menetrendjének megfelelően a buda—császár-fürdő—óbudai vonal menetrendje is módosul.

A kecskeméti—fülöpszállási vonalon a Fülopszállás és Izsák között közlekedő hajnali vonatpár megszüntetettik.

A budapest—marcheggi vonalon a Budapest nyugoti p. u. dvarról reggel 7 óra 20 perczkor Zsolnára induló és az onnét este 9 óra 45 perczkor Budapestre érkező gyorsvonatok Perbete állomáson ismét rendszeresen fognak megállítani; a Budapest nyugoti p. u.-ról este 6 óra 55 perczkor Zsolna felé induló gyorsvonatnál Vác állomáson a tartózkodás megszüntetettik.

A folyó évi nyári menetrend életbeléptetése alkalmával Budapest—Érsekújvár, Budapest—Párkány-Nána, Budapest—Nagy-Maros, Budapest—Vác és Budapest—Rákospalota—Ujpest között forgalomba helyezett naponkénti, illetve vasár- és ünnepnaponkénti megszüntetettik.

A Budapestről este 7 óra 50 perczkor Nagy-Marosra induló és az onnét éjjel 10 óra 45 perczkor Budapestre érkező személyvonatok forgalma Vác és Nagy-Maros között szintén megszüntetettik, Budapest és Vác között azonban e vonatok október és április hónapokban közlekedni fognak.

A Budapestről este 7 óra 15 perczkor Rákospalota-Ujpestre induló és az onnét este 8 óra 20 perczkor Budapestre érkező vonatok forgalma a november hó 1-től március 31-ig terjedő időre a Rákospalota—Ujpest—dunakeszi—alagi vonalra is kiterjesztetik.

A párkány-nána—garamberzencei vonalon a jelenleg Balassa-Gyarmat felől Csátára érkező és onnan Balassa-Gyarmatra induló vonatok a párkány-nána—csatái vonalrészén közvetlenül Párkány-Nánáig, illetve már Párkány-Nánáról kiindulól fognak közlekedni.

Az érsekújvári—privigyei vonalon a jelenleg Nagybelicztől—Nyitraig személyszállítással közlekedő délutáni teher vonat csak Nagytapolcsánytól—Nyitraig fog utasokat szállítani.

A körmend—németújvári vonalon minden hétfőn és csütörtökön mindkét irányban egy-egy új vegyesvonat közlekedik, csatlakozással Körmenden. Budapest, Fehring és Muraszombat felől, illetve Budapest, Fehring és Muraszombat felé.

Az ukk—balatonszentgyörgyi vonalon a Keszthelyről—Balatonszentgyörgyre reggel 4 óra 16 perczkor érkező és az onnét reggel 5 óra 11 perczkor Keszthelyre induló vegyesvonat forgalma megszűnik.

A budapest—miskolc—lawoczne és a miskolc—kassai vonalon a Lawocznéről délután 12 óra 2 perczkor induló és Budapest keleti p. u.-ra este 9 óra 55 perczkor érkező gyorsvonat megállása Aszódon megszüntetettik, ahelyett a Kassáról délután 5 óra 16 perczkor induló és Budapest keleti p. u.-ra

éjjeli 10 óra 20 perczkor érkező gyorsvonat állítatik meg rendszeresen Aszódon.

A Sátoraljujhelytől—Csapig jelenleg csak minden kedden és pénteken közlekedő, és Sátoraljujhelyről délután 1 óra 20 perczkor induló személyszállító teher vonat naponta személyszállítással fog közlekedni.

A garamberzence—selmeczbányai vonalon egy új személyvonatpár helyeztetik forgalomba, mely Selmeczbányáról este 6 óra 4 perczkor indul, Garamberzencére este 7 óra 31 perczkor érkezik.

Ellenirányban Garamberzencéről este 8 óra 42 perczkor indul és Selmeczbányára éjjel 10 óra 25 perczkor érkezik. E vonatok Garamberzencén csatlakozást nyernek Ruttka és Budapest felé és felől.

A miskolc—tornai vonalon közlekedő és Miskolcra este 7 óra 2 perczkor induló motoros vonat Sajósenye feltételes megállóhelyen rendszeresen megállítatik.

A miskolc—füleki vonalon Miskolcra éjjel 11 óra 20 perczkor Bánrévére induló tehervonatnál a személyszállítást megszüntetettik.

A vámosgyörk—gyöngyösi vonalon a Gyöngyösről reggel 4 óra 8 perczkor induló személyvonat megszüntetettik, helyette egy Gyöngyösről reggel 4 óra 53 perczkor induló, és Vámosgyörkre reggel 5 óra 22 perczkor érkező személyvonat helyeztetik forgalomba.

A bánréve—ozdi vonalon egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Ozdról este 7 óra 22 perczkor indul és Bánrévére este 8 óra 1 perczkor érkezik; azonkívül a Bánrévéről reggel 5 órakor induló és Ozdra reggel 6 óra 14 perczkor érkező tehervonat személyszállításra rendeztetik be.

A Budapest keleti p. u. kolozsvár—predeáli és Budapest keleti p. u. arad—tövisi vonalakon a Budapest keleti p. u.-ról délután 2 órakor induló és Arad-Tövisen át Predeálra reggel 6 óra 11 perczkor érkező, valamint a Predeálról este 9 óra 12 perczkor induló és Tövis-Aradon át Budapestre délután 1 óra 10 perczkor érkező gyorsvonatok forgalma bezárólag november hó 15-ig Budapest és Predeál között azontul pedig csak Budapest és Brassó között tartatik fenn.

A Kolozsvárról délután 1 óra 5 perczkor Székelykocsárdra, valamint Székelykocsárdról délután 4 óra 52 perczkor Kolozsvárra induló gyorsvonatoknál a személyszállítást a téli évad alatt is fenntartatik.

A Nagykátáról este 8 óra 3 perczkor Budapestre induló gyorsvonatnál a személyszállítást megszüntetettik.

A Máriaradnáról Aradra ünnep- és vasárnapokon, valamint a radnai bucsu napokon, közlekedő és Máriaradnáról este 8 óra 40 perczkor induló vegyesvonat október hó 14-ével forgalmon kívül helyeztetik.

Az Aradról—Máriaradnára délelőtt 10 óra 15 perczkor és délután 5 óra 51 perczkor, valamint Máriaradnáról—Aradra délután 12 óra 57 perczkor és délután 5 órakor induló tehervonatoknál a személyszállítást megszüntetettik.

A püspökladány—körösmezői vonalon a Maramarosszigetről—Körösmezőre délután 4 óra 46 perczkor induló, valamint a Körösmezőről—Maramarosszigetre délelőtt 9 óra 36 perczkor induló és Maramarosszigetre délelőtt 11 óra 48 perczkor érkező személyvonatok forgalmon kívül helyeztetik.

A Püspökladányról éjjel 1 óra 22 perczkor Körösmező felé induló, valamint a Körösmezőről délután 1 óra 35 perczkor Püspökladány felé induló személyvonatoknál Haláp és Barantóhegy megállóhelyeken a megállás megszüntetettik.

A debreczeni—szerencsi vonalon jelenleg csak Ujfehértótól—Debreczenig közlekedő és Ujfehértóról reggel 5 óra 19 perczkor induló motoros vonat már Nyiregyháztól kiindulól fog közlekedni, honnan reggel 4 óra 49 perczkor fog indulni és Debreczenbe a jelenlegi érkezési időben fog érkezni.

Az ellenirányban Debreczentől—Nyiregyházig egy új motoros vonat helyeztetik forgalomba, amely Debreczenből éjjel 10 óra 40 perczkor fog indulni és Nyiregyháza éjjel 12 óra 20 perczkor fog érkezni.

A székelyhid—szilágysomlyói vonalon Székelyhid és Margita között irányonként egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba. E vonat Székelyhidről délután 2 óra 27 perczkor indul és Margitára délután 3 óra 42 perczkor érkezik. Ellenirányban az új vonat Margitáról délután 12 óra 40 perczkor indul és Székelyhidra délután 1 óra 57 perczkor érkezik. Mindkét vonat közvetlen csatlakozást nyer Székelyhidon Nagyvárád és Érmihályfalva felé, illetve felől.

A Budapest nyugoti p. u. orsovai vonalon a keleti express vonatok Kecskemét állomáson rendszeresen megállítanak.

A Budapest nyugoti p. u.-ra délelőtt 9 óra 15 perczkor és délután 1 óra 15 perczkor érkező, valamint a Budapest nyugoti p. u.-ról délután 2 óra 25 perczkor és éjjel 10 óra 10 perczkor induló gyorsvonatok Alberti-irsa állomáson nem, ahelyett Monoron fognak rendszeresen, illetve feltélesen megállítani.

A Szegedről reggel 6 órakor Budapestre induló gyorsvonatnál a tartózkodás Szatymazon megszüntetettik.

A Budapestről jelenleg este 7 órakor Orsovára induló személyvonat Budapestre csak este 8 óra 5 perczkor fog indulni és Szegedre éjjel 1 óra 14 perczkor fog érkezni. E vonat Szegedtől változatlan marad.

Budapest és Monor között egy-egy új helyi vonat helyeztetik forgalomba, mely Monorról reggel 4 óra 37 perczkor indul, Budapestre reggel 5 óra 45 perczkor érkezik; az ellenirányban pedig Budapestről este 6 óra 45 perczkor indul és Monorra este 7 óra 54 perczkor érkezik.

E vonatok közlekedtetése folytán a Czegléről reggel 3 óra 20 perczkor Budapestre és Budapestre este 6 óra 30 perczkor Czeglédre induló vonatok Maroson, Üllőn, Kertekalján, Vecsésen, Pusztaszentlőrinci kavicsbányán és Pusztaszentlőrinc nyaralón nem fognak megállítani. Szeged és Kiskunfélegyháza között a helyi forgalom igényeinek kielégítése céljából mindkét irányban egy-egy helyi vonat fog közlekedni. E vonat Szegedről délelőtt 8 órakor indul Kiskunfélegyházára délelőtt 9 óra 45 perczkor érkezik, az ellenirányban pedig Kiskunfélegyházáról délután 5 óra 35 perczkor indul és Szegedre este 7 óra 20 perczkor érkezik.

A jelenleg Szegedtől—Nagykikindáig személyszállításra berendezett és Szegedről délután 1 óra 27 perczkor induló tehervonat Zombolyáig fog személyszállítással közlekedni.

A Temesvár—Józsefvárosról jelenleg délután 2 óra 55 perczkor Orsovára induló személyvonat Lugosig korábban fog közlekedni és pedig Temesvár—Józsefvárosból délután 2 óra 40 perczkor fog indulni és Lugosra délután 4 óra 26 perczkor fog érkezni. E vonat menetrendje Lugostól tovább változatlan marad.

A temesvár—báziási vonalon a Báziásról délelőtt 9 óra 55 perczkor induló személyvonat Szokolovác—Vraccsegváj 444 sz. őrház, Vöröstemplom 439 sz. őrház, Podporány 425 sz. őrház, Vattina 409 sz. őrház és Liget 385 sz. őrház megállóhelyeken nem fog megállítani.

A nagykikinda—karlovi vonalon a Nagy-kikindáról délután 4 óra 28 perczkor Karlovára induló és a Karlováról este 7 óra 50 perczkor Nagyikindára induló személyvonatok megszüntetettik.

A zombor—őbecsei vonalon a Zomborból—Őbecsére jelenleg délután 12 óra 35 perczkor induló személyvonat Zomborból csak délután 4 óra 35 perczkor fog indulni és Őbecsére este 8 óra 34 perczkor fog érkezni.

A vinkovce—brezkal vonalon a Brezkáról jelenleg este 6 óra 4 perczkor induló vegyesvonat onnan már délután 4 órakor fog indulni.

A temesvár—j. város—nagyszentmiklósi vonalon a Temesvár—Józsefvárosról jelenleg délután 4 óra 30 perczkor Nagyszentmiklósa induló vegyesvonat Temesvár—Józsefvárosról már délután 3 óra 45 perczkor fog indulni.

A budapest keleti p. u. fiumei vonalon a Fiuméből délután 2 óra 5 perczkor Delniczére induló, valamint éjjel 10 óra 30 perczkor Delniczéről Fiuméba érkező vasár- és ünnepnaponként megszüntetettik.

A sárbogárd—szekszárd—bátaszéki vonalon a Sárbogárdról jelenleg reggel 4 óra 38 perczkor induló személyvonat reggel 5 óra 15 perczkor fog indulni és Bátaszékra délelőtt 9 óra 39 perczkor fog érkezni. Ellenirányban a Bátaszékről jelenleg délelőtt 10 óra 15 perczkor induló személyszállító tehervonat onnan korábban, azaz délelőtt 10 órakor fog indulni.

A kaposvár—mocsolád—síófoki vonalon a Síófokról jelenleg délután 12 óra 51 perczkor induló vegyesvonat 10 perczcel korábban, azaz délután 12 óra 41 perczkor fog indulni, Kaposvárra azonban később, vagyis este 7 órakor fog érkezni. Ellenirányban a Kaposvárról jelenleg délután 3 óra 25 perczkor induló vegyesvonat korábban, azaz 3 óra 20 perczkor fog indulni és Síófokra később, azaz este 9 óra 44 perczkor fog érkezni.

Tab—Síófok között a Síófokról délelőtt 11 órakor Tabra induló személyvonat megszüntetettik, helyette egy esteli vonat helyeztetik forgalomba, mely Síófokról este 8 óra 33 perczkor indul és Tabra este 9 óra 45 perczkor érkezik.

A somogyzobb—balatonszentgyörgyi vonalon a Balatonszentgyörgyről jelenleg éjjel 3 óra 50 perczkor induló vegyesvonat korábban azaz éjjel 3 óra 23 perczkor fog indulni és Somogyzobbra reggel 6 óra 15 perczkor fog érkezni. Ellenirányban a jelenleg somogyzobbról délelőtt 8 óra 10 perczkor induló vegyesvonat helyett egy személyvonat fog közlekedni, mely Somogyzobbról reggel 8 órakor fog indulni és Balatonszentgyörgyre délelőtt 10 óra 56 perczkor fog érkezni.

E vonat Balatonkeresztúron csatlakozást nyer a déli vasutnak délelőtt 10 óra 46 perczkor Budapest felé induló vonatához.

Budapest, 1907. szeptember hó

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

kastélyok, villák, uradalmak, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák, templomok, iskolák községek és kisvárosok részére.
Költségvetés ingyen minden kötelezettség nélkül.

8474

Telefonszám 561.

50 normalgyertyafényű láng óránként csak 1'6 fillérbe kerül! Nem acetylen! Legegyszerűbb kezelés! — Robbanás veszélye kizárva! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok és szabadalmak. Számos kintetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad.
Magyar Benoid-gáz r.-t. Arad.
Iroda és raktár: BUDAPESTEN, VI. ker., Andrássy-ut 17.
TELEFON 28-60.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAPEST (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít húsféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉLY ÉLELMISZERT. Hordóhoz-értékesítő osztály. ·· Egetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetséget tagjai kedvezményben részesülnek. ·· Mindenmely értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Kemény tűzifák eladása

Alólirott uradalmi kormányzóság közhírré teszi, hogy az egri főkapitán tulajdonát képező s Borsod vármegyében fekvő

sajóvárkonyi és sajóalgóczi erdőterületeiben az évenként vágás alá kerülő tűzifák

1908. évi január hó 1-től 1910. évi december 31-ig számított három egymásutáni évre, **folyó évi október hó 15-én** Egerben, írásba foglalt zárt ajánlat mellett versenytárgyaláson elárusítatnak.

Az évi vágás területe Sajóvárkonyban 37-10 kat. hold, Sajóalgócson pedig 13-38 kat. hold. A kivágandó fanemek Sajóvárkonyban bükk- és gyertyán-fákból állanak; míg ellenben Sajóalgócson minden évben egyenlő arányban tölgy- és gyertyánfa kerül vágás alá.

Sajóvárkonyban a vágási területek az ózdi vasuti állomástól az első évben 2 kilométer, az erre következő években átlagosan 5 kilométer távolban fekszenek. A sajóalgóczi erdők azonban, ugy a putnoki, mint a sajókazai vasuti állomástól 8-5 kilométer távolban vannak.

A zárt írásbeli ajánlatok a fentebb kitűzött határidőig alólirott kormányzóságnál adandók be, míg az árverési föltételek ugy a kormányzóságnál Egerben, valamint Sajóvárkonyban az uradalmi erdőmesteri hivatalban is megtekinthetők.

Kelt Egerben, 1907. évi szeptember 8-án.

Az egri főkapitán uradalmi kormányzósága.

6676

Teljesen új a zsirmeghatározás terén a törvényileg védett

SAL-eljárás

(savmentes eljárás)

Tej, tejfél és vaj zsirtartalmának meghatározásához új Butyrometerrel

kerek lapos belvilággal mérőfelülettel D. R. G. M.

Savány és teljes tej részére. Tejfél részére. Vaj részére.

Dr. N. Gerber's Co. m. b. H., Leipzig
Utolsó kintetés: Drezda városi tisztelői. II. Tejelgészésügyi kiállítás Drezda.

Kocsigyártás

Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület védőnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet

Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Nyomótekeresek vetőgépekhez

(TÖPFER-rendszer) D. R. G. M.

Előnyei:
a téli nedveség jobb kihasználása!
Védelem kitérés ellen!

A magvak biztosabb, gyorsabb fejlődése!
Fogat- és vetőmag-megtakarítás!
Ugyszint nagyobb hozam biztosítása csekély költséggel. Megrendelhető: —
Rittergutsverwaltung Gross-Zschocher bei Leipzig, (Deutschland).
Bármely üreg vetőgépre felszerelhető. Megrendelésnél kérjük a vetőgéprendszer megadását.

BIRTOK keresők és eladók :: figyelmébe!

Aki birtokot előnyösen venni vagy eladni, bérelni vagy bérbevenni óhajt, forduljon bizalommal a

Mezőgazdasági Áru- és Hitelforgalmi vállalathoz

Telefon 80-53. Budapest, VI., Teréz-körút 15. szám. Telefon 80-53.

Világhírű takarmány-orszfűlesztők.
Reform fűlesztők. Kazánkályhák.
Burgonya-mosogépek. Kítunó fűtő-
kályhák, Mellon szabad.

Előnyösen és olcsón szállítja a leg-
nagyobb speciálista műhely, az
Első horowitzi kályha és takarmányfűlesztő
különleges gyár, vasöntőde és emallozó gyár

HOFMANN OTTÓ
Horowitz, Böhmen.

Ajánlatok kívánatra ingyen és bémelve. 6891 Megbízható ügynökök kerestetnek.

Nábrádon (Szatmár vármegye) kb. 1500 holdas
(1200 négyszögöl) **jóminőségű ingatlan**
1908 január 1-től

haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Dr. Hunwald Izidor**
ügyvéd, **Fehérgyarmaton.** 6684

Bérlet lejártá folytán az „Ihárosi Bérgazdaság”-ban (Iháros,
posta és távirda Ihárosberény)

**10 darab jármosbivaly és 124 darab
elsőrendű magyar jármos rudasökör,**
esetleg majoronkinti részletekben is, **eladó.** Vasutállomás Csurgó,
hova venni szándékozóknak kívánatra kocsiküldetik. 6702

HOFFMANN ARNOLD, bécsi gabonatőzsdei ügynök
széleskörű összeköttetéseinél fogva **elvállalja minden-
nemű gabonák és magvak eladási közvetítését.**

Összeköttetései vannak a monarchia s a külföld leg-
nagyobb vásárlóival s ennél fogva **eladásokat az elérhető
legmagasabb árakon képes eszközölni.**

Mintázott ajánlatokat, a mennyiségek megjelölésével
kér a következő címre:

Arnold Hoffmann, Wien, II/4, Productenbörse.
Sürgőnyezim: Arnold Hoffmann, Wien—Productenbörse. 6706

Haszonbérbe

adatik 1908. évi október 1-től tíz évre Arad megye Apa-
telek község határában fekvő Pintlaki pusztá, mely áll mint-
egy 800 hold szántó, 120 hold legelő s kaszáló, 35 hold
major stb.-ből mind kis holddal (1100 □-öl) számítva.

Ajánlatok az évi bérösszeg feltüntetésével ez év októ-
ber hó végéig **mélt. gróf Szapáry István ur
czimére Alberti-Irsára (Pestmegye)** küldendők.
Bérleti feltételek megtudhatók **az urad. intéző-
ségénél Borosjenőn, Arad megye.**

6711 **Uradalmi intézőség.**

GYŐRI
SZESZGYÁR- ÉS FINOMÍTÓ-
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
HAMUZR- ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRA.

Nyilatkozat.

Több oldalról azon értesülést nyertük, hogy a Büchler-féle eljárás bevezetésével foglalkozó több ügynök, úgy Magyarországon, mint Ausztriában azon hamis állítást terjeszti, mintha a kénsavnak, Magyarországon és Ausztriában érvényben lévő Bauer-féle szabadalom szerint való felhasználása, valamint Bauer által kiadott előírások, a Büchler-féle szabadalmi jogba ütköznének. Az ily eljárást nem tekinthetjük egyébnek, mint **a tisztességtelen verseny minden alapot nélkülöző folyamánának** és kijelentjük, továbbá, **hogy üzletfeleinkért minden körülmények között a teljes felelősséget elvállaljuk,** ha a kénsav a Bauer-féle előírások szerint, tehát a szabadalmazott élesztőkövonnat alkalmazásával használtatik.

Ujólá ki kell továbbá azon tényt emelnünk, hogy **a kénsav felhasználásának elsőbbsége egész kétségtelenül a Bauer-féle eljárást illeti meg.**

Igen kérjük a t. Érdekelteket, hogy bennünket a Büchler-féle szabadalom ügynökeinek ezen és hasonló üzérkedéseiről sürgősen értesíteni sziveskedjenek, hogy adott esetben a törvényes lépéseket megtehessek.

Győri szeszgyár- és finomító-részvénytársaság.

WINDT, FISCH ÉS TÁRSA

■ NYIREGyhÁZA ■

■ ■

Nyiregyháza, 1907 október hó 1.

T.

KLÁR ANDOR urnak,
kereskedelmi és bankiroda-tulajdonos

DEBRECZEN

Miklós-utca 23. sz.

Készséggel igazoljuk, hogy megbizván Önt álmosdi (Bihar megye) 500 hold kiterjedésű birtokunk parcellázásával, ezen megbízásunknak alig hat hó leforgása alatt, dacára az időközben beállott kedvezőtlen viszonyoknak, a legteljesebb megelégedésünkre tett eleget, amennyiben a kikötött határidőn belül a birtokot elparcellázta és az eladással járó mérnöki, jogi és pénzügyi műveleteket tökéletesen keresztülvitte, ezen működésével kétségtelen bizonyítékot szolgáltatott arról, hogy hasonló üzletek lebonyolítására rátermett és midőn ezt kinyilatkoztatjuk, jegyzünk

teljes tisztelettel

Windt, Fisch és Társa.

Fenti iroda parcellázásokat, birtok-
és erdő-ügyleteket bonyolít le.

Használt, jó állapotban levő keskenyvágányú

görpálya anyag

eladandó vagy bérbeadandó.

600 m/m. nyomtávban:

30 drb **szekrénykocsi** 2 m. ürtartalommal, részben fékkel ellátva,60 drb **vasbillenőkocsi** halmozva 1 méter ürtartalommal.1 drb **mozdony 30 HP** háromtengelyű,1 drb **mozdony 20 HP** kéttengelyű.

760 m/m. nyomtávban:

50 drb **szekrénykocsi** 2 m. ürtartalommal, részben fékkel ellátva,1 drb **mozdony 35 HP** kéttengelyű,1 drb **mozdony 30 HP** háromtengelyű,1 drb **mozdony 30 HP** kéttengelyű,

nagyobb mennyiségű kerékpárok Griffin kerekkel.

Kérdezősködések **BLOCKNER J.**-hez **Buda-**
pest, Sütő-utca 6. intézendők. 6105

UJ SZAKKÖNYVEK.

Tanulmány a berni szarvasmarháról: Hazai berni tenyésztéseink ismertetése. Irta Saccii dr. Kukuljevič József. Előszóval ellátta Monostori Károly. 39 ábrával. Ára K 2.—

Uj cselédtörvény. A gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907: XLV. t.-cz., a végrehajtási rendeletekkel bővített kiadás. Ára K 2-10. Külön a végrehajtási rendeletek K —65

Az ezüst szörmenyul tenyésztése és értékesítése. Irta Hreblay Emil. Ára füzve K 2.—

Javaslatok az Alföld gazdálkodás javítására. Irta Forster Géza. Ára füzve K 2.—

Alkoholometrikus átszámítási táblázat. 75—100% igazi szeszfokú, hektoliterfokban kifejezett alkoholmennyiségnek megfelelő litermennyiség meghatározása. Kidolgozta Páldi Dezső. Ára vászonkötésben K 3.—

Méhtenyésztési kalauz a nép kaptárhoz. Irta Dömötör László. IV. átdolgozott kiadás, ára füzve K 1-50

A falu boldogsága. Irta Liptai Albert. Ára K —50

A posvány. (The jungle). Regény az amerikai élelmiszerhamisításokról. Irta Upton Sinclair, fordította Baross Károlyné. Ára K 4-50.

A tudományos szocializmus csődjéről. Irta Bernát István. Ára K —40

Aquáriumi tanulmány. Irta Kronedits Ferencz. Ára K 3.—

Előadások a cukorrépa termesztéséről. Előadták Cserháti Sándor: Ujabb tapasztalatok a cukorrépa termesztés köréből. Linhart György: A répa legfontosabb betegségeiről. Jablonowski József: Hadjárat a répabogarak ellen. Ára K 1-50

Az aprójószág nevelése és tartása. Irta Krolop Alfréd. Ára K 2.—

Magyar nők szakácskönyve. Saját tapasztalatai után összegyűjtötte és szerkesztette szopori Nagy Jolán. Ára K 4.—

Köbirtalom és súlytáblázatok. Négyyszög és körkeresztmetszetű fák köbirtalmának és súlyának kiszámítása. Irta Nemes Győző. Ára kötve K 6.—

A gazdasági munkástörvény. Irta Bartóky József dr. Ára K 8.—

A mi nemzeti italunk. Irta Drucker Jenő. Ára K 3.—

Chemia gazdasági akadémiai hallgatók és gyakorló gazdák számára. Irta Ejury Lajos. Ára K 8.—

A szocializmusról különös tekintettel az agrármozgalmakra. Irta Mattyasovsky Miklós. Ára —40

A mezőgazdasági gyümölcsstermelés és értékesítés. 79 rajzzal. Irta Molnár István. Ára vászonkötésben K 5.—

A zöldségtermelés. Irta Bouche J., magyarra átdolgozta Kardos Árpád. Ára K 2.—

A kertész ellenségei, vagyis azon állatok leírása, melyek a kertésznek a legérzékenyebb károkat okozzák. Irta Mayer Manó. Ára K 2.—

Házinyultenyésztés és értékesítés. Irta Andrássovich Géza. Számos képpel. Ára K 2.—

Táblázat a tejnek zsirtartalom utáni vagy kilogramm, illetve literenkinti fizetéséhez. Összeállította: Mesterovits Iván. Ára K 1.—

Pulykatenyésztés. Irta: Hreblay Emil. 48 ábrával. 2 teljesen átdolgozott kiadás. Ára K 3.—

Gyakorlati tejgazdaság. Kézikönyv kisgazdák és tejszövetkezetek számára. Irta Dr. Koerfer István és Sierbán János. Ára K 2.—

Pinczeszövetkezetek üzletvitel, ezzel kapcsolatban a kettős könyvvitel ismertetése. Irta: Lederer Dezső. Ára K 4.—

Takarmányozást. Kellner új elmélete szerint írta: Cselkó István. Vászonkötésben. Ára K 10.—

Mezőgazdasági kereskedelem. Irta: Krolopp Hugó. Ára K 10.—

A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése. 2. javított és bővített kiadás. 50 képpel. Irta: Hreblay Emil. Ára K 1-50

Erdészeti géptan. Irta: Kövesi Antal. 122 ábrával. Ára K 5.—

Tejgazdaság. Kézikönyv gyakorlati gazdák és tejszövetkezetek részére. Irta: Sierbán János és dr. Koerfer István. Vászonkötésben K 5.—

A Herrmann-féle gazdálkodási rendszer és tengertermelési mód ismertetése. Irta: Gyárfás József. Ára K 1-50

Mіндеzen könyvek megrendelhetőek a **PATRIA r.-t.** gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., **Ullői-ut 25. szám.**

Magyar királyi államvasutak.
192112/907.

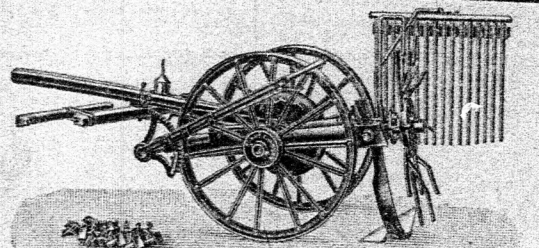
Háló-, élekező- és buffet-kocsik közlekedése a m. k. államvasutak vonalain, 1907. évi október hó 1-től kezdve.

I. HÁLÓ-KOCSIK												
Tétel	Vonal	Indul		Érkezik		A háló-kocsi pótjegyek árai				Jegyzet		
		honnan?	óra- kor	számu vonattal	hová?	óra- kor	vonalrész	I. oszt. kor.	II. oszt. kor.			
1	Budapest k. p.-u.—Wien Bruck-Királyhidán át	Budapest kel. p.-u. Wienből	éjjel 1030 este 955	12 11	Wienbe Buda est k. p.-u.	reggel 632 reggel 640	Budapest keleti p.-u.—Wien vagy viszont	9	60	7	20	A hálókocsik csak I. vagy II. osztályú menetjegyekkel bíró utasok által megfélélt pótjegy v. háza mellett használhatók 1) Csak bez. nov. 15-ig közlekedik. Brassón túlra csak I. o. menetjegyekkel vehető igénybe. 2) Csak I. o. menetjeggyel vehető igénybe. 3) Csak I. o. menetjeggyel vehető igénybe. * = Márka † = Frank
2	Budapest ny. p.-u.—Wien Marcheggén át	Budapest nyug. p.-u. Wienből	éjjel 1030 éj. el. 1055	118 117	Wienbe Budapest ny. p.-u.	reggel 630 reggel 745	Budapest nyugoti p.-u.—Wien vagy viszont	9	60	7	20	
3	Budapest k. p.-u.—Brassó	Budapest kel. p.-u. Brassóból	este 915 d. u. 245	502 501	Brassóba Budapest keleti p.-u.	d. u. 209 reggel 750	Bpest k. p.-u. Brassó v. viszont " " " Kolozsvár vagy " Kolozsvár—Brassó v. visz. nap.	14 9	40 60	10 7	80 20	
4	Budapest keleti p.-u.— Bucarest ¹⁾ Arad, Piski, Predealón át	Budapest keleti p. u. Bucarestről Predealról	d. u. 290 d. u. 500 este 912	602 601	Predealra Bukarestre Budapest keleti p.-u.	reggel 611 d. e. 1130 d. u. 110	Bpest k. p.-u. Bukarest v. viszont " " " Predeal " " " " " Brassó " " " " " Arad v. visz. nap.	17 14	40 40	— —	— —	
5	Budapest k. p.-u.—Piski (saját ²⁾)	Budapest keleti p.-u. Piskiről	éjjel 1010 d. u. 412	608 607	Piskire Budapest keleti p.-u.	d. e. 1041 reggel 610	Bpest k. p.-u. Piski v. viszont Arad—Bukarest " " " " " Predeal " " " " " Brassó " "	9 13	60 60	7 —	20 —	
6	Budapest nyug. p.-u.— Temesvár—Verciorován át	Budapest nyug. p.-u. Bucarestről Verciorovárról	d. u. 225 d. u. 555 éjjel 218	704 703	Verciorovára Bukarestbe Budapest nyug. p.-u.	éjjel 120 d. a. 1150 d. u. 115	Bpest ny. p.-u. Bukarest v. visz. " " " Orsova " " " " " Temesvár " " " " " v. visz. nap.	16 9	60 60	— 7	— 20	
7	Budapest nyugoti p.-u.— Versecz	Budapest nyug. p.-u. Szegedről Verseczről	éjjel 1010 éjjel 205 d. u. 552	706 710 1803 709	Verseczre Budapest nyug. p.-u.	d. e. 808 reggel 715	Temesvár—Orsova vagy viszont " " " Bukarest " "	4	80	3	60	
8	Budapest k. p. u.—Fiume Ujdombovár—Zágrábon át (vegyes)	Budapest keleti p.-u. Fiuméből	este 655 este 810	1004 1003	Fiuméba Budapest keleti p.-u.	reggel 710 d. e. 905	Bpest k. p.-u.—Fiume v. viszont " " " Zágráb " "	12 9	— 60	9 7	— 20	
9	Budapest keleti p.-u.— Zágráb ³⁾ Ujdombováron át (saját)	Budapest keleti p.-u. Zágrábból	éjjel 1045 este 743	1008 1005	Zágrábba Budapest keleti p.-u.	d. e. 955 d. e. 805	Zágráb—Fiume vagy viszont	9	60	7	20	
10	Budapest keleti p.-u.— Poprád-Felka, Kassán át (vegyes)	Budapest keleti p.-u. Kassáról Poprád-Felkáról Kassáról	este 845 reggel 530 este 840 éjjel 1200	1510 8 7 1509	Poprád-Felkára Budapest keleti p.-u.	d. e. 885 d. e. 815	Bpest k. p.-u. Poprád-Felka v. visz. " " " Kassa " "	9 9	60 60	7 7	20 20	
11	Budapest ny. p.-u.—Berlin	Budapest nyug. p.-u. Berlinből	este 655 d. u. 439	1406 1403	Berlinbe Budapest nyug. p.-u.	d. e. 1122 d. e. 925	Bpest ny. p.-u.—Berlin v. visz. " " " Breslau " " " " " Oderberg " "	*13 *11	— 20	*10 *9	20 —	
12	Budapest keleti p.-u.— Konstantinápoly	Budapest keleti p.-u. Konstantinápolyból	d. u. 320 e. t. 753	904 903	Konstantinápolyba Budapest keleti p.-u.	reggel 747 d. u. 100	Bpest k. p.-u.—Belgrád v. visz. " " " Konstantinápoly	†6 †29	— —	†4 †21	50 25	

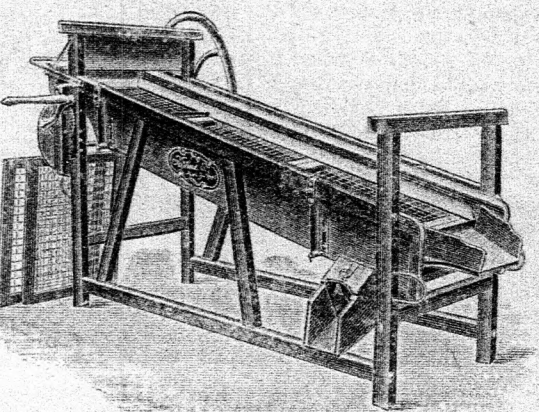
II. ÉTKEZŐ-KOCSIK						
Tétel	Vonal	Indul		Érkezik		
		honnan?	óra- kor	számu vonattal	hová?	óra- kor
1	Bpest kel. p.-u.— Wien, Bruck-Ki- rályhidán át	Bpest kel. p.-u.-ról Wienből	d. u. 210 d. e. 850	4 1	Wienbe Bpest kel. p.-u.-ra	este 645 d. u. 145
2	Bpest ny. p.-u.— Wien Marcheggén át	Bpest ny. p.-u.-ról Wienből	d. u. 515 d. e. 905	108 103	Wienbe Bpest ny. p.-u.-ra	este 915 d. u. 140
3	Bpest keleti p.-u.— Kolozsvár	Bpest kel. p.-u.-ról Kolozsvárról	d. u. 235 reggel 523	504 503	Kolozsvárra Bpest kel. p.-u.-ra	éjjel 1030 d. u. 135
4	Kolozsvár—Brassó	Kolozsvárról Brassórol	reggel 611 d. u. 245	502 501	Brassóra Kolozsvárra	d. u. 209 éjjel 1050
5	Bpest ny. p.-u.— Karánsébes	Bpest ny. p.-u.-ról Karánsébesről	d. u. 225 reggel 531	704 703	Karánsébesre Bpest ny. p.-u.-ra	éjjel 1015 d. u. 115
6	Bpest kel. p.-u.— Piski	Bpest kel. p.-u.-ról Piskiről	d. u. 200 reggel 508	602 601	Piskire Budapest k. p.-u.-ra	éjjel 1011 d. u. 110
7	Bpest kel. p.-u.— Zimony	Bpest kel. p.-u.-ról Zimonyról	d. u. 320 reggel 620	904 903	Zimonyra Budapest k. p.-u.-ra	este 1018 d. u. 100
8	Bpest kel. p.-u.— Fiume	Bpest kel. p.-u.-ról Fiuméből	reggel 750 d. e. 815	1002 1001	Fiuméba Budapest k. p.-u.-ra	este 745 este 915
9	Bpest ny. p.-u.— Pozsony	Bpest ny. p.-u.-ról Pozsonyból	este 655 reggel 610	1406 112 111 1403	Pozsonyba Budapest ny. p.-u.-ra	este 1005 d. e. 925

III. BUFFET-KOCSIK						
Tétel	Vonal	Indul		Érkezik		
		honnan?	óra- kor	számu vonattal	hová?	óra- kor
1	Budapest k. p.-u.— Wien, Bruck-Ki- rályhidán át	Bpest kel. p.-u.-ról Wienből	d. e. 930 d. u. 215	2 3	Wienbe Bpest kel. p.-u.-ra	d. u. 209 este 710
2	Bpest ny. p.-u.— Wien Marcheggén át	Bpest ny. p.-u.-ról Wienből	d. e. 800 d. u. 500	104 107	Wienbe Bpest ny. p.-u.-ra	d. u. 1208 este 905
3	Budapest k. p.-u.— Ujdombovár	Bpest kel. p.-u.-ról Ujdombóváról	d. u. 655 reggel 545	1004 1003	Ujdombovárra Bpest kel. p.-u.-ra	este 950 d. e. 905
4	Budapest k. p.-u.— Debreczen	Bpest kel. p.-u.-ról Debreczenből	reggel 725 d. u. 442	604 1702 1701 603	Debreczenbe Bpest kel. p.-u.-ra	d. u. 1204 este 935
5	Budapest k. p.-u.— Csap	Bpest kel. p.-u.-ról Csapról	d. u. 215 reggel 523	404 410 409 401	Csapra Bpest kel. p.-u.-ra	este 949 d. u. 150
6	Budapest k. p.-u.— Kassa	Bpest kel. p.-u.-ról Kassáról	d. u. 200 reggel 516	1502 1503	Kassára Bpest kel. p.-u.-ra	d. e. 1144 este 1020
7	Budapest ny. p.-u.— Zsolna	Bpest ny. p.-u.-ról Zsolnáról	reggel 720 d. u. 314	1404 1405	Zsolnára Bpest ny. p.-u.-ra	d. u. 133 este 945

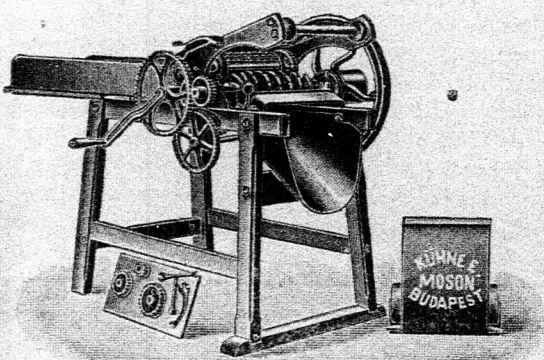
JEGYZET: Az étkező- és buffetkocsik étkezőtermeit I. vagy II. oszt. menetjeggyel bíró utasok vehetik igénybe, külön illeték fizetése nélkül. A buffetkocsikban levő ülőhelyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menetjegyekkel, illetve menetigazolványokkal bíró utasok által.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Burgonya-aratógépeket

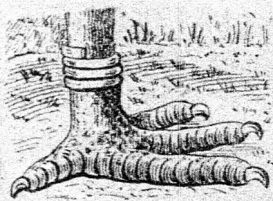

Burgonya-osztályozógépeket

„TORNADO“
kukoriczaszartépő-gépeket,
„MOSONI D. ILL.“
 hirneves tolokerekes vetőgépeket és mindennemű tajmivelő eszközöket elsőrendű kivitelben szállít:

KÜHNE E. mezőgazd. gépgyára MOSONBAN
 Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a szám.
 Fiókraktárak: Temesvár és Debreczen.

Celluloid spirál szárnyas-lábgyűrű négy feltűnő színben, 100 darabot galambok részére K 3.50, tyukok részére kisebbet K 4.—, középnyagúságot K 4.50, nagyot 5.— koronáért szállít Johann Baldi, Schärlding a. Inn, O.-Ö. 666a9

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntöde és gépgyár r.-t.

Ganz-féle villamosság r.-t.

II., Lövház-utcza

BUDAPESTEN

BENZINMOTOROK és lokomobilok cséplők és takarmánkamrák üzemére. Szívógázmotorok anthracit-, koks- vagy faszéntüzelésre. :: **Földgázmotortelepek.** Armentesítő és öntöző szivattyutelepek. :: **Kötélvontatásu**

GŐZEKÉK

ELECTROMOS világító és erőátviteli berendezések, egyen- és váltakozó-áramra. :: Kolibri ivlámpák reklámjelölőkre.

ELECTROMOS üzemek berendezése uradalmakban. Meglévő berendezések átalakítása.

ELECTROMOS üzemű szivattyúk, tejjgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó-berendezések. :: Electromos kis- és nagy-vasutak. :: Bányavasutak. :: 6181

Árjegyzékkel és költségyszámításokkal szívesen szolgálunk.

Fontos újítás szőlőbirtokosoknak!

Szabadalmazott betonszőlőkarók

Törvényesen védett betonszőlőkaróink szerkezetükkel fogva elpusztíthatatlanok, miért is csak egyszeri beszerzést igényelnek.

Minden szőlőbirtokos és kerttulajdonos október 15-ig kérem ismertetőt, melyet díjtalanul küld a

Szabadalmazott BETON-szőlőkarók és cölöpök iparvállalata, Budapest, V., Akadémia-utca 14. 6704

Élő nyulakat

kétszer vagy háromszor jobban lehet értékesíteni, hogyha azokat a helyett, hogy leöljük, élve befogjuk. Fogóhálókat, körülbelül 1500-2000 méter, ugyminth csomagolást a befogási állomásra bérmentve küldöm, sőt szakembert is küldök, aki a befogást vezeti és ellenőrzi. Óvadék kívánatra. Fácánok és foglyok.

GUDERA KÁROLY

vadkivitteli cég, udvari szállító WIEN, VI/2. 6547

Eladó nőrícsikók.

Alulírott uradalmi főbérnökség ez év-járatu nóri csikait egy a méneket, mint a kanczákat, egyesleges áruba bocsátja. Venni szándékozók, ha arról idejében értesítést küldenek, kocsit várja az alsólendvai állomáson.

Uradalmi főbérnökség, Alsólendva.

Posta-, vasut-és távirtdaállomás. 6710

Rum és legfinomabb likőr

előállításához küld utasítást

ingyen

WATTERICH A. BUDAPEST, VII., Dohány-utca 5. sz. 3713

NINCSTÖBBÉ BÚZI!

A BONODOR folyadék a legbüzösőbb arnyékmék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. Elegysulya 5 kg. csomag bérmentve 7-80 K. (Elegendő 1 évre) 1 kg. próbacsomag 2-80 K. esomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvétellel. Vezérképvisező: 6281

Fodor Ferencz, Budapest, VIII., Klefaly-utca 48. — Számos elismerő levél.

M. kir. államasutak igazg. 210,000 C/III.

HIRDETMEŒY.

A magyar királyi államasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint folyó évi november hó 1-től kezdve a budapest-keleti p. u. zirczi viszonylatban (Budapest—Kelenföld—Székesfehérvár—Hajmáskér utirányon át) kiadásra kerülő személyvonatu közvetlen menetjegyek ára az I. osztályban 12-00 koronáról 10-50, a II. osztályban 7-74 koronáról 6-84, a III. osztályban pedig 4-80 koronáról 4-30 koronára szállítottatott le.

Budapest, 1907 szept. hó 24-én. Utánnyomás nem díjazatik.) Az igazgatóság.

MEZEI EGEREK egyedül és kizárólag, leggyorsabban és legbiztosabban

KREATOL - labdacsokkal

teljesen kipaszttatnak. Kezelés könnyű és egyszerű, ára olcsó! Méregmentes.

Kreatol vegyszeti laboratorium, Pozsony.

Bérlet.

Borsodmegye jó buzatermő részén egy 1000 holdas birtok 60 kat. hold dohánytermelési engedéllyel, családi viszonyok folytán **10 évre azonnali átvételre bérbeadandó.** Értesítést ad 6720

Gunst Samu V., Klotild-utca 22.

Urasági tej,

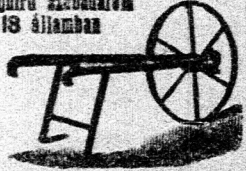
elsőrendű minőségben f. évi november hó 1-től eladó. Naponként 1000 liter.

Ajánlatok „F. M. 3” jelige alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 6718

Egy kereset használt, teljesen jó karban lévő Clayton & Shuttleworth-féle Corbett & Sons XL 3 foggyú daráló jutányosan eladó. Cím: Szécsényi Emil Kis-Hőre út u. p. Kálz. 1987

680 magyar holdas kirtó, melyből 28 hold a szántó, 88 hold prima rét, 10 hold telebőség, többi legelő, üszorás urialkás, kitűnő éle és holt felszerelés, nagyon jó épületek 400 db marhára, 140,000 frért csatlak. kérdelmények miatt eladó. Tóher 80,000 frt, festendő 50,000 frt, többi felszerelés. Vasúttól 7 kilométer. Gyorsan parcsillásható. Eörszobor Bogyar József tulajdonosnál Budapest, Aréna-ut 21. 1906

Világító szabadalm 18 államra

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható Stádel gépgyárban, Győrött.

Legolcsóbb szakkönyvek!!

Pataki Béla: **A méhészet vezérelve.** Ára: 30 f.

Pálkás Béla: **A szőlő ellenségei.** Ára: 30 f.

Szász János: **Utmutató a gyümölcstenyésztesről és a fák neveléséről.** Ára: 30 f.

A három füzetet együttvéve **90 fillér** előleges bekioldása ellenében bérmentve szállítjuk.

"PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. sz.

Trágyalészivattyúk és csapok, valamint minden nem más szivattyúk legjobb beszerzési forrása

Gyöző Béla és Társa szivattyú- és fecskendő-spezialistáknál Budapest, V. ker. Báro Áozél-utca 3., a Vigetsh 16. szomszédságában.

Mindenemű

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjutányosabban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. szerkesztők be. A Fischer-féle szab. impregnált szivattyú tisztaságú készült vízhatlan ponyvák nagy számban mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb üzemeltetőjének számít. Pontos szőlő kiszolgálás. Ponyvaköcsönözés intézet. Árjegyzék, minták kérésre ingyen és bérmentve küldetik

Fiedler János

lenfonógyára Komárom.

vesz nyers lenkórót

szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmát, tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Szalmát és szénát bármily mennyiségben

vesz elad

Ausch Frigyes Budapest, gabonatözsde.

Gazdák figyelmébe

50% olcsóbb mint bármely más világító anyag a

pyroleum világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már **több ezer uradalomban bevezettetett.**

Számos elismerő levél néma betekintés. Próbák kildomások 3 korona utánvétel mellett. Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve.

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Körszaktár-utca 28

Meglehető olcsó **"FENIX"** és **"DOMO"** (háztartási)

SEPARATOROK és minden egyéb tejgazdasági eszközök

KLEINER és FLEISCHMANN cs. és királyi szabadalm vas- és fémáru-gyárából

MÖDLING, BÉCS mellett. Katalógusok ingyen, Képviselet kerestetik.

Prima, száraz tengeri-moslók

foszforsavas takarmánycsontmész 40-42%, különféle olajpogácsa jutányosan kapható: 5161

Neubauer Adolf gyári meghatalmazottái Győr Győr

Préselt búzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban **Ehrenreich Béla** Bajmók (Bácska). 6335

Motortulajdonosoknak motornyersolajat és motorbenzint

legelőnyösebben szállít a **Kóolajipár R.-T. Debreczen.** 6703

LEGYEK konyhából, kamrából, mézszékből, istállóból, vágóhidról biztosan elűzhetők, ha a falakat

Légy-Bonodorr meszeljük. Egy kg. elegendő 25 m² méter falnak, 5 kg. leírással 8 kor frankó, utánvétellel. Megrendelhető **FODOR FERENCZ** néli, Budapest, VIII. ker. Kisfaludy-sz. 40. — Számor elismerőlevél. 6252

Modern ipari kis hűtőgépeket Wrv. védett

"DIADAL" hűtő-berendezéseket felső jégreléggel különlegességként építettek

Dr. Wagner és Társai egy. gyárak m. bet. társ. Budapest, IX., Tinódy-sz. 3. Wien, IX., Lustkandlg. 16. Elsőrangú referencziák. Prospektus ingyen és bérmentve. 6598

Mezőgazdasági kereskedelemtan. Irta: **KROLOPP HUGO.**

Ezen mezőgazdasági szakirodalmunkban hiányt pótló mű hivatva van arra, hogy a gyakorlati gazdát a gazdasági termények és termékek beszerzési és értékesítési módjaival megismertesse.

Bolti ára 10.— kor. Megrendelhető a **"PÁTRIA"** r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

A legnagyobb állami és elődíjjal kifizetve, hercegi tiszteletdíj stb.

KOEHLER FRIGYES kertművész és kertépítő

Kerttechnikai iroda: **BUDAPEST** VII., Gizella-ut 15. szám. (lakás: VII., Csömöri-ut 46.)

TELEFON: 25-33.

Park, kert stb. tervezése, kivitele stb., stb. Tájékoztató képes útmutató kívánatra ingyen küldetik.

A hol a ml időjárásnak ellentéző eredeti stájer lóden kalapjaink nem kaphatók, kérje a most megjelent legújabb árjegyzékünket. Ingyen és bérmentve küldjük meg. **JOSEF PICHLER & SOHNE** udvari kalapgyárosok, Graz, Körösstrasse 7. 6661

Dohánysimitásra gazdasági épületek világítására elsőrendű

petróleumot ajánl hordószámra

Deutsch Albert és Fia, Debreczen. 6701

Megfigyelések a mesztalaszatalkákra alkalmas amerikai szőlőfajtákról. Irta: Szilágyi és Treitz. 3 korona 30 fillér előleges bekioldás ellenében bérmentve küldi a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel

Tökmagot szárítva, minden mennyiségben vásárolok. Detsinyi Frigyes droguista, Budapest, V., Marokkói-utca 2. szám. 1687

MINDENFÉLE használt zsákot, zsákrongyot (Emballage) ilyenmü hulladékot állandóan veszek 6308

Polnauer Sámuel Budapest, Rombach-sz. 5.

Szénaprést, használt do- ban levő megvételre kérés, kézi vagy erőhájtásra, részletek iránt az ár megjelölésével kérek. Herbat Gyula Cseceze, u. p. Magyar-Cseke, Bihar m. 1904

Szalmavétel 6000 q. kifogástalan minőségű idei **rosszalma** Dunakesz-Alag vasúti állomásra való szállításra kerestetik. Kazaltető és fenék, valamint törek- és dohoszalma nem vétetik át. Sürgős ajánlatok Magyar Lovaregylet pályafelügyelőségéhez Alag küldendők. 1930

Lenmagot minden vidéki állomáson, legmagasabb árák mellett **vásárol**

Krausz Hugó terménykivitel üzlete Budapest, V. Szabadság-tér 6

Bérlet kerestetik egy erdőlyi város melletti 1000 kat. hold birtokra, mely teljesen instruált és modern birtokos. A bérlet kezdetét veheti f. évi október 1-én, vagy 1908 jan. 1-én. Cím: e lap kiadóhivatalában. 1888

Burgonya termesztése a mai okszerű alapon Irta: **JATTKA FERENCZ.** 17 rajzzal. **Ára 2-60 kor.**

A helyes útra terelt mezőgazdasági szeszgyártás és hazánk immár nagy burgonya-exportja is a burgonya racionális termesztésére hívja fel a gazdákat. Sok helyen csak gúny tárgyat képező krumpli racionális termesztés mellett oly jóvedelmet hoz, amely bármely más terménnyel kiállja a versenyt; sőt ha még tekintetbe veszük, hogy a burgonya ott is, ahol egyéb ipar és kapás növényünk a mostoha égjeli és talajviszonyok miatt felmondja a szolgálatot, fentartja jogsultságát, akkor nem eléggé ajánlhatjuk ezen könyvet a magyar gazdaközönség figyelmébe.

Körültekintés a baromfi-tenyésztés összes ágain. Irta: **Dr. RODICZKY JENŐ.**

Számos ábrával. **Ára 2.— kor.**

Megrendelhetők a "Pátia" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, Üllői-ut 25. sz.

Körültekintés a baromfi-tenyésztés összes ágain.

Irta: **Dr. RODICZKY JENŐ.**

Számos ábrával. **Ára 2.— kor.**

Megrendelhetők a "Pátia" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, Üllői-ut 25. sz.

Körültekintés a baromfi-tenyésztés összes ágain.

Irta: **Dr. RODICZKY JENŐ.**

Számos ábrával. **Ára 2.— kor.**

Megrendelhetők a "Pátia" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, Üllői-ut 25. sz.

Körültekintés a baromfi-tenyésztés összes ágain.

Irta: **Dr. RODICZKY JENŐ.**

Számos ábrával. **Ára 2.— kor.**

Megrendelhetők a "Pátia" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, Üllői-ut 25. sz.

Körültekintés a baromfi-tenyésztés összes ágain.

Irta: **Dr. RODICZKY JENŐ.**

Számos ábrával. **Ára 2.— kor.**

Megrendelhetők a "Pátia" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, Üllői-ut 25. sz.

Eladó almásfirke nő hátsókanca, 182 cm magas, 9 éves, igen figurás külsevel, erős csontozattal, kifogástalan lábakkal, teljesen megbízható és szelíd, ára 900 ft. Háró Püspöki István osztrák gazdasága Balaton-Ederics. 1851

Yorkshire tenyészetben szakértően, gondosan tenyésztett mindenkor tenyészállatok kaphatók. (Mérésüket árak.) Pécsi kiállításon díjazott 7 hónapos kanokból még 8 darab eladó. Lőr Résző Temesvár-Mehala. 1810

Eladó Győrel Richárd Osorai búruradalmában szép, nagytestű előfőrdű Hampshiről angol huskóo kisléte este 250 drb kiváló nagyteljesítést mutat. Merinó tenyész a juh. Ára párokon ötven kor. Bővebbet búruradalmi tisztársóság Tolna-Ozora. 1835

Szépén fejlett 450 darab felüzt anyabirka és 23 darab kos eladó Jakabfy Sándornál Pá-Ecszeg, J.-N.-K.-Szolnok megye, vasut-, posta-, távírda-állomás. 1834

12 tollvér és magas fálvér anyakancsa, ménes-floziatás miatt igen jutányosan eladó. Kancazik gazdaságban használatok. Czim a kiadó-hivat. Ibaur. 1833

Elsőrendű Yorkshir tenyész-malaszok kaphatók újkai Takacs Ferencnél, Duka, Vas megye. 1735

Muraközi hidegvérű (neri) Igás tenyészlovak

és választott csikók vásárlásánál közvetlen a tenyésztektől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak!

Czimem: **Idős Heinrich Mór** lóvásárló ügynöksége Csáktornya (Muraköz)

Sürgönyezim: **Heinrich Senior, Csáktornya.** 5759

Elsőrendű fajjellegű vöröstarka ökor és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlálásra v. járomba való tarka ökröket, ugyancsak hasas v. friss fejős teheneket

a legjutányosabb árban egyesség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk 4163

Spitzer és Weller Kis-Czell

Elsőrendű magyartajta erdélyi Jármos-ökrök

valamint 6447 **Jármos-bivalyok**

hizlálási czélokra állandóan dus választékban kaphatók:

Schiff József-nél, Nagykárolyban.

Igen szép, valogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves

növendék-ökor és üszőborjukat ugyancsak legprimább lekötni való és

Jármosökreit legjutányosabb árakon ajánlamak:

Klein Testvérek kereskedők **CZELLDÖMÖLK** Megrendelések egyesség szerint bármikorra is elkészítenek.

Vöröstarka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó árban. Később, ugyancsak jármos és beállítási ökrök szállítására vállalkozom.

Kitűnő friss fejős tehenek előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthetők méretezésük nélkül. Vörö teléséne szerint választhat.

Henrik Ignác fia Szalónán (Vas m.). 1773

Ökrök.

Néhai Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes birtokosnál, mindig fiatal

erdélyi jármos ökor

és 1 éves ökorborjú kapható. Levélezim **NAGY DÉNES** birtokos, Torda, Erdély. 6658

At. űrgevárli gazdaságban, vasutál omás Székely Hőgyész, 170 darab 10 hetes fehészörű mangalicza malac eladó. Czim: Wurm Odón Pá űrgevár, postája Tolna-Szaktly. 1830

Bizlálásra való és mindenféle fajta jármos ökröket

valamint szép 1-3 éves vöröstarka növendék ökorborjukat 4832

bármely mennyiségben és szerződéses szállítás mellett eladásra ajánlanak

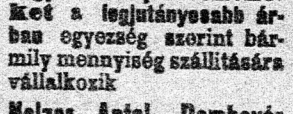
Récsey és Dukász szarvasmarha-kereskedők **NAGYKANIZSA**

Elsőrendű Bonyhádi faj vöröstarka ökor- és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlálásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyancsak hasas vagy friss fejős teheneket a legjutányosabb árban egyesség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozik

Nelzer Antal, Dombóvár Tolna megye.

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat és tenyészbíkákat bármely időben, bármely mennyiségben csulánusul és legolcsóbb árakon szállít:

Kohn Samu és József tenyész- és haszonállatkereskedők Budapest, VII. kerület, Rottenbiller-utca 60. Telefon 91-25. étállók: Újpest, Árpád-ut 99.

Elsőrendű fajjellegű vöröstarka ökor és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlálásra v. járomba való tarka ökröket, ugyancsak hasas v. friss fejős teheneket

a legjutányosabb árban egyesség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk 4163

Spitzer és Weller Kis-Czell

Elschull tehén, mintegy 15 drb. 25-30 drb 8 hónaposól 2 1/2 évesig, részben hasas üsző eladó börtel megszűnté miatt Maár Zoltán alattányt földbirtokosnál 1836

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat, bármely időben, bármely mennyiségben kuláns árakon szállít

BAUER MÓR tenyész- és haszonállatkereskedő, BUDAPEST.

Iroda: VI., Eötvös-utca 17. Istálló Újpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-95.

Vegyesek

A Magyar gondnokság és erdőgazdálkodás egyesülete ajánlja a földművelés és birtokügyek elvégzésére és a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott tagjai elhelyezésére. Az az ügyben való minden felvilágosítás és a kivételre teljes díjmentes.

Mezőgazdák és erdőgazdák foglalkozók nyugalmdíjazata. Ezekből biztostásokat: nyugdíjra, rokkantsági díjra és ösvényi díjra, mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és egyéb rokon foglalkozású egyének számára a legolcsóbb díjtételekkel, mert nem nyereségadó alakult vállalat. Kivánatra alapsabály díjtételekkel és bővebb felvilágosításra szolgál az igazgatóság: Budapest, Kertváros, Úllői-ut 35. szám.

Mérnöki iroda Fekete Béla

okl. mérnök Budapest, V. ker., Visegrádi-utca 4. Telefon 37-35.

Parazellázások teljes (műszaki, jogi és pénzügyi) lebonyolítása, birtokrendezések, földmérések, gazdasági vasutak, osztorházások, mindennemű mérnöki munkálatok. 6114

Eladás

Alkalmi zongoravétel Bösendorfer Schweighoffer Kern-Wirtl kiváló mesterek gyártmányú 200 forintól felebb. Flaninók 160 ft, új zongora, vagy platinó 250 ft-től felebb, minden árban. Zongora-, czimbalomhangolások helyben és vidéken, szakavatott munkások által gyorsan és olcsón eszközöltetnek **HEMENYI MIHÁLY** a Magyar Kir. Zenakadémia szállítója, BUDAPEST, VI. Károlyi-utca 58. 5473

Vadgesztenyefa mintegy 300 drb 4-5 éves jól fejlett eladó dr. Borchard Bélaváry Részől Velence, Fejér m. 1870

270 holdas sopronmegyei birtok eladó. Bővebbet Kánya Vilmos Aranyos, Komárom megye. Közvetítők nem díjaztatnak. 1826

Ujdonság a motorgyártás terén! **„Kosmos“**

Benzin- és szivóház-moterek a jelenkor legjobb gyártmányai mezőgazdasági, cséplési és ipari czélokra. Vezérképviselet: **Szabó Béla utóda** Budapest, V., Lipót-körut 17. sz. Árjegyek ingyen és bérmentve. Ugyanitt kaphatók a híres „BIKAVIADAL” kaszák, jótállás mellett.

Gőzekék,

gőz utihengerek és uti mozdonyok cséplőgépek hajtására az osztrák (bánya- és kohászati) társaság vasutáiból. A készülékek választását, illetőleg mezőgazdasági szaktanácsosai készséggel szolgálunk. Szíves megkeresések Kentral Direction der Oesterreichischen Berg- u. Hüttenwerks-Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szlovénia, vagy: az Osztrák bányászati és kohászati társaság magyarországi képviseletéhez, Budapest, IX., Úllői-ut 28. szám (Körtölek) földszint 3. kérték. 6227

Aranykor Budapest, 1902. Alapították 1878. **Unzertlg Ferencz** os. és kir. udvari számtó különlegeségi gyára teljes növényházak építésére és melegevitésük berendezésére.

BUDAPEST = WIEN, VIII., Gyöngygyuk-u. 7. XIII/2. Reingasse 32-34. Terv- és költségvetést díjtalanul készítik. Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva. 6276

Tenyészkosok

kaphatók **Schwartz Ferencznél** Pa-Fancsikán, u. p. Ugra, Bihar megye. 6709

A sertésvész gyógyítható!

Brummel Gyula állatorvos eljárása szerint. — Kzen szerzőtől éppen most jelent meg:

A SERTÉSVÉSZ GYÓGYÍTÁSA

gazdák, állatorvosok, sertésenyésztők és hizlálók használatára:

Ára 3 korona, melynek előleges beutléése ellenében bérmentve küldi meg a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Úllői-ut 25.

Tenyészállatvásáron és kiállításon többször **DIJAZOTT** tenyészetben 1¹/₄—1¹/₂ éves **HÁGÓKÉPES**

szimmenthali bikák

ELADÓK. Ára drbonként 900—1200 K.
Burger Pál Kőlapos, posta Nyiregyháza

6722

DEHNE Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

Gőzekemozdonyai hűzagpótló fontos u ifásokkal vannak ellátva. Az eddigieket minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek.

Vezérképviselő: TIMÁR EDE, Budapest, Lipót-körut 28.

70959. IV—1.

Hizott süldősertés-eladás.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon 5 falkában elhelyezett **1693 darab ártány és miskarolt kocza hizott süldősertés 1907. évi október 7-én délelőtt 11 órakor** Budapesten, a földmiv. lésügyi m. kir. miniszterium elsőemeleti kis tanácsterméhen zárt írásbeli ajánlati tárgyalás után eladásra kerül.

A sajátkezűleg aláírott, egykoronás bélyeggel felszerelt és az ajánlati ár 50/0-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott ajánlatok a fent kitett határidőig a földmiv. lésügyi m. kir. miniszteriumban a segédhivatali főigazgatónál (főlemelet 29. sz. ajtó) nyújtandók be.

A részletes eladási feltételek a földmiv. lésügyi miniszterium IV. 1. ügyosztályában, valamint a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságánál betekinthetők, avagy kívánatra Mezőhegyesről megküldetnek.

A sertések a mezőhegyesi ménésbirtokon megzemléltetők és vevők előzetes értesítésére a vasutállomáshoz fogatok kirendeltetnek.

Budapest, 1907. évi szeptember hó 28-án.

6723 **M. kir. földmiv. lésügyi miniszter.**

M. királyi államvasutak. 206327/1907. számhoz.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Az alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére a jövő 1908 évben beruházási célokra még szükséges vasuti talpfák szállítását biztosítani kívánuván ezennel nyilvános pályázatot hirdet: a) mintegy 50.000 darab 270 cm. hosszú első-rangu tölgy-, bükk- vagy fenyőtalpfa és b) mintegy 200.000 darab 250 cm. hosszú első-rangu tölgy- vagy bükkfalpfa szállítására.

A szállításra vonatkozó részletes módokat magában foglaló „Ajánlati felhívás” a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél megtekinthető és a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. szám II. em. 44. ajtó) díjtalanul kapható, hol a kötelező ajánlati űrlap is megszereshető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges feltételek a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg, a vételár és az esetleges postaköltség előzetes beklndése illetve lefizetése ellenében.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magyar királyi okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirattal „Ajánlat talpfák szállítására 206327/907. számhoz” ellátva, legkésőbb 1907. évi október hó 29-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda beklndendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 50/0-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem az előirt módon tételnek, amelyeknek borítékai le nem zártnak és le nem pecsételtnek, nem vételnek figyelembe.

Budapest, 1907. szeptember hó.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Legolcsóbb és legbiztosabb gazdasági üzemgép az eredeti amerikai:

J. H. C. benzinmotor

2—20 tényleges lóerőben: stabil rendszerű,
 4—20 „ „ : kocsiira szerelve.

Kimerítő ismertető leírással és elsőrangú referenciákkal szolgál:

Mc Cormick Harvesting Machine Comp.

magyarországi igazgatósága:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

6892

Takarmányhiány

ellen biztos védelmet nyújt:
 az eredeti **„Ohio“**
 tengeriszár-tépőgép,
 egyszersmint zöldtakarmányaprító- és szalmaszeccskavágó-gép.

Hi
mi

Bef

Gazda
jórán
állón
intér
szorít
kat k
Mezőör

Gazda
hsvi 50
kivül
levél
reclat
megbl
rek biz
fel szer
Józse, g
Pa.-Kur
ják be, K
szornal

Ispán
teak. 1
oaládu.
nagyobb
ssbb 10
katonal
göt iet
jő írás
garda
bírta
jólás
nem ktl
Aladár
ciméra.

Erélyes
lépére.
12 hl.
tanter
menyőid
sertés
hőspig
viszítás.
Kreke
mekkiv
e óra jel
Hés cím

Gépész-
belépere,
sákokban
venczős
máza vol
kal rend
gépék k
lóvasaló B
lata bek
melyek v
Celm: Klef
(Héves me

Nőtlen
kősz
és piroz
Magyar, né
bírók elő
Fényképet,
lakokat és
marában
gróf Gyúrk
Irma bár
Felső-Aitrah

Gépész-ko
tehr, ki sz
sértek kezele
sággal bír.
ványms lak
za nem kül
igények meg
Samu gradit
posta Teres
dencők.

Gyakornoki
nagy. Jese
uradimban.
állítás kap
segéditstít
Ht-ole-
solatokkal fel
Urad. It
Mihály (Tom

Gazdatiszt
Ajánlatok
alatt Fisch
írodájához B
u. 1. klndend

Kortész
kor
gához, 4 kő
főelék, 24 k
240 korona
és 1 drb mar
Moskovicz M
Nagylonya, B
men nyújtand

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST-KELENFÖLD

a budaörsi-uton, a vasutállomással szemben.

100,000 liter tej.

Bármely uradalomban értékesíthető évente a 3702/B magyar szabályozás alapján. Felvilágosítással szolgál a szabadalom tulajdonosa

Bokor J. Budapest, Rákóczi-ut 71.

RODIN

Állatjelző bélyegző, melylyel lovak, szarvasmarhák stb. úgy jelezhetők, hogy a bőr értékéből semmit sem veszít. A jelzés tehát nem sűtással, hanem a jelző betű v. jelnek a szőrön való kimarása által történik. A jelzés soha el nem tűnik. (Leírását lásd a „Köztelek” 63. számában).

7430. „Rodin” marószar kb. 100 állatjelzésre elég kőgyagedényben	K. 10-40
7435. 1 „Rodin” számrind 38 „Muto” (lekapszolható fogantyúval)	19-50
7438. „Rodin” betűk 50 „Muto” szilárd nyéllel drb	4-20
„Muto” lekapszolható nyéllel drb	5-80
Egyes betű külön	2-
Egész 50 „Muto” betűrend „Muto” fogantyúval	45-

Képviselet és raktár:

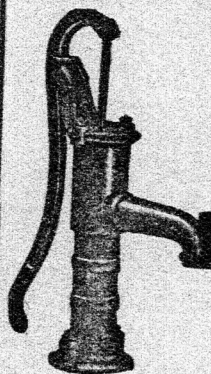
GEITNER és RAUSCH cégnél Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

Sürgönyosim: „Szivattyú Budapest” Gyártott fecskendőik száma: 16,000. Alapítva: 1880. évtől.

Budapesti Szivattyú és Gépgyár Részvénytársaság

Budapest, VI. ker., Váci-ut 69.

GYÁRTÁSI ÁGAZATOK: Gőzgépek, légtűrők, vácuumszivattyúk, keretfűrészek, Gőz-kazánok, tartányok, előmelegítők. — Vashidak, fűtőszekerek, szegesső szalpok. —

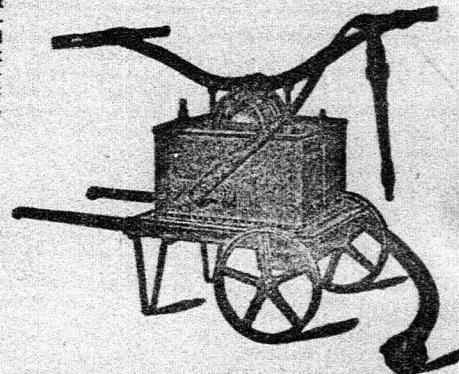

Vas- és fémöntvények Vasúti fűtőkészülékek. — Mindennemű fergő- és futó-daruk kézi és villamos hajtásra. Rostélyvasak acélszorosított felülettel. Kőszömörvek.

Szivattyúk.

Tűzfecskendők. Tűzoltósági segéd-eszközök és szerkek. Kőszilárdítási eszközök. Kőszegesség-üggyi szerkek.

Árjegyzéket, valamint Gyártási Ág-szalpok-ról prespek-tívát kívánunk. 0868

ELADÓ BIRTOK.

427 magyar hold, a budapest-bécsi fővonalától 13 kilométernyire, jó országot mentén, 8 hold gyümölcsös, 4 hold szőlő új gazdasági épületekkel, cselédlakások

az új cselédörvénynek megfelelően építve, egészen új kényelmes urilak.

Czím a kiadóhivatalban „G. T. 6693.” alatt.

6693

(Közvetítők kizárva.)

Gazdaközönség figyelmébe

Ajánlom mint **eredélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem **Jármos és beállítási való ókrökben**, ugyszintén **1-2 éves ókr-tínókban** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismerettségemnél fogva úgy vásárolok, mint azonnali eladára a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélczím: **Vermes Lipót, Kolozsvár**

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

Budapest, (Külső-Váci-ut) Csáklya-utca 3. sz. alatt.

Vasöntöde, gép- és rézműgyár. III. Szpecial gépgyár.

Szeszgyárak berendezésére: Elvállalja mindenfajta szeszfőzde, szeszfinomító, és élesztőgyár teljes gépészeti berendezését a legnagyobb méretekig. Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

Mindennemű pálinkafőzőkészülékek, gyümölcs, törköly, borsopró stb. égetésére. Cefrező eljárás a SOMLÓ-féle szabadalom szerint, melylyel a legmagasabb szesznyeradék érhető el. (Kukoriczánál 38 liter %/o-ig.) Tervekkel és költségvetésekkel készségesen szolgálunk.

Nemzetközi szeszértékosító és erjesztő iparkiallítás. Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legmagasabb kitüntetés.

Legolcsóbb és legjobb természetes trágya

Budapest székesfővárosi szemétfuvarozási és feldolgozási r.-t. szentlőrinczi telepén előállított

Cséry-féle szemétrágya

A válogatott és rostált organikus anyagokkal bővelkedő szemét hosszantartó komposztrozásnak és érésnek vetetik alá. Teljesen helyettesíti az istállótrágyát, kitűnő talajkötő és talajjavító.

Kizárólagos képviselők: **BAYERTHAL és LEVY** Budapest, V., Bálvány-u. 26.

Elismerő levelek, vegyelemzések, ismertető füzetek stb. rendelkezésre állnak.